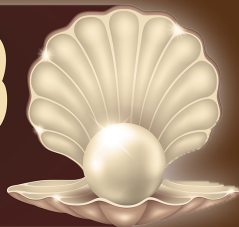

פנינים

Pninim

מכירת עתיקות: ספרים - כתבי יד - הפצי קודש

קטלוג

חמדה גנוזה

מכירה מיוחדת למביני מדע

ערב ההילולא של ה"אור החיים הקדוש" זכותו יגן עלינו.

01

הצעות זרכישות

באתר בידספירט

או למלאות הטופס בסוף הקטלוג
ולשלוח לאימיל

+44 20 4577 0194

pninim1326@gmail.com

+44 20 4577 0194

סט שלם - שלחן ערוך הרב - סדילקוב, תקפ"ו

מהדורה ראשונה של ברכת 'הטוב והמטיב' ודיני ברכה אחרונה לנאכל קודם הסעודה

לראשונה הסכמת הנלהבת של הרה"ק רבי מרדכי מטשרנאביל זיע"א, מחותנו של המחבר.

שלחן ערוך הרב, מאת רבנו האדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי – בעל התניא' סדילקוב, תקפ"ו,

המהדורה היחידה בה מופיעה הסכמת הרה"ק רבי מרדכי מטשרנאביל זיע"א.

המגיד הרה"ק רבי מרדכי מטשרנאביל, מחותנו של המחבר בעל התניא, מספר בהסכמתו הנלהבת למהדורה שלפנינו (נדפסה בכרך השלישי והרביעי, בעותק של הכרך הרביעי שלפנינו הסרה ההסכמה), על הביקוש למהדורה זו בקרב החסידים באוקראינה, שלא הגיעו לידיהם כל חלקי החיבור שנדפסו ברייסין: "בא אלי הרבני המופלא [המו"ל]... לומר שרוצה לרוות צמאון עם קדוש בני ישראל אשר בערה בס תבערת והתלקח[ן]ת שלהבת יה בחשיקה וחפיצה שיפוצו מעיינות חכמת פסקי ההלכות ויסודו אמת לאמתם של השלחן ערוך מהרב הגאון הגדול איש אלקים החסיד המפורסם אור ישראל בוצינא קדישא ע"ה פ"ה [=עמוד הימני פטיש חזק] מו"ה שניאור זלמן מק"ק לאדי... כי גם אני בשלהובותא דנורא דלבא התלקחתי מזמן ומנים, ואמרתני מתי יבא לידי איש אשר ידבנו לבו להאיר אור חדש וקדוש הזה בעולם, ובפרט במדינתנו [אוקראינה] שלא זכינו להיות בידיו כל השלחן ערוך שלו כולם כאחד יחד, מחמת שאורחי רחיקא מדינתנו ממדינתו [רייסין] שנדפסו שם זה כבר שנים כבירים, וטרם בואו לכאן למדינתנו, כל אחד אשר יגיענו בכפו יבלענו, וכל חיך הטועמו אומר לי הוא..."

המהדורה שלפנינו נדפסה דף על דף ושורה על שורה, בקירוב, על פי המהדורה הראשונה. במהדורה שלפנינו נדפסו לראשונה סימנים קעה-קעו מהלכות ברכות הנהנין.

במהדורה שלפנינו ישנם מספר שינויים מהמהדורה הראשונה:

- א. ה"מהדורה בתרא" של ארבעת הסימנים הראשונים, והפתיחה שלפניהם, נדפסו לאחר ה"מהדורה קמא" שלהם.
- ב. ההקדמה המפורסמת של שלושת בני המחבר: הרה"ק רבי דוב בער - האדמו"ר האמצעי מליובאוויטש, הרה"ק רבי חיים אברהם ור' משה, שנדפסה במהדורה הראשונה בתחילת הכרך של הלכות פסח (שקלוב תקע"ד), נדפסה במהדורה שלפנינו פעמיים, בתחילת כרך א ובתחילת כרך ג, אך בהשמטת כמה קטעים, ובהשמטת חתימת שמו של הבן השלישי ר' משה
- (ההקדמה נדפסה במתכונת זו בכל המהדורות שנדפסו אחריה, עד שתוקן הדבר במהדורות החדשות של ימינו).

כרכי המהדורה הראשונה נדפסו בשנים תקע"ד-תקע"ז בשקלוב ובקאפוסט שביריסיין (רוסיה הלבנה - בלארוס). מאז עברו כעשר שנים עד הדפסת המהדורה השנייה שלפנינו, שנדפסה בסדילקוב שבאוקראינה.

על המהדורה שלפנינו, ועל המדפים ובית הדפוס שהדפיסו מהדורה זו, ראה בקבצי "היכל הבעש"ט", כרכים לו, לוט.

ששה חלקים בששה כרכים. המילה "בקאפוסט" הובלטה בדפי השער.

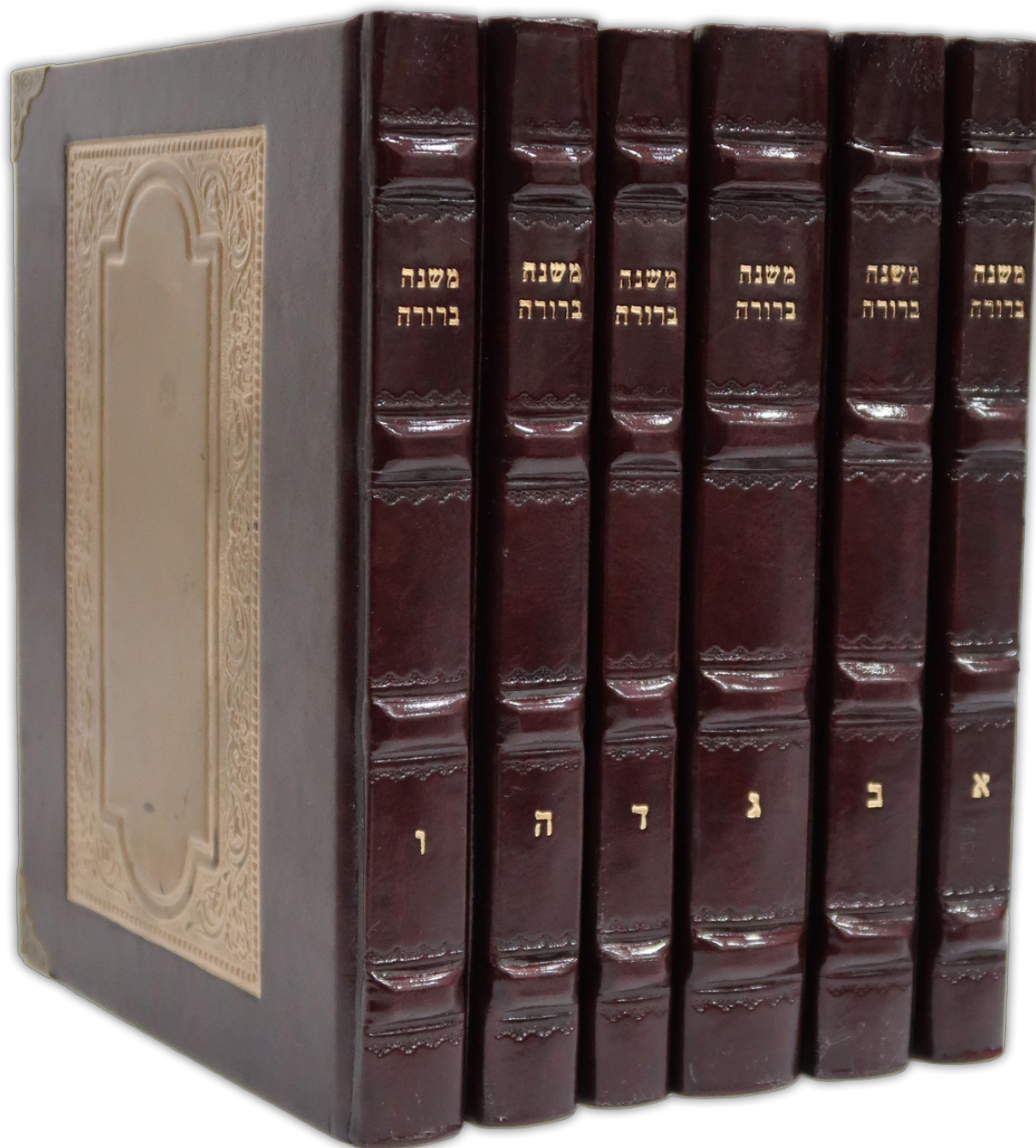
- ◆ כרך ראשון: [2], א-קצג, קצז-ר, קפא-קפה, רט-שיט דף. חסרים [2] דפים ראשונים (בהם דף השער). שיבושים בסדר הדפים בסימן קכת. מצב טוב מאוד.
- ◆ כרך שני: [1], רנו, רסא-שעז דף. מצב טוב מאד, כתמים לרוב קלים.
- ◆ כרך שלישי: [4], קפ, קפה-קצב, קפט-רנב, ריג-רכ, רסא-רסח דף. מצב טוב מאד, חיתוך דפים פעמים עם נגיעות קלות בטקסט, מעט כתמים קלים.
- ◆ כרך רביעי: כט, לג-רמח דף. חסרים [2] דפים ראשונים (בהם דף השער), ודף רמט. מצב בינוני, כתמים קלים, סימני עש ובלאי עם חסרון בטקסט.
- ◆ כרך חמישי: [1], רכו, רכט-רנד, רנו-רפח דף. חסרים דפים רכה-רכו, רכט-רמ. מצב טוב-טוב מאד, מעט נקבי עש.
- ◆ כרך שישי: סה דף. חסר דף השער (הושלם בצילום אומונתי) ודף סו, מצב טוב מאד, מעט כתמים, מעט חיווקי נייר בכמה שוליים פנימית עם חסרון מועט בטקסט. 17.5-18 ס"מ בקירוב.
- ◆ כריכות חדשות מפוארות בגודל תואם.

מחיר פתיחה:
\$ 1,500

הערכה:
\$ 2,000-3,000

מחיר פתיחה:
\$ 1,800

הערכה:
\$ 2,000-3,000

שו"ת בגדי כהונה, פיורדא תקס"ז - מהדורה ראשונה

ספר בגדי כהונה, שו"ת ויחידושי מהרו"ך, שני חלקים, מאת רבי משולם זלמן הכהן אב"ד פיורדא. תקס"ז. מהדורה ראשונה.

חתימות רבניות בתחלה ובסוף הספר [לא הצלחנו לפענח אותם בוודאות].

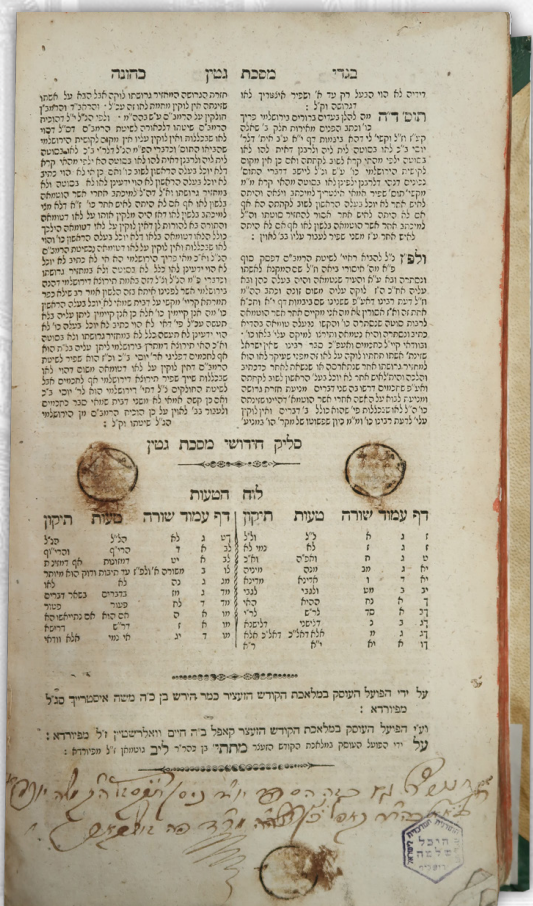
שני חלקים בכרך אחד. חלק ראשון - שו"ת בארבעת חלקי שלחן ערוך. חלק שני - חידושים על מסכתות כבא-מציעא וגיטין.

המחבר הגאון הגדול רבי משולם זלמן הכהן - ה'מהרו"ך (תצ"ט-תק"פ), מגדולי תלמידי רבי ר' יהונתן אייבשיץ, היה אב"ד וראש ישיבת פיורדא, מגדולי דורו וצדיק מפורסם שגדולי דורו העריכו מאד. הגאון בעל ה"הפלאה" מכנהו: "שר התורה והמשנה... כבוד אהובי ידידי הרב הגאון המפורסם... משוש הדור, עומד בפרץ, גודר גדר... התריף ובקי... ער ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק...".

שו"ת: [2] קיא [1] דף. חדושי הלכות מהרו"ך: נ דף.

◆ כריכה לא מקורית. מצב בינוני. סימני עש. דפים עבים וטובים.

מחיר התחלה 120 הערכה 200 - 300

מחיר פתיחה: \$ 120

הערכה:

\$ 200-300

אוטוגרף - דינא דספק ספיקא'

תשובה בהלכה מאת החר"ף הנודע רבנו שלמה הכהן אב"ד ציליץ - לא נדפס!

תשובה למדנית בהלכה בדינא דספק ספיקא בטרופה, כנראה לאחד מרבני דורו, בכתב ידו וחתמתו של הגאון האדיר רבי שלמה הכהן אב"ד ציליץ – אוטוגרף שלא נדפס!

החר"ף הנודע רבנו שלמה הכהן מציליץ (תקכ"ט – תקפ"ד), מחשובי הרבנים בדורו גאון מפורסם וחר"ף עצום, בן לאביו הגאון רבי משולם ולמן הכהן אב"ד פיורדא בעל' בגדי כהונה,

את תורתו קיבל מאביו הגדול, כיהן ברבנות בערים שנייטוך מרגנטהיים (גרמניה) ולבסוף בציליץ (פולין).

רבנותו בעיר הגדולה לאלוקים ציליץ המכונה בפי היהודים 'עיר הצדיקים' על שם היותה מהערים הבודדות שרוב תושביה היו יהודים, הסתייע עקב כך שלרבעו עקיבא איג'ר זצ"ל לא נסתייע להיות רב בעירם, וכפי שכתבו פרנסי הקהל דק"ק ציליץ לרבעו בכתב ההזמנה להכתרתו "היום ידרשנו לטובה כי הגיענו ספר מכתבת יד של הרב הגאון הגדול מה"ו עקיבא איג'ר שלא יכול להיות אב"ד דקהילתינו, ע"כ יצאנו לקראת אדונינו מורינו ורבינו בשמחה רבה ואמרו כולם לאמור, יום בשורה הוא לבשר באומר מ"ט.."(נדפס בהמאור תשרי – חשון תשס"ז עמ' נד – נ).

רבנו נשא ונתן עם גדולי דורו בהלכה, והם השיבוהו בכבוד גדול (ראה שו"ת תפארת צבי י"ד סי' נ"ו, שו"ת חומר בקודש לבן בעל' ההפלאה סי' י, שו"ת ריב"ם שנייטוך ח"מ סי' י"ט, ועוד).

כמו כן נדפסו כמה תשובות ממנו בספרו של אביו שו"ת בגדי כהונה (או"ח סי' ז, אבהע"ז סי' י"א). ראה לעיל לזוט מספר ז.

חיבוריו של רבנו זכו לעדנה בשנים האחרונות והם הולכים ונדפסים, לעת עתה יצאו מחידושויו על התורה ומועדים בשם 'בתי הנפש' (ירושלים תשע"ז – תשע"ז)

על פי כתבי היד של רבנו שבספריות פרנקפורט דמיין ופראג. לתולדותיו של רבנו ראה מאמר מורחב בסוף חיבורו 'בתי נפש' עה"ת הנ"ל (עמ' 533 – 558).

בנו של רבנו הגאון רבי משולם ולמן, אשר נולד כשנה לפני פטירתו, היה מגדולי הדרשנים בגרמניה בתקופתו, אב"ד שווערין, וחתנו בכירו של מהר"י עטלינגר בעל' ערוך לנר.

♦ [1] דף, 2 עמודים כתובים, מצב טוב מאד, מעט בלאי סימני קיפול ונקב עם חסרון ועיר, כמה שורות עם פסי מחיקה וכתובה בין השורות כמקובל באוטוגרפים.

Handwritten text in Hebrew script, likely a historical document or manuscript. The text is densely packed and covers most of the page area.

Handwritten text in Hebrew script, likely a historical document or manuscript. The text is densely packed and covers most of the page area.

Handwritten signature or name in Hebrew script, written in a large, stylized cursive font.

מחיר פתיחה:
\$ 1,500

הערכה:
\$ 3,000-4,000

קדוש ונורא חתימת אבוהא דרבנו הגדול רבי יואל בעל שם זקינו של רבן של ישראל רבי ר' אלימלך מליז'ענסק זיע"א

ועוד צדיקים מגדולי החסידות זיע"א [?]
ערוך, באול שנ"ט - חתימות רבניות נוספות.

ספר הערוך, לרבנו אברהם מרומי, באול שנ"ט.

בשער הספר חתימה "יצחק אייזק בלא"א מהר"ר אליעזר ליפמן .. מו"ק קאליש...". כפי הנראה זהו הגאון רבי יצחק אייזיק ב"ר אליעזר ליפמן אב"ד טיקטין (שכנראה שזהו או בקאליש הסמוכה לטיקטין, ראה הסכמתו לספר "שער שמים", פראג תל"ה, לכן העיר קאליש רבי י"מ סגל זצ"ל), אביו של קדוש ה' רבנו יואל בעל שם הראשון, בכדיקה שערבנו לא נמצא עוד אדם העונה לצירוף שמות נדיר זה מלבד רבינו.

מצאצאיו של רבי יצחק אייזיק נודע גדולי הצדיקים, הרה"ק רבן של ישראל רבי ר' אלימלך מליזענסק זצוקלה"ה ז"ע. הגה"ק בעל'ההפלאה' זצוקלה"ה ז"ע, הרה"ק ה'ברית כהונת עולם רבי יצחק אייזיק הכהן מקארין זצוקלה"ה ז"ע, ועוד.

◆ מצב טוב - טוב מאוד, שיקומים אמנותיים בשני דפים ראשונים ודף אחרון, מעט סימני עש ועירים בכמה עמ' בודדים, בעמ' ג נקב בדף ללא חסרון, כתמים קלים, כריכה חרשה חצי עור מפוארת.

האחים הק' רבי זושא ורבי אלימלך זי"ע היו בני הרה"ק רבי אליעזר ליפמן זצ"ל, ומחברתו בקודש הרבנית הצדקת מרת מירל ע"ה, אשר בנם הרה"ק רבי זושא זי"ע העיד עליהם כי אביו הוא ממרא דחושבנא, ובאותו מקום שאמו אמרה ברכה בבוקר שם שרתה השכינה הקדושה, ומפורסמים היו בגודל צדקתם וכוחם בצדקה וחסד.

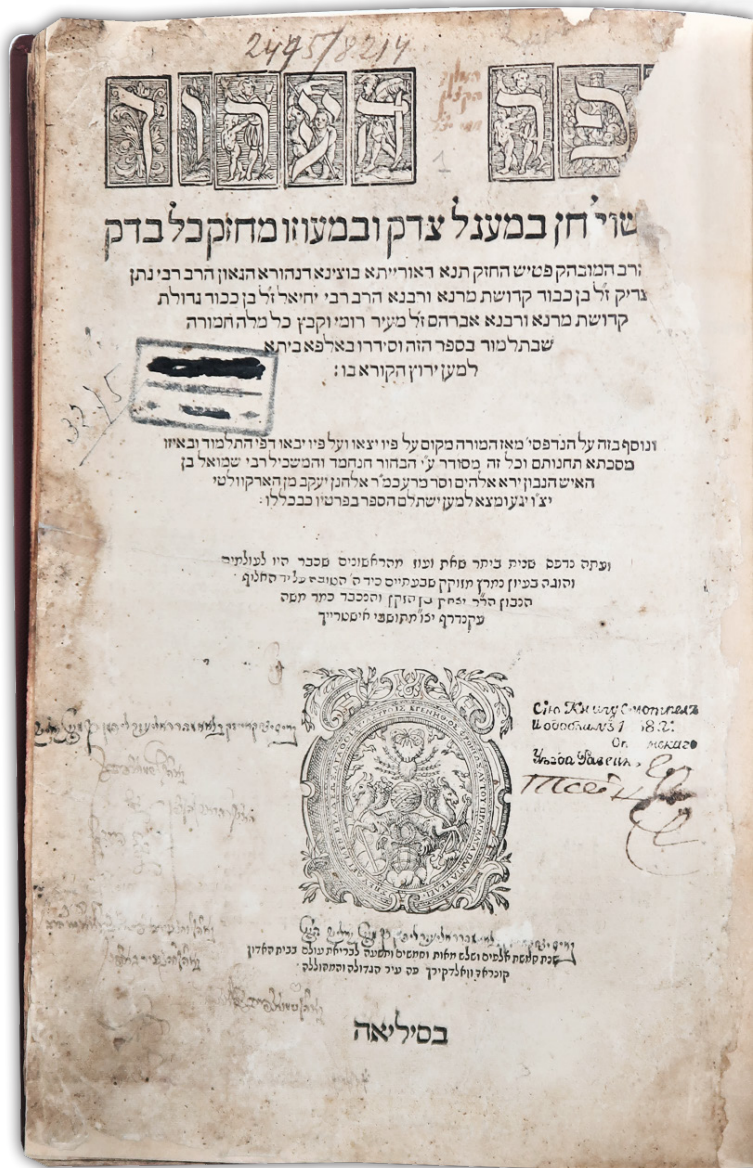
הרה"ק רבי אליעזר ליפמן הנ"ל היה בנו של הרה"ק רבי אברהם מטיקטין (אחיו של הרה"ק רבי יעקב קאפיל ממעורטש זי"ע, בעל "סידור רבי קאפיל"), בן רבי משה ליפשיץ, בנו של הגאון רבי אברהם מבריסק בעל זרע אברהם עה"ת ולמעלה בקודש.

הרה"ק רבי אברהם מטיקטין הנ"ל היה חתן הגאון רבי אליעזר ליפא אב"ד טארניגראד זצ"ל, בנו של הגאון רבי יצחק אייזיק היילפרין אב"ד טיקטין, חתן הקדוש רבי מרדכי הי"ד, בן רבינו הט"ז, חתן רבינו הב"ח זי"ע.

הרה"ק רבי אליעזר ליפא אב"ד טארניגראד הנ"ל (חוננו של רבי אברהם מטיקטין הנ"ל), היה חתן הגאון רבי יעקב שור בעל פלפולא חריפתא, בן הגאון רבי אפרים זלמן שור אב"ד דק"ק בריסק, לובלין בעל תבואות שור (הראשון), בהגאון רבי נפתלי צבי שור אב"ד דבריסק, לובלין, בן הגאון רבי חיים שור, מגזע רבינו יוסף בכור שור מאורליינש בן רבי יצחק תלמיד רבינו חם.

נחלת צבי - ח / קובץ במה למשנת החסידות ותולדותיה / עמוד 28

יחסי קהילת ליפמן ורבינו יואל בעל שם

מחיר פתיחה:
\$ 1,800

הערכה:
\$ 4,000-5,000

מפעלות אלקים להמקובל אלוקי רבי יואל בעל שם

עותק הרה"ק רבנו ר' מאטל' מסלונים זיע"א לעמבערג תק"ם

ספר מפעלות אלקים בו כלולים פעולות ע"פ שמות הקדושים והטהורים וסגולת מעולות. הרב הגדול המקובל האלהי מוהר"ר יואל בעל שם וגם מכתבי הגאון המפורסם נשיא אלקים מוהר"ר נפתלי כ"ץ אב"ד דק"ק פוזנא והגליל.

רשום עליו ע"י הקונה שקנה אותו מנכדו של רבי מאטל' סלונים מירושלם אביו החסיד רבי יודל סלונים שירש מעובד אביו הרה"ק רבי מאטל' זצ"ל.

עוד רשום בדף הפארועץ: זה השייך, ספר הזה קנתי מהוני לכבוד צורי וקוני יהי רצון שאזכה ליקנות ספרים הרבה ולהמית בהם ימים ולילות ולקיים המצוות מתוך עושר אברהם הכהן בן הר"ר דוד שליט"א

בדף הפארועץ האחרון: זה הספר שייך להאברך אברהם בן דוד הכהן

בדף השער חתימה: אברהם שלעזינגר

רבי מרדכי חיים קסטלניץ (תרכ"ד – תשי"ד) היה מעמודי היהדות בדורות האחרונים בארץ הקודש. בגיל שמונה עלה עם אביו לארץ הקודש והתגורר בעיר הקודש צפת, בשנת תע"ר עבר לעיה"ק טבריה שם עמד בראשות עדת חסידי סלונים ויסד את ישיבת אור תורה. נודע בקדושתו ובפרישתו, ושקיעתו בתורה הקדושה כל ימיו. לאחר השואה בה נהרג האדמו"ר מוהרשד"י, בקשו חסידי סלונים מרבי מרדכי חיים שיכחן כאדמו"ר אולם הוא סירב. בסופו של דבר בשנת תש"י ניאוח רבינו לכהן כמנהיג עדת חסידי סלונים, אך התנה שלא יקראו לו אדמו"ר,

◆ מצב טוב, בלא שימוש בפנינות ובצירי הדפים, כריכה בד חרשה יפה.

180 הערכה 250 - 300

מחיר פתיחה:

\$ 180

הערכה:

\$ 250-300

שו"ת לחם מצה מהדורה ראשונה מכת"י

תשובה לבעל 'פני ארי' מסטאניסלאב. נדיר!
לאדו תרע"א

שו"ת לחם מצה, להגה"ק רבי מרדכי צבי סג"ל הורוויץ אב"ד בראד בנו של הגאון המפורסם רבינו יצחק מהאמבורג [ר' איציקל האבורגער] רבו של המגיד מקאזניץ זיע"א, לאדו תרע"א, מהדורה ראשונה. תשובות לגדולי דורו, ביניהם לכן אחיו הרה"ק רבי ארי ליבוש איש הורוויץ זצ"ל אב"ד סטאניסלוב (ראה בפנים סי' ז).

במקור ספר זה נדפס יחד עם ספר 'מטעמי יצחק' לאבי המחבר, לפנינו רק ספר 'לחם מצה'.

◆ מצב טוב – ביעוני, הדבקה בשולי השער ובדף נוסף, מעט קפלים בשולי כמה עמ', כריכה ישנה מנותקת חלקית ופגומה.

מחיר פתיחה:

\$ 120

הערכה:

\$ 150-250

חתימת רבו של המגיד מקאז'ניץ זיע"א

הגה"ק רבי מרדכי צבי סג"ל הורוויץ אב"ד בראד
חתימות והקדשות מגאוני אשכנז הקדומים זקני
גדולי החסידות זיע"א
יפה מראה ע"פ יופי מכלל, ברלין תפ"ה.

"יפה מראה", פירוש אגדות חז"ל, לרבנו שמואל אשכנזי מקושטא, עם פירוש יופי מכלל לרבי יחיאל מיכל חסיד אב"ד ברלין, ברלין תפ"ה – מהדורה ראשונה של הפירוש יופי מכלל.

בשער הספר חתימה 'מרדכי צבי סג"ל הורוויץ,

היא חתימת יד קודשו של הרה"ק רבנו מרדכי צבי הורוויץ אב"ד בראד בן הגאון המפורסם רבנו איצלה האמבורגער (רעו של בעל העודע ביהודה). אשר היה רבו המובהק [בגולה] של אור ישראל הרה"ק רבנו המגיד מקאז'ניץ זיע"א.

(ראה 'מאורות מעולם התורה' הרב יצחק אלפסי, עמ' 183).

עוד בשער הקדשות בכתב יד 'נתן לי לדורון ה"ה ... הסופר כמוהר"ר מנחם מן שי נאם הק' יוסף יוזפא'

'מתנה לדרשה להחתן תמים במעלות טובים ונאים חכימא כה"ר הירץ שיח' בן ה"ה וחכם מופלא מוה"ר ישכר סגל דיין בק"ק קאליש. מנאי הק' יוסף הכהן שאטין מפ"פ דמיין יע"א פרשת ויחי בשנת תקי"ט לפ"ק.

הקדשות אלו הינם בכתב ידו של הגאון רבנו יוסף יוזפא הכהן משאטין, מגדולי התורה אשר בפרנקפורט, אביו של הגה"ק רבי חנוך העניך הכהן שאטין, סבו של הגה"ק רבנו חנוך העניך מאלכסנדר זיע"א.

בהקדשה הראשונה כותב הגאון רבנו יוסף יוזפא שקיבל את ספר זה במתנה מאת הסופר הנודע ר' מנחם מן זצ"ל (מחבר ספר 'שארית ישראל' והוא חלק שני מספר יוסיפון). ובהקדשה השניה נתנו רבי יוסף במתנה לגאון רבי הירץ בן הגאון ר' ישכר דיין דק"ק קאליש.

חתימות נוספות בספר 'ישעי (פישל?) סג"ל הורוויץ – 'הק' מרדכי צבי הרויץ – בדף אחרון רשום: זה הספר שייך .. ש"ב אמ"ז הגאון אבדק"ק פיעטקוב

בדף [2] רשום 'קוויטל לזיכרון טוב "ניתן במתנה לדרשה מאת ישכר בעריש בן רחל (מעיר לאדז) לרפואה ולישועה בכל הענינים לטובה, זו מלכה רבקה בת מאטיל לרפואה".

חותמת: 'אברהם ישכר ענגלארד אבדק"ק סאסנאווא', (הוא האדמו"ר מראדזין בני ברק זצ"ל).

הגאון הקדוש רבנו מרדכי צבי הלוי הורוויץ (נפטר תקע"ג) אבד"ק הארחוב ובראד, רבו המובהק של המגיד הקדוש מקאז'ניץ זיע"א. בנו בכורו של הגאון הנודע ר' יצחק הלוי איש הורוויץ – המכונה ר' איציקל האמבורג זצ"ל – אבד"ק אה"ו.

נודע בעולם הישיבות הויכוח בין רבי איצלה המבורג ורבנו הנודע ביהודה' בדין גירושין בעל כורחה האם שליח הגט נחשב שליח לדבר עבירה, וממילא יתבטלו הגירושין, ראה בהרחבה על מחלוקת זו בקצות החושן (סי' קפ"ב ס"ק ב), שו"ת טורי האבן (סי' ל"ה) ועוד.

בוויכוח זה השתתף גם רבינו מרדכי צבי, אשר השיב תשובה חריפה לנודע ביהודה' להגן על דעתו של אביו. רבנו הנודע ביהודה' משיבו בכבוד גדול "ה' עמך גבור החיל, בכיילא רבה כייל, בלא בר עייל, ה"ה אחובי ש"ב ידידי וחביבי, הרב הגדול המופלא ומופלג, החריק' ושנון,

המושלים במעלות ומדות.. ומעלתו יפה עושה להיות ברא מזכה אבא, וכבוד אביו מרתחא ליה ומתאמץ לעמוד על דעתו (שו"ת נודע ביהודה תגינא, אה"ע סי' ק"ב). כמו כן נזכרנו מרדכי צבי בענין זה עם בעל ה'הפלאה' (נדפס בשו"ת 'גבעת פנחס' סי' כ"ט/ל) אשר שיבח את דבריו. מתשובותיו נדפס ספר שו"ת 'לחם מצה' [ראה לעיל לוט מס' 8] אשר נשאל מרבני דורו, ביניהם, בן אחיו הר"ק רבי ארי ליבוש איש הורוויץ זצ"ל אב"ד סטאניסלוב, בעל מחבר ספר 'פני ארי' (ראה שם סי' 1). לרבנו הייתה ישיבה נכבדה, בין תלמידיו נודע הר"ק המגיד מקאזניץ זיע"א כאמור, ראה 'מאורות מעולם התורה' (הרב יצחק אלפסי, עמ' 183).

הגאון רבנו יוסף יוזפא כ"ץ שאטין, מגדולי פרנקפורט דמיין, בתק"כ נתמנה כאב"ד ליסא ודוברין וראש ישיבה בק"ק גלוגא כמשך ט"ו שנה, נתגדל והתחנך אצל זקינו הגאון האדיר רבנו שמואל הכהן שאטין (מהרשש"ד) בעמח"ס 'כוס ישועות', וזקינו של מרן החתם סופר זיע"א. בנו הגה"ק רבי חנוך העניך הכהן שאטין, הינו סבו של הגה"ק רבנו חנוך העניך מאלכסנדר זיע"א. (אוצה"ד 8020).

אבי מקבל הספר הגאון רבי ישכר סג"ל הורוויץ, היה יליד קאליש ודיין שם, אח"כ כיהן כאב"ד קאלאמיי, מח"ס 'הילולא דפיסחא' על הגדה של פסח. אביו הינו הגאון רבי יהושע הורוויץ אב"ד פידקאמין וטשארטקוב, בן הגאון ר' משה אב"ד טשארטקוב, וחתן הגאון ר' יצחק הלוי הורוויץ - ר' אצילה האמבורגר זצ"ל.

♦ [4], ריב דף. 34.5 ס"מ. מצב טוב-בינוני. כתמים. בלאי וקרעים חסרים בדף המגן הקדמי, בדף השער ובדפים נוספים, רובם משוקמים בהשלמת נייר או בהדבקה. נקבי עש בחלק מהדפים. רישומים וחוטמות. כריכת חדשה מפוארת עם עיטורי זהב.

הושלמה

מחיר פתיחה:
\$ 4,000

הערכה:
\$ 5,000-6,000

ספר קול הרמ"ז אמשטרדם תע"ט

חידושים ופירוש על המשניות מהרב המקובל
רבינו משה זכותא זצ"ל 'הרמ"ז'. מהדורה ראשונה.
חתימות גאוני משפחת זקס

ספר קול הרמ"ז, פירוש מהגאון הקדוש רבי משה זכותא זצוקלה"ה על ששה סדרי משנה ועל פירוש רבינו עובדיה מברטנורא ובעל תוס' יום טוב.

דפוס ראשון.

דפוס ר' שלמה פרופס אמשטרדם תע"ט.

חתימות כרף השער

מיכאל בה"ה הגאון מו"ה יואל זצ"ל מברלין יע"א. [הגאון רבי יואל אב"ד אויסטערליץ ומגדולי רבני ברלין]

דוב יואל בן מה"ז מיכל מליסא תקמ"ד

חזתמות: שמואל ליב במ"ה יצחק

..... ווערדיגער מ'לאדו (שם הפרטי לא מוזהה)

ועוד חתימות לא מוזהות.

הגאון רבי מיכל זקס אב"ד ליפנא, אף הוא מחכמי ליסא בן הגאון רבי יואל אב"ד אויסטערליץ ומגדולי רבני ברלין, ונכדו של הגאון הגדול המפורסם בשם רבי יחיאל מיכל חסיד אב"ד ברלין מח"ס 'ופי מכלל' (ראה לעיל לוט מס' 9) ונקרא על שמו. עמיתם וידידים של גדולי הדור רבנו יעקב מליסא בעל 'נתיבות המשפט' זרבו עקיבא איגר.

בנו הגאון רבי דוב יואל זקס (תק"ל-תקצ"ה), גאון ומקובל, מחכמי ליסא, בזמן כהונתו של רבנו הנתיבות המשפט שם. בשנת תק"ע התקבל לרבנות לאבשין הסמוכה לפוזנא, ולאחר מכן אב"ד פלאצק. גם הוא כאביו היה נושא ונותן עם רבנו הנתיבות המשפט, ראה 'המאור' (ברלין תרצ"ג, גליון ב', בראשית הגליון), ועם רבנו עקיבא איגר, ראה תשובותיהם אליו בכבוד גדול וידידות בשו"ת רעק"א (מהד"ת ס' ג', כ"ז), 'אגרות רבי עקיבא איגר' (מכון ד"ס, מהד' תשנ"ט, ס' ל"ה).

המחבר רבינו משה בן ר' מרדכי זכות, נולד לאביו בשנת שפ"ה באמשטרדם רבו הראשון היה רבי שאול מורטירה זצ"ל מרבני אמשטרדם אח"כ גלה למקום תורה ולמד אצל הגאון רבי יצחק אב בית דין דפוזנא ושם התחיל דרכו בלימוד חכמת הקבלה אצל רבי אלחנן (פרטים אודותיו לא ידועים) רבו המובהק היה רבי בנימין הלוי מצפת מגורי האר"י ז"ל (אשר קיבל תורת הקבלה מתלמידו של רבי חיים ויטאל) שהגיע לאיטליה בשליחות קהילת צפת וממנו קיבל מלא חפניו מתורת קבלת האר"י ומשם עלה ונתעלה לגדול המקובלים והרב המובהק לכל גדולי מקובלי איטליה בדורו, בשנת ת"ה (בהיותו בן עשרים) נתיישב בעיר ויניציאה ועשרים ושמונה שנים כיהן שם כאב"ד. בשנת תל"ג עבד לכהן כרב עיר מגטובה (בהשתדלות תלמידו הרב"ך) ושם כיהן כ"ד שנים עד יום פטירתו ב' דחג הסוכות שנת תנ"ח לפ"ק.

החיד"א בספרו שם הגדולים כותב עליו "וחכמתו וקדושתו מודעת זאת בכל הארץ".

מכתביו נדפסו ספרים רבים בחכמת הקבלה, ובעלה נדפס ספר זה שלפניו "קול הרמ"ז" על ששה סדרי משנה (החיד"א כתב בשם הגדולים שראה הכת"י וה' כפלים מהנדפס) גדולתו המופלאה בתורה ובכל החכמות ובפרט בחכמת האמת ומעט מפרשת גדולתו ונוראותיו כתובים עלי ספר "גבול בנימין" בהספד (דרוש מ"ח) שכתב עליו תלמידו הרב"ך מריגיו ובשאר ספרי תלמידיו, רבי ישעיה באסאן בעל לחמי תודה, ר"א מרויגו ועוד.

◆ [4], קע דף. 18 X 21.5 ס"מ. מצב טוב מאד, נקבי עש קלים ומעטים. כריכה חדשה.

מחיר פתיחה:

\$ 260

הערכה:

\$ 300-500

חתימת הגאון רבי צבי הירש קצינעלנבויגן חתן ה'שב יעקב' מפפד"מ

אגרות הרמ"ז, ליוורנו, תק"מ,
מהדורה ראשונה נדיר!

ספר אגרות הרמ"ז, מאת המקובל רבי משה זכות

הכולל בתוכו: ענייני תורת הסוד, לימוד בכתבי האריז"ל, הלכות והנהגות בכמה ענינים.

מהדורה ראשונה.

ליוורנו תק"מ, בדפוס השותפים אברהם יצחק קאשטילו ואליעזר סעדון,

לאחר האגרות של הרמ"ז נדפסה בקשת "אלף אלפין" גם היא מהרמ"ז, הכוללת אלף תיבות המתחילות כולן באות א'.

בדף השער חתימה עתיקה של הגאון רבי צבי הירש קאצינעלנבויגן "קניתי מה"ה ר' איציק עמריך ממיץ י"ט תמוז תקמ"ה הק' הירש לבית קצינעלנבויגן". כפי הנראה היא חתימת רבנו צבי הירש קאצינעלנבויגן חתן רבנו יעקב פפורש הכהן בעל"שב יעקב ואב"ד מרגנטהיים ובמנהיים.

הגאון רבי הירש קצינעלנבויגן, (נפטר ב' דר"ה תקס"ה) מגדולי רבני יהדות אשכנז, אב"ד מרגנטהיים ומדינת קורפפאלין, ורב במנהיים. נולד בשוואבך לאביו הגאון רבי משה קצינעלנבויגן, בילדותו למד אצל אביו, ובנעוריו נסע לפרנקפורט לשיבתו של הגאון בעל"שב יעקב, ואחר כך נעשה חתנו.

המחבר רבינו משה בן ר' מרדכי זכות

נולד לאביו בשנת שפ"ה באמשטרדם רבו הראשון היה רבי שאול מורטירה זצ"ל מרבני אמשטרדם אח"כ גלה למקום תורה ולמד אצל הגאון רבי יצחק אב בית דין דפוזנא ושם התחיל דרכו בלימוד חכמת הקבלה אצל רבי אלחנן (פרטים אודותיו לא ידועים) רבו המובהק היה רבי בנימין הלוי מצפת מגורי האר"י ז"ל (אשר קיבל תורת הקבלה מתלמידו רבי חיים ויטאל) שהגיע לאיטליה בשליחות קהילת צפת וממנו קיבל מלא חפניו מתורת קבלת האר"י ומשם עלה ונתעלה לגדול המקובלים והרב המובהק לכל גדולי מקובלי איטליה בדורו, בשנת ת"ה (בהיותו בן עשרים) נתיישב בעיר ויניציאה ועשרים ושמונה שנים כיהן שם כאב"ד. בשנת תל"ג עבר לכהן כרב עיר מנטובה (בהשתדלות תלמידו הרב"ך) ושם כיהן כ"ד שנים עד יום פטירתו ב' דחג הסוכות שנת תנ"ח לפ"ק.

החיד"א בספרו שם הגדולים כותב עליו "זחכמתו וקדושתו מודעת זאת ככל הארץ". כתב והגיה חיבורים רבים בעלה ובנסתר, ביניהם: קול הרמ"ז, שודא דדיינא ועוד.

רבות מהאגרות בספר זה נשלחו לתלמידיו המפורסמים, רבי בנימין הכהן (הרב"ך) ורבי אברהם רוויגן, בענינים שונים והרבה בתורת הח"ן בחכמת הנסתר.

מכתביו נדפסו ספרים רבים בחכמת הקבלה, גדולתו המופלאה בתורה ובכל החכמות ובפרט בחכמת האמת ומעט מפרשת גדולתו

ונראותיו כתובים עלי ספר "גבול בנימין" בהספד (דרוש מ"ח) שכתב עליו תלמידו הרב"ך מריגו ובשאר ספרי תלמידיו, רבי ישעיה באסאן בעל לחמי תודה, ר"א מריגו ועוד.

◆ [4] מח דף. מצב טוב - ביעוני, בדף ט הדבקות, סימני עש בשולי חלק מהדפים ללא חסרון בטקסט, בדף הפרוץ האחורי ועמוד נוסף חסרון בשוליים, כריכה רגילה מעט פגומה בשדרה.

מחיר פתיחה:
\$ 170

הערכה:
\$ 200-300

נעמי סגה ר' איתן עמרין עסקי יש המון תעשה הן חיותא למיתקא אילטאון

גליה... ונפל נהורא! המקור הראשון מקור טהור, לאמירת "לדוד ה' אורי וישעי" בחודש אלול בירח האיתנים

אוצר תפילות וכוונות הסוד בדרך האר"י הק',
מבית מדרשם של גדולי המקובלים באיטליה –
ראשית שנות הת' – יחיד בעולם!

ספר כתב יד תפילות וכוונות,

אוצר ייחודי חידוש בעולם של תפילות סגולות וכוונות על דרך הקבלה, מבית מדרשם של מקובלי איטליה, הכתב יד והציורים בסגנון איטלקי נאה במיוחד, איטליה, משנת תכ"א-תל"א.

מקור ראשון

הספר כת"י שלפנינו כולל עניינים רבים אשר לא ידוע להם מקבילות או מקורות, ומקור ראשון ויחיד הוא כת"י זה.

נוסחאות שונות והוספות ארוכות לכמה תפילות ידועות, כגון תפילת ענגו, אחינו כל בית ישראל, תפילה לחודש ניסן אחר קריאת הנשיאים, תפילה לומר בשעת ברכת כהנים, תפילה להוצאת ס"ת, תפילת תשליך, תפילה קודם נטילת לולב וקודם שיכנס לסוכה, קבלה מרבינו תם לומר החזן ד' פסוקים, ועוד. (חלקם מיוחסות לרמ"ז). חלק מהסגולות והתפילות נדפסו גם בספרי החיד"א ללא ציון המקור.

הכתב היד כולל תפילות שעד כה לא היה ידוע להם מקור קדום מלבד ספר חמדת ימים, וידוע שהרבה חששו לגבי טיבו של ספר חמדת הימים ומחברו. כעת נפשט שתפילות אלו ממקור קדוש נחצבו. שכן בכת"י זה מופיעים אותם תפילות.

"נטהר רוד" נתגלה מקורו הקדוש של מנהג אמירת "לדוד ה' אורי וישעי"

החידוש הכולט היא המנהג הנפוץ לאמירת מזור "לדוד ה' אורי וישעי", בחודש אלול,

אשר בקהילות רבות בישראל, נמנעו מלומר את מזור 'לדוד ה' אורי וישעי' בימי הרחמים והסליחות. כיון שמקורה הידוע של מנהג זו, הינה מספר 'חמדת הימים' אשר על מחברו יצאו פקפוקים כנודע. בספר התפילות שלפנינו כעת, אשר מחברו בוודאי היה מגדולי המקובלים באיטליה ויע"א, נתגלה מקור הקדום והראשון לפני חמד"י, אשר מביא מנהג תפילה חשובה זו בקצרה, מה שמתברר כוה שמקור המנהג קדום מאד וממקור מים חיים נובעו, [וכנראה מקורו מרבי חיים הכהן מארס צובה תלמיד רבי חיים וויטאל ע"פ ספר שערי רצון שיצא לאור בשנת תק"א, הרבה שנים אחרי הכת"י שלפנינו, שליקטו רבי שלמה עבאדי מכתביו של רבי חיים הכהן, ומעוד, שמביא מנהג זו כמתכונתו של הכת"י שלפנינו, ועד עתה היינו יכולים לחשוב שדי ורם שלטו בו ועכשיו נתגלה אשר על כסאו לא ישב זר]. אשר רבים גם נהגו לאומרה בכל יום תמיד (ראה בסדר 'עבודת הקודש' להחיד"א). ובוודאי לא אדעתא דהכי תקנו מרע ויע"א לא לאומרה, ותבוא תפילה קדושה זו בכל קהילות ישראל,

מענה ועד עולם אכ"ר.

מעורת זהב

בתוך הספר מעתיק המחבר את כל ספר מעורת זהב להמהרש"ל בשבח וסגולת אמירת מזמור למנצח [קאפיטל ס"ז] בצורת המעורה וגודל סודותיו.

בתחילת ההעתיקה מצורף דף קלף עליו מזמור למנצח בצורת המעורה באותיות אשורית מרהיב עין.

אוצרות הספר

מסורות מארץ ישראל, סגולות, מנהגים, פיוטים, כוונות ותפילות מתוך לקט כתבי מקובלים מבית מדרשם של גורי האר"י ז"ל, מתוך ספריהם ומתוך כתבי ידם, ובהם האר"י ז"ל, רבי חיים ויטל, הנשי"א, הגאון מפאנו ורבי יצחק צרפתי. כן הובאו מסורות קדומות בשם אליהו הנביא, רבי נחוניא בן הקנה, רבי יבא סבא, רבינו סעדיה גאון, רבינו תם, הרמב"ן, העתיקה מכתב יד רבי יהודה החסיד, רבי יוסף גיקטיליה, רבי אליהו די ווידאש, ובשם ספר הפרדס, ספר היצירה וספר ציוני לרבי מנחם ציוני.

מאוצר החיים

בנוסף הובאו ציטוטים מהחכמים הבאים, רובם בחיי חיותם: רבי משה זכות נר"ו [נפטר נח"ת], רבי שמואל אבוהב נר"ו [נפטר תנ"ד] ורבי בנימין הלוי נר"ו [נפטר תל"א]. הובא גם ציטוטים מספרו המודפס של רבי משה זכות "משמרת החדש" לרמ"ז [ונוציה תכ"א].

שנת כתיבת הכת"י עלי ספר

לכן נראה שכתב היד נכתב בין שנת תכ"א, בו יצא לאור הספר "משמרת החדש" ובין שנת תל"א, בה נפטר רבי בנימין הלוי.

אחד הכותבים מזכיר את שמו "יהודה חיים" בתוך תפילה לחודש ניסן אחר קריאת הנשיאים. (כותב זה היה כפי הנראה אדם גדול ומתקן ניסוחי תפילות באשר רבים מההוספות בכת"י הם תוספי תפילות ארוכות המצורפות לתפילות ידועות מפי ספרים וסופרים, מה שמעלה שההוספות הם נוסחאות שלו).

מבית מדרשם של רבי חיים הכהן, הנשי"א, הרב"ל, והרמ"ז.

מתוך מחקר מקבילות מצאנו עולה כי חלק מהתפילות מקורם מרבי חיים הכהן מארס צובה וסדרי הכוונות וקבלות מהאר"י ז"ל, שלא מציעו לו אח ורע רק בכתבי הנשי"א הוא רבי נתן שפירא בעל "מצת שמורים". [שיצאו לאור לאחרונה, מבית מדרשו של הרמ"ז] שני גדולי המקובלים אלו קבעו מושבם בסוף ימיהם בארץ איטליא וכן רבי בנימין הלוי תלמיד המובהק לרבי חייא רופא מצפת תלמיד רבי חיים וויטאל, הנשי"א רבי נתן שפירא נשלח כשד"ר לארץ איטליא ושהה שם כמה שנים ונתקבצו אצלו הרמ"ז ורבי שמואל אבוהב ללמוד תורה מפיו, מהם יתר ופינה להתפשטות תורת קבלת האר"י ז"ל בארץ זו ומהם ישקו העדרים מ"ם החכמה לכל מקובלי ארץ איטליא זע"א.

למקורותיו של "שערי ציון"!

יתכן כי קובץ זה הינו מן החיבורים שעמדו בפני רבי נתן נטע הנובר הי"ד מחבר ספר תפילות "שערי ציון", המפורסם ומקובל בכל בית ישראל.

מקורותיו של ר' נתן נטע הנובר לספר "שערי ציון" אינם מבוררים, בהקדמתו לדפוס ראשון כותב המחבר כי בהיותו באיטליה (בשנים תט"ו-תט"ז) שהה בוונציה עם רבי משה זכות (הרמ"ז), רבי נתן שפירא (הנשי"א) בעל מצת שמורים, רבי שמואל אבוהב, עם רבי בנימין הלוי מצפת, וקיבל מהם רבות בכתובים מן האר"י ז"ל. מהם יסד תיקונים ותפילות, סידרם והדפיסם בספר "שערי ציון" (פראג תכ"ב). אח"כ בשנת תל"א נדפס שוב בשליחותו באמסטרדם ע"י אחיו. מאז זכה לתפוצה רבה שאין לה אח ורע ונדפס במאות מהדורות,

כמעט כל התפילות הנמצאים בשערי ציון מופיעים גם בקובץ זה, [אם כי שלא באותו סדר],

בנוסף מצטט הכותב בשם של הנשי"א ז"ל, הרמ"ז נר"ו, הרב"ל נר"ו, ור' שמואל אבוהב נר"ו.

יצוין כי חלק מהנוסחים בכת"י זהה להנדפס ע"י אחי רבי נתן נטע הנובר בדפוס שני של ה'שערי ציון' (אמשטרדם תל"א) בנוסח מתוקן ומבורר יותר.

סדר התפילות והכוונות

סוכב והולך על סדר היום מהקימה ועל כל עניני האדם הצלתו והצלחתו ועל סדר מעגל השנה.

ציטוטים מופלאים מתוך כתב היד

- [ח:] "רמו א' מהנשי"א זצוק"ל בענין הציצית אמר שכל ציצית צריך שיהיה ארוך חמשה עשר גדלים..." - [ט:] "ואת התפלה עשאה הרמב"ן ז"ל והיה מתפלל אותה בכל יום ג"פ..." - [יד:] "אלו פסוקים נעתיקו מכתב ידו של מהר"ר יהודה החסיד וכל האומרים בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא..." - [כט:] "תפלת השחר לרבינו סעדיה גאון זצ"ל שהיתה שגורה תמיד בפי הגאון מפאנו זצ"ל..." (נדפס תפוחי זהב מנטובה שפ"ג). - [מג:] "האי מאן דבעי למצלח בעסקיה ובכל דוכתא דהוא אזיל לימא בצפרא תלת זמני..." "תפלה אחרת קצרה וטובה לומר בכל יום וצלוחא בתדירא ואת מצליח". - [מח:] "כל הפסוקים האלה צריך לאומרים ג"פ שבות יעקב..."

- [נט:] "ואת התפלה שהתפלל אליהו הנביא בעת שחיבר רשבי" ע"ה הוזהר..." - [ס:] תפלה קדושה זו הובאה מארץ הקדושה..."

- [סח:] "בקשה מקובלת שיתפלל אדם אחר תפלתו בכונה גדולה, אמר ר' ישמעאל מי ששונה הרז הגדול הזה בכל יום אחר תפלתו בטהרה ובקדושה פניו מצהיבות..." - [עב:] תפלה לומר אותה באשמורת הבקר ויכוין להמשיך השפע ממקור העליון, ויכול להוסיף בו אחר שהוכיר שמו פב"פ כל בקשתו ושאלתו..."

- [עב:] "תפלה ממהר"ר אליהו די וידאש ג"ע לעת האוכל" (נדפס תוצאות חיים). - [עו:] מ"ב פסוקים של מהר"י גיקטיליאה זלה"ה וטוב לאומרים קודם שילמוד. - [עז:] "בקשה יפה אחר כל התפלות".

- [עח:] [מזמור למנצח בצורת מנורה ע"ג קלף]. - [עט:] "המזמור הזה עם המנורה רומז לעניינים גדולים ויש בו סגולות רבות..." "עוד אמרו חכמים בעלי הקבלה כל מי שיראה זה המזמור בכל יום מצויר כצורת מנורה ימצא חן ושכל טוב..." "ואמרו חכמים זכר לברכה כל מי שמתפלל זה המזמור בכל יום במנין החמה לא יקרה לו שום מקרה רע..." "ואתחיל כוונת המזמור והמנורה..."

- [ק:] "אחינו בני ישראל העומדים במקום פלוני ובכל מקום שהם נתונים בצער ובצרה תחת יד מלך ושרים המקום ירחם עליהם..." - [קא:] "תפלה לומר כשיש חולים הרבה ח"ו בישראל..." - [קב:] תפלה לומר קודם האכילה ומה טוב לאומרה. - [קא:] "עד כאן הוא התקון צריך לכל אדם אשר ממנו אין לגרוע אמנם המוסיף יוסיפו לו ברכה והצלחה".

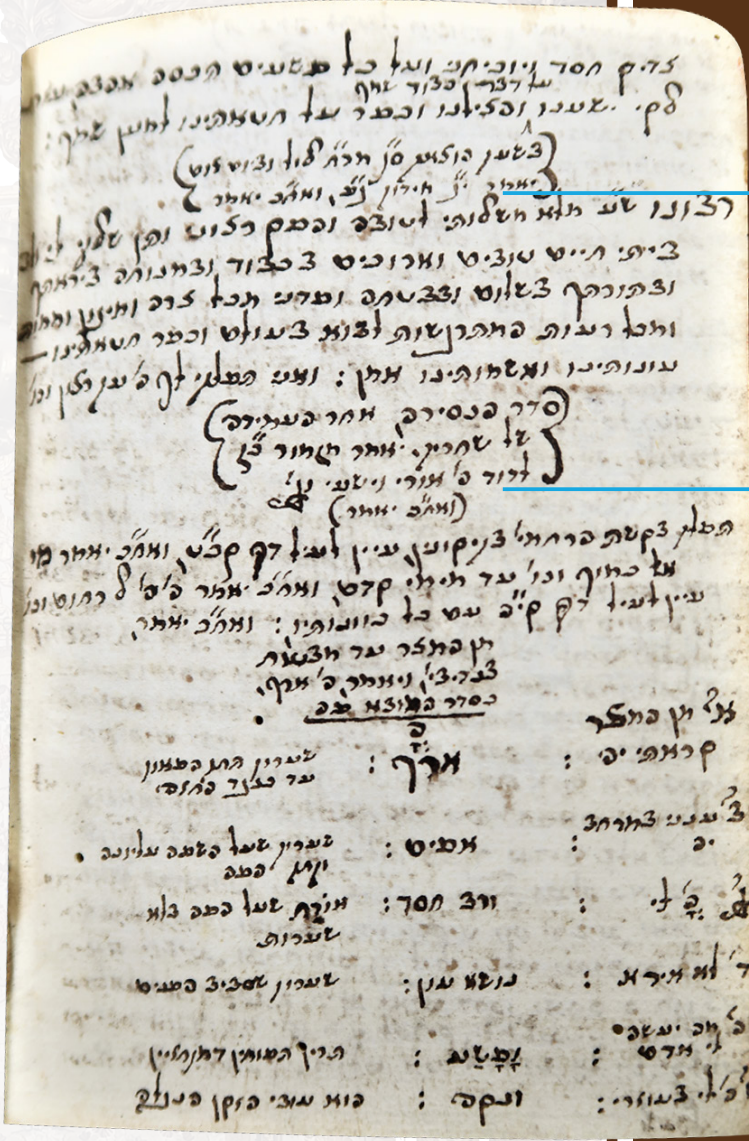
- [קד:] "תפלה שהיה אומר ר' ייבא סבא קודם שיאכל".

- [קו:] תיקון שובבים שחיבר כמהרר משה זכות נר"ו. - [קי:] הא לך מפורש באר היטב י הדברות איך הם נכללו בי גלגלים וי מאמרות וי ספירות נעוץ סופם בתחלתם כאשר העליתי מספר תבונת המקובלים אשר לא יכזבו מימיהם (נדפס בספר ציוני לרבי מנחם ציוני).

- [קיד:] נהגים באשכנז לילך ביום א' של ר"ה אחת תפלת המנחה קודם שקיעת החמה אל הים או באר מים חיים או מים נבועים ומנהג טוב הוא.

- [קיו:] "קבלה מרבינו תם צריך לומר ד' פסוקים אלו בר"ה ויה"ך קודם שיאמר החזן המלך..."

- [קכא:] "ולא זכיתי לקבל כל זה מהרב ר' גדליה זצ"ל" (נדפס בספר הכוונות מאורות נתן לר' נתן שפירא).

בשעת הוצאת ס"ת בר"ה אלול ויום צום יאמר י"ג מידות ג"פ, ואח"כ יאמר

סדר הנסירה אחר העמידה של שחרית יאמר מזמור כ"ג לדוד ה' אורי וישעי ...

- [קכב] "אני הצעיר מ"כ [מצאתי כתוב] תפלה זאת". - [קכב:] "למוסף ולנעילה והעיקר בנעילה". - [קכו:] בשלש רגלים יאמר בשעת הוצאת ס"ת. - [קכו:] בפסח יאמר ג"פ.

- [קמ.] "הקדמה אמר משה זכות..." - [קמא.] "תפלה לעני חיבר המקובל האלקי כמהר"ר משה זכות נר"ו הוא בדפוס בספר משמרת החדש" (מעוקד).

- [קנו.] מ"כ... כי ע"ז קראו האר"י והרח"ו ולה"ה... - [קנו:] ממוהר"ר הנשיא ולה"ה - [קס.] כמ"כ משם הרמ"ז שקבל מהרר"ב ל נר"ו - (רבי בנימין הלוי נר"ו, נפטר תל"ב). - [קסב:] "אמר לי מורי הרמ"ז... כמ"כ" [כך מצאתי כתוב] - [קסו.] ... וכנוכר בספר ריקאנאטי... - [קסח.] אמר רמ"ז נר"ו שכן הסכים עמו החכם הכולל כמוהר"ר שמואל אבוהב נר"ו... כמ"כ [כך מצאתי כתוב]. - [קסח:] מ"כ [מצאתי כתוב] בשם הרמ"ז נר"ו.

- [קע:] צוואת ר' יצחק צרפתי: מפי ר' יצחק צרפתי ז"ל שמעתי, כי הגיעה שעת פטירתו של רבינו שמואל בן בתו של רש"י התייר הגדול ז"ל (רשב"ם)... ומסר לו כל הסודות, ובכלל הסודות... ג' מהן, ואלו הן, אמר לו כאשר תתעבד לצדיקי... .. וכן דע, כי כל איש יהודי... ויאמר דבור זה, לא יהיה לו כאב ולא צער בכל מה שיעשה... ככל פעם... יאמר, יהודי אני, יהודי אחיה, יהודי אמות, יהודי, יהודי, יהודי.

◆ כתב יד איטלקי מרהיב ביופיו עם כתיבה מסודרת ונאה, רוב רובו של הספר נכתב ע"י כותב אחד

◆ הוספות הגהות ע"י עוד ג' כותבים אחרים.

◆ כריכת עור עתיקה. מעט נקבי עש. מצב טוב.

◆ ב-יא, יג-כא, כג-עב, [1], עג-קיא, [12], קיב-קכח, [1], קכט-קעו, קעד-קעה, [6] דף, 14 ס"מ. מספור משובש,

מחיר פתיחה:
\$ 26,000

הערכה:

לוט שני ספרי "שערי ציון" - מהדורות קדומות ונדירות

יקר המציאות, וזינה תקע"ז - פרעסבורג תרכ"ד

שערי ציון

שערי ציון – סדר תיקון חצות, ועוד תיקונים, תפילות, פיוטים, סגולות, כוונות והנהגות על דרך הקבלה, שחיבר וליקט הרה"ק רבי נתן נטע הנובר הי"ד מפי גורי האריז"ל ותלמידיהם, מהם תפילות רבות שהספר הוא המקור הראשון להם. החיבור כולל שבעה שערים, בהם תיקון חצות ע"פ האריז"ל, תיקון הנפש ותפילות, תיקון תפילות לימי השבוע ומועדים, קריאת התורה וכוונות האר"י, תיקון ק"ש שעל המטה ויחודים, תיקון ער"ח וי"כ קטן וסדר 4 באדר, תיקון מלקות ותיקון ליל הו"ר, סדר תפילות הדרך, סגולות ותפילות.

ספר שערי ציון זכה לתפוצה רחבה, שכמעט ואין לה אח ורע באותם הימים. והיה ניכר ונדע בכל תפוצות ישראל, עד שהמג"א שהיה בן דורו של המחבר כבר הוזכרו בחיבורו. בין השנים תכ"ב-תש"י, נדפס הספר בלמעלה ממאה ועשרים! מהדורות. היה ואף נדפסו ממנו שלש וארבע מהדורות בשנה אחת, (כמו בשנים תקס"ד, תקפ"ג, תקפ"ד, תר"ג). לספר זה היתה השפעה רבה ועצומה בכל מקום אליו הגיע, דוגמא לכך הוא סדר תיקון חצות שבנו, וכן סדר יו"כ קטן, שנשתרשו בכל קהילות ישראל. תפילות רבות ממנו נקבעו אח"כ ברוב סידורי אשכנז ופולין, כמו התפילות לברכת כהנים, ולהוצאת ס"ת בימים נוראים ושלש רגלים. גם בבית מדרשו של הרמח"ל נתקבל הספר, ובקיצור הכוונות שלו נכתב לומר תפלות אלו מס' שערי ציון, וכן לומר את התפלה קודם שנכנסים לטובה.

המדרסים לדורותיהם, הוסיפו עליו תפלות ותיקונים כהנה וכהנה כפי אשר מצאו בדפוסים וכ"י, ובפרט מאלו ששמו של האריז"ל נקרא עליהם. תיקון סעודה וספר יצירה, תיקון 3 משמרות, סדר פדיון נפש ותפלה על החולה, תפלות לעצירת ולרבי גשמים, ועוד תפלות ותיקונים רבים כידם הטובה עליהם.

שני העותקים שלפנינו כוללים גם מן ההוספות הנ"ל כדלהלן:

(1) וזין תקע"ז – שערי ציון, תיקון סעודה וספר יצירה, תיקון 3 משמרות.

(2) פרעסבורג תרכ"ד – שערי ציון, תיקון סעודה וספר יצירה.

חתימות ורישומי כת"י עתיקים

תפילה בכת"י עתיק בדף הפארזעץ. מעליו רשום: זכירה לפטירת הזקן יצחק מאיר נ"ע ביום כ"ד ימים לחודש אב הנחמות ה'תרכ"ח.

ספר שערי ציון שימש במשך רבות בשנים ספר יסוד ובסיס לכל ירא שמים, יעידו על כך מאות המהדורות בה נדפס הספר, לרוב במהדורות כים או גודל מוקטן, לנחות השימוש התדיר בו ונשיאתו עמו לכל מקום, ואכן צדיקים רבים ושלמים לא מש ספר זה מתחת ידם כל הימים, (אך פלא הוא שבמאה שנים האחרונות כמעט ולא נדפס שוב מחדש). כן גם שני ספרים אלה שלפנינו הינם בגודל קטן.

המקובל האלקי רבי נתן נטע הנובר הי"ד. נולד באוסטרהא גליל וואהלין לאביו הרב משה הי"ד, שם נתגדל באחד ממרכזי התורה הגדולים שבאותה התקופה, עלה ונתעלה ברוב חריפותו ובקיאותו, לשון לימודים היה לו והיה דורש לרבים בכל מקום בו הגיע, דרשות אלה קיבצם עלי ספר וקרא שמו נטע שעשועים ולא נדפס, מלבד דרשתו בק"ק קראקא בתג הסוכות שנת ת"ו שנדפס בשם טעמי סוכה (אמשטרדם ת"ב).

במהלך גירות ת"ח ות"ט ברח מאוקראינא (כמתואר באריכות בחיבורו י"ן מצולה) וגלה בכל רחבי אשכנז עד הגיעו לאמשטרדם ומשם לאיטליה. בשנת ת"ג שהה בליוורנו ובויניציאה, שם קיבל תורה מהמקובל רבי חיים הכהן מארס צובה תלמידו של רבי חיים וויטאל בזמן שהותו של רבינו רבי חיים הכהן מארס צובה בונציה וכך מצייין המחבר רבי נתן נטע הנובר בתוך ה"שערי ציון" "ועבר עלינו איש קדוש הרב הכולל מוהר"ר חיים ז"ל ה"ה תלמיד מובהק תלמיד מובהק של הרב האלוקי מוהר"ר חיים ויטאל ז"ל ה"ה וקיבלתי ממנו חכמה מפוארה"

גם הפיוט 'דודי ירד לגנו' שחובר על ידי רבי חיים הכהן מופיע בסדר תיקון חצות המופיע בסידור 'שערי ציון' ושם צוין שהפיוט חובר על ידי 'מורי ורבי החכם השלם מוהר"ר חיים' שסידר אף הוא סידור תפילות וכוונות 'שערי ציון', ומסר לרבי נתן נטע הנובר דברים רבים בכתב ובעל פה, דברים שלא נזכרו בכתבי מהרח"ו.

אח"כ בבוא רבי נתן שפירא (הנשי"א) לאיטליה, מסר לרנ"ג את כתבי הארז"ל, וילכו שניהם לוונציה, שם עסקו בתורת הסוד אצל רבי שמואל אבוהב יחד עם רבי משה זכות (הרמ"ז) ורבי בנימין הלוי מצפת, וקיבל מפייהם ומפי כתבם דברים שלא נמסרו אלא לנאמן רוח מכסה דבר כמוהו. וכך מספר המחבר רבי נתן נטע הנובר בהקדמתו להספר "שערי ציון" שבעת שהותו בוונציה הגיע לבית מדרשו של רבי שמואל אבוהב שם שהה ידיו רבי משה זכות, וכמה חכמים מארץ ישראל "ומצאתי שם איש זקן ונשוא פנים החסיד והעניו הרב הכולל המקובל אלקי כמהר"ר בנימין הלוי מצפת טוב"ב נר"ו, ולמדתי מכולם... שהעתקתי מהם עין החיים והגהות הוהר ותיקונים ווהר חדש, אשרי חלקם שזיכוני לזכות הרבים וזכות הרבים תלוי בהם".

מהם יסד ר' נתן נטע הנובר את הספר 'נטע נעמן' חמשה חלקים, ורק החלק החמישי ממנו נדפס, והוא ספר 'שערי ציון', בו יסד המחבר תפלות וסדרי עבודה כפי מה שקיבל מהחכמים הנ"ל ומה שמצא בכתבי מהרח"ו, והדפיסו בפראג תכ"ב.

לאחמ"כ כיהן ברבנות העיר אונגריש ברוד, משם שלח את אחיו בשנת תל"א להדפיס שנית את ספרו 'שערי ציון' כאמשטרדם. עד שנת תמ"ג, אז פלשו הטורקים לאיזור בניסיון לכבוש את וינה, בעת ההיא ערכו המורדים ההונגרים פרעות נגד השלטון ההבסבורגי, וכבשנות ת"ח ת"ט גם עתה שלחו ידיהם ביהודים, וכך ביום כ' בתמוז נהרגו רבי נתן נטע הנובר ובני עדתו על קידוש השם, בעמדם בתפילה בביהמ"כ בברוד. ושם מנחתו כבוד.

◆ כריכות בד חדשות מפוארות.

מחיר פתיחה:

\$ 170

הערכה:

\$ 200-300

ספר עשרה מאמרות, לרבי מנחם עזריה (הרמ"ע) מפאנו, עם פירוש "יואל" משה"ל לרבי משה ב"ר שלמה הלוי מפרנקפורט.

אמשטרדם, ת"ט. דפוס ראשון של פירוש חשוב זה!

ספר "יואל משה". פירוש על 9 מאמרים מן עשרה מאמרות לרמ"ע מפאנו, מן הפירושים הבודדים על עשרה מאמרות להרמ"ע, מאת ר' משה בן ר' שלמה הלוי אשכנזי, מחכמי ודיני פרנקפורט [ראה עוד אודות המחבר להלן בלוט 17 חתימתו בקודש].

מהקדמת המחבר [וזן מן ההסכמות] עולה כי החיבור הוא קיצור פירושו של רבו המקובל האלוף ר' יהודה לייב זלה"ה (מחבר 'פתח עינים' על מאמר 'עולם קטן' להרמ"ע), והוסיף מדיליה, כן גם מביא בשם רבותיו. בדבריו מצטט המחבר גם מתוך ספר כנפי יונה (להרמ"ע). בדף (פא-פו) אגרת מר' אלחנן ש"ן.

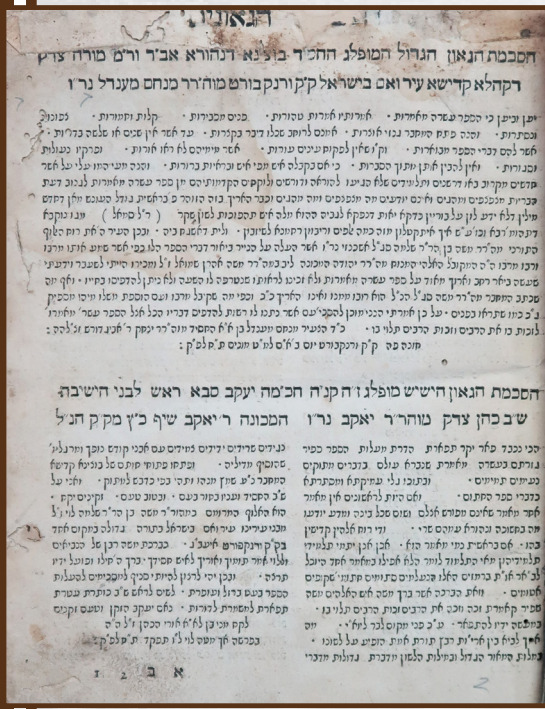
הספר מעוטר בהסכמות רבות מגדולי וחכמי דורו, הגאון הגדול רבי מענדל באס אב"ד פ"פ [ראה עוד אודותיו לקמן בלוט 17], אבי המהר"ם שיף, רבי מנשה בן ישראל, ועוד.

בספריה הלאומית נמצא באוסף נדירים.

פירושו של הגאון המקובל רבי משה הלוי "יואל משה" היה חביב מאד בעיני גדולי ומאורי החסידות, ומוזכר בחיבוריהם, כמו שפת אמת, ישמח משה, עטרת תפארת ישראל, ועוד.

ראה פריטים על המחבר להלן לוט מס' 17

- ◆ יונגנרד, אמשטרדם 160
- ◆ [2] קנו דף. מצב:

מחיר פתיחה: \$ 120

הערכה: \$ 150-250

חידושי הלכות ל"מהר"ם שיף, המבורג תצ"ז – מהדורה ראשונה

אגדת השער המצויר'

בהסכמת הגאון רבי יעקב הכהן אב"ד פפר"מ ובעל "השב יעקב".

חתימות רבניות עתיקות ורישומים בדף השער.חיים לנדסבורג, הק.....פרידלענדער... ועוד..

הגאון החריף ר' מאיר הכהן ב"ר יעקב (יוקב) שיף (שס"ה – ת"א), ראש ישיבה ודיין בק"ק פראנקפורט. נדע בחריפותו הרבה. [בצמח דוד (ח"א שנה שצ"ג) כתב שנגלה אליו אליהו הנביא וכו' לטוב, וכן העתיק נינו בהקדמה לחדושו]. כתב ספרים רבים ככל מקצועות התורה, בש"ס, בהלכה ובאגדה, בעלה ובנסתה, אך רובם אבדו או נשרפו בשריפה הגדולה בפרנקפורט בשנת תע"א. מאשר נותר לפליטה, חיבורו הידוע ביותר הוא "חידושי מהר"ם שיף" שלפנינו. בשנת שפ"ב בהיותו אך טו"ב שנה התמנה לרב וראש ישיבה בפולדא, שם יצא שמו ברחבי אירופה ומאות תלמידים למדו בישיבתו. לפני מותו נתמנה לכהן כרבה של פראג, אך נפטר בפתאומיות בגיל צעיר, בכ"א באדר ה'ת"א, ונטמן בפרנקפורט. תמצית משיעוריו על כל התלמוד שמסר לבני תלמידי הישיבה כתב, ושרידיהם הם חידושו שנדפסו על חלק מ-11 מסכתות בתלמוד בבלי ובדפוס הש"ס המאוחרים נדפסו בתוך מהדורות התלמוד הבבלי הנפוצות, בשם חידושי מהר"ם שיף.

אגדת השער המצויר'

בשער הספר מצויר תחריט מרשים של כעין לווייתן כאשר על גבו יושבים אנשים ומבשלים ואוכלים, והלווייתן בא להילחם בספינה.

על השער נדיר ומפליא זה שפכו חוקרי הדורות הרבה דיו, השערות רבות נכתבו להסביר את האיור החריג. יש שרצו לומר שמדובר בתאור של המעשה המפורסם ברבה בר בר חנה (בבא בתרא), המכונה בקיצור "כוורא דיתוב ליה חלתא אנביה", שראה הוא ובני לווייתו לווייתן שעליו הייתה אדמה וצמחים עד שחשבו שהוא אי ביום והתיישב עליו ובישל עליו אוכל, ולפתע התהפך הלווייתן וזלא שהייתה ספינתם קרובה היו טובעים. הסבר זה מתיישב עם רוב הפרטים באיור.

יש שכתבו, ששם המשפחה 'שיף' נקרא כן מפני שהיו כהנים, ובלשון אשכנז, קא"ן (כהן) הוא ספינה, וכן שיף באידיש היא ספינה. עוד יש שכתבו, שאיור זה הוא על שם צורת אניה שהייתה קבועה על הבית בו התגוררו בני משפחתו של רבינו שנים רבות ברחוב היהודים בפפר"מ, והיה נקרא בלשון אשכנז 'צום שיף'. וכן כותב נכד המחבר (בהקדמתו לספר שלפנינו): "כמהור"ר מאיר שיף... מקברנתא (=קברניט) דספינה החולכת בים הגדול ים התלמוד...". "זה הספר של הגאון מהר"ם שיף, היתה כאניה בלב ים התלמוד, להוציא יקר ממעמקי מים, מיא דעמיק, עמוק עמוק מי ימצאו". וכן בהסכמת רבי אריה ליב קצנלבוין אב"ד בריסק (במהדורת פאריצק תק"ע): כבוד הרב הגאון הגדול... ספינה שהיא טהורה, הוא המנוח הגאון החסיד זצ"ל המהר"ם שיף...". אמנם לביאורים אלו אין שום הסבר מדוע נוסף איור של דג אימתני ואנשים על גביו.

הסבר נוסף פורסם ע"י י.ד. מילר בספרו 'דער מהר"ם שיף', שם מספר הכותב על סביו של המהר"ם שנקרא מענדל, שבינקותו נסע עם חוריו באוניה על נער הרייסן ונפל למים ונבלע ע"י דג גדול. לאחר זמן נמצא בעיר אופניימר דג גדול מת שהדייגים לא ראו כמותו מעולם, ורב העיר אמר שהוא הדג המפורסם הנוכר בג' בשם 'ירודתא' שאין ספינה ניצולת מפניו, וכיון שכך ה' יתברך ברא לו כסות עיניים המתרוומם רק פעם בחצי שנה (קצת דומה למין בתי עיניים הנמצאים בראש הלווייתן שבאיור). ולפתע שמעו קול בכי מבטן הדג המת ופתחוה ומצאו את הילד מענדל ה'ל, ראה עוד שם בהרחבה. אם כי קרוב לוודאי שאגדה זו הינה פרי דמיונו של הסופר ואין לה שום בסיס במציאות. ובפרט שהיסטורית הפרט המרכזי אינו נכון, שכן סביו של המהר"ם נקרא ר' אורי.

כך או כך מדובר באיור שהסעיר את דמיונם של חוקרי הספרות לדורותיהם.

◆ מצב טוב כריכה חדשה מפוארת.

מחיר פתיחה:
\$ 200

הערכה:
\$ 300-400

חדושי הלכות ודרושים מהר"ם שיף - המבורג, תק"א, מהדורה ראשונה.

חדושי הלכות על מסכת בבא קמא, סנהדרין, שבת, זבחים. עם דרושים נחמדים מפז רב. המבורג, תק"א.

מהדורה ראשונה,

חתימה איטלקית בדף השער "מרדכי סגנויטוי" "ליה"ו של יורשי הנעלה כבוד מרדכי סגנויטוי ... יום טוב וחיים בניו"

פורמט גדול.

הגאון החר"ף ר' מאיר הכהן ב"ר יעקב (יוקב) שיף (ש"ס"ה - ת"א), ראש ישיבה ודיין בק"ק פראנקפורט. נודע בחריפותו הרבה. [בצמח דוד (ח"א שנה שצ"ג) כתב שנגלה אליו אליהו הנביא וזכר לטוב, וכן העתיק גינו בהקדמה לחדושו]. כתב ספרים רבים בכל מקצועות התורה, בש"ס, בהלכה ובאגדה, בעלה ובנסתר, אך רובם אבדו או נשרפו בשריפה הגדולה בפרנקפורט בשנת תע"א. מאשר נותר לפליטה, חיבורו הידוע ביותר הוא "חידושי מהר"ם שיף" שלפנינו. בשנת שפ"ב בהיותו אך נו"ב שנה התמנה לרב וראש ישיבה בפולדא, שם יצא שמו ברחבי אירופה ומאות תלמידים למדו בישיבתו. לפני מותו נתמנה לכהן כרבה של פראג, אך נפטר בפתאומיות בגיל צעיר, בכ"א באדר ה'ת"א, ונטמן בפרנקפורט. תמצית משיעוריו על כל התלמוד שמסר לבני תלמידי הישיבה כתב, ושרידיהם הם חידושו שנדפסו על חלק מ-11 מסכתות בתלמוד בבלי ובדפוס הש"ס המאוחרים נדפסו בתוך מהדורות התלמוד הבבלי הנפוצות, בשם חידושי מהר"ם שיף.

◆ מצב טוב, מספר סימני עש, שוליים רחבים, כריכת בד אדומה חדשה.

מחיר פתיחה:
\$ 200

הערכה:
\$ 300-400

גדולי אשכנז הקדמונים - חתימות גדולי הדור דבית דין הגדול ד'פרנקפורט דמיין שנת תכ"ב - נדיר והיסטורי!

פסק בי דינא רבא של מאורי הגולה רבותינו הקדמונים דעיר וראנקבורט בשנת תכ"ב לפ"ק גדולי אשכנז הקדמונים - חתימות גדולי הדור דבית דין הגדול ד'פרנקפורט דמיין - שנת תכ"ב - נדיר והיסטורי! פסק בית דינא רבה דק"ק פרנקפורט דמיין על'שבעת כתובת אלמנה כ"ד אייר תכ"ב לפ"ק. במוטב תלתא בי דינא... באשה מרת עדיל בת אשר אלמנת המנוח כהר"ר אלחנן נייאנס ובעית מינן להשביע על כתובתה... ובכן שלחנו אחר האלופ' אפוטרופסי היתומים.. הר"ר אלחנן ה"ה האלוף התורני כמהר"ר מיכל שפירא.. כדי שתשבע בפניהם. וכראות האלופ'.. כי טוב לפשר עם האלמנה.. שלא תצטרך לישבע ותתן איזה סך ממון ליתומים.. ובכך נתפשרו בפנינו...

חתום בטהרת קולמוס של גדולי מאורי הדור, חברי בית דינא דפפד"מ, גאוני אשכנז

רבנו 'משה בלא"א הר"ר שלמה הלוי וצלה"ה

רבנו 'יהודא בר יעקב וצלה"ה שיף

רבנו 'מנחם מענדל ר' יצחק ר' אביגדורש וצלה"ה אב"ד וראנקבורט דמיין [הנקרא רכי מענדל באס].

גאון אשכנז רבנו מנחם מענדל באס. אב"ד פראנקפורט, מגדולי המשיבים בדורו, נולד בקראקא, והיה לתלמיד חביבו של רבנו יואל סירקיש בעל ה"ח.

בשנת ת"ד החל לכהן כראב"ד פרנקפורט דמיין, 'הגאון הגדול המופלג החסיד בוצינא דנהורא אב"ד ור"מ מורה צדק דקהלא קדישא... מוהר"ר מנחם מענדל נ"ר' (כותרת להסכמתו לספר 'יואל משה').

רבנו משה רבקה בעל'באר הגולה מזכירו בחיבורו שנועץ עימו בדבר הלכה "והארכתי כזה בתשובה על פי מעשה שהיה פה באמסטרדם והסכים לזה הרב הגאון מהר"ר מענדל ר"מ ואב"ד דק"ק פראנקפורט יצ"ו ושאר חכמים" (באר הגולה ר"ד ס' מ"ח ס"ק טו) וכן הזכיר דעתו הגר"ד אופנהיימר (ש"ת נשאל דוד ח"ג י"ד ס' ד').

מתלמידיו נודע רבנו יאיר בכרך בעל'חוות יאיר אשר נסמך ממנו להוראה, "בבחרותי אחר שהייתי לאיש בר סמכא שסמכני הגאון המופלג מוהר"ר מענדל אבד"ק ורנקפורט שנת ת"ך" (ש"ת חוות יאיר ס' קנ"ט), וראה בהקדמה ספרו חוות יאיר ששם הספר בנוי על חתימת רבו המובהק רבינו שחחם עצמו מנחם מענדל בן ר' יצחק ר' אביגדורש. ראה לקמן לז"ט מס' 18

מגדולי המשיבים בדורו, מתשובותיו בהלכה נדפסו ב'נחלת שבעה' (ס' ג), על הספר נחלת שבעה בא בהסכמה חתן גאון ישראל רבי מענדל בס' ה"ה הגאון רבי מאיר שטערין אב"ד פולדא באמצע ההסכמה כותב על חותנו הגדול ז"ל: "רוב חכמי אשכנז יצ"ו וכראשם מורי חמי הגאון הגדול מופת הדור אב"ד הישראלי הר"ר מנחם מענדל נר"ו אב"ד ור"מ דק"ק וראנקבורט הבירה" ש"ת חוט שני ראה לקמן לז"ט מס' 19 (ס' זב, ע"ד, ע"ז), ש"ת חינוך בית יהודא (ס' מ"ה), פסקים ממנו ומכמה מגאוני פרנקפורט נדפסו בקובץ 'פעמי יעקב' (חל"ו, תשנ"ו, טו - כ) ע"פ כת"י אוקספורד בודלי מס' 282 (במכת"י ס' 20295). ראה עוד אודותיו בספר 'רבי פרנקפורט' (ל"מ הורביץ, עמ' 55). נלב"ע תכ"ו,

הגאון רבנו משה ב"ר שלמה הלוי אשכנזי. חבר בי דינא רבא דעיר פראנקפורט, בעל'יזאל משה על'עשרה מאמרות' (נדפס אמשטרדם ת"ט), עליו קראו גדולי דורו' ברוך שחלק ליריאיז מחכמתו' (הסכמת רבנו חיים יהודא בר יעקב). ספרו עוטר בהסכמות גדולי דור ביניהם רבנו דוד פארדו בעל'חזון דוד' על התוספתא, ורבנו מנשה בן ישראל מאמשטרדם ועוד. מדברותיו נמצא בספרי חכמי דורו' כך אמר לי האלוף מהר"מ לוי גר"ז בעל פירוש יזאל משה שכך קיבל מרבותיו, (נחלת שבעה שטרות סי' מ"ה). ספרו והסכמותיו נזכרים בארוכה ב'קורא הדורות' (לרבנו דוד קונפרטי, פרק ג').

הגאון רבנו יהודא ב"ר יעקב [יוקב] שיף, חבר בית דין צדק דעיר פרנקפורט דמיין, מילא מקום אביו שכיהן כאב"ד וראש ישיבת פפר"מ. אחיו הינו הגאון הנודע רבינו מאיר שיף ה'מהר"ם שיף' על הש"ס.

◆ עמוד 1, מצב טוב מאוד,

ז"ל משה ב"ר שלמה הלוי אשכנזי
 ונפיו ייחודו בר יעקב ב"ר יעקב
 ונפיו ייחודו בר יעקב ב"ר יעקב

לוט שני מהדורות - שו"ת חוות יאיר סדילקוב, תקצ"ד. לעמבערג תרנ"ד.

ספר חוות יאיר, מאת רבי יאיר חיים בכרך אב"ד ווירמישא. סדילקוב, תקצ"ד.

חותמת: לה"ו מספרי ישע"ל בנעט בודפסט

- ◆ מצב טוב מאוד, [2], א-מו, מט-נב; א-כט, כט-נב דף. מעט בלאי שימוש וכתמים בשולי השער, נקב עש זעיר במס דים כמעט ולא נרגש. כריכה ישנה. דפים עבים וטובים.

שו"ת חוות יאיר, לעמבערג תרנ"ד.

ספר שו"ת חוות יאיר, מאת רבנו יאיר חיים בכרך אב"ד ווירמישא, לעמבערג תרנ"ד.

- ◆ מצב טוב מאוד, מעט בלאי וחיווקים בכמה דפים אחרונים.

מחיר פתיחה:
\$ 120

הערכה:
\$ 150-250

חתום בחתימת יד קדשו, של המחבר רבינו ה"חזות יאיר"

שו"ת חוט השני – פרנקפורט תל"ט. מהדורה
הראשונה. - ספרו הראשון ועזתקו - גם באמצע
הספר הגהה בכת"ק.

שו"ת חוט השני – פרנקפורט, תל"ט – העותק של המחבר בעל ה"חזות יאיר", עם חתימת יד קדשו "יאיר חיים בכרך". והגהה בכת"ק. ספר חוט השני, שאלות ותשובות מאת רבי אברהם שמואל בכרך, בנו רבי משה שמשון, ונכדו רבי יאיר חיים בכרך אב"ד ווירמייזא (בעל "חזות יאיר"). גם תשובת רבו הגה"ק רבי מענדל בס אב"ד פרנקפורט דמיין, תל"ט. מהדורה ראשונה. הספר הראשון שהדפיס הגאון בעל "חזות יאיר", ובו תורת שלושה דורות: תשובות וחיידשים מאת זקינו הגאון רבי אברהם שמואל בכרך, ומאת אביו הגאון רבי משה שמשון בכרך, ואיזה תשובות מאת הגאון רבי יאיר חיים בכרך בעל חזות יאיר בעצמו. לפנינו העותק של המוציא לאור והמחבר, הגאון בעל "חזות יאיר". בשער הספר חתימת ידו: "יאיר חיים בכרך". ובדף ק"ז הגהה קצרה בכתב יד קדשו.

בעותק זה חתך המחבר את דפים כג-כד המקוריים שהדפיס, והדביק במקומם שני דפים שהדפיס מחדש, עם תשובה שחיבר (בתחילה היו מודפסות בדפים אלו התשובות יט-כ, אולם בדפים שלפנינו מופיעים סיום קטוע של תשובה יח, תשובה בלתי ממוספרת ותחילת תשובה כא – ראה אודות כך ברישום הספר במפעל הביבליוגרפיה. טפסים בודדים בלבד נותרו מההדפסה המקורית. בספריית אוניברסיטת בר-אילן נמצא טופס בלתי-מתוקן, בו מופיעים הקטעים שנשמטו. ראה: "ש שפיגל, המעין, מז, גליון ג, ניסן תשס"ו, עמ' 76-69 – שם גם מופיע צילום הדפים מן ההדפסה המוקדמת). 35:

הגאון רבי יאיר חיים בכרך בעל החזות יאיר זצ"ל (שצ"ח-תס"א) רב ואב"ד ווירמייזא, מגדולי דורו ומחשובי הפוסקים שבכל הדורות. תלמיד אביו הגאון רבי שמשון בכרך והגאון הגדול רבי מענדל באס אב"ד פרנקפורט דמיין. [ראה אודותיו לעיל לזוט מס' 17] בשנת תכ"ז נתמנה לאב"ד עיר קובלעניץ, בשנת תכ"ט חזר לוורמייזא ונתמנה שם כממלא מקום הגאון רבי אהרן תאומים כדדין בעיר. לאחר חורבן ווירמייזא בשנת תמ"ט, גלה יחד עם כל היהודים שבעיר, ולאחר ששבו לקהילתם שימש כאב"ד הקהילה על מקום אביו וזקינו עד לפטירתו. נודע כגאון ובקי עצום בכל מכמני התורה, בגאונותו המופלגת כתב הרבה חיבורים, רובם נותרו בכתב יד וחלקם נדפסו בדורות האחרונים, אך נודע לדורות על שם ספרו שו"ת "חזות יאיר". על אף שהדפיס בספר זה רק חלק קטן מתוך למעלה משש מאות תשובות שהיו מוכנות אצלו לדפוס, התקבל ספרו כאחד מספרי השו"ת היסודיים וכמקור חשוב לפסק הלכה, נזכר לאלפים בספרי התשובות ומוכא כסדר ב'פתחי תשובה'.

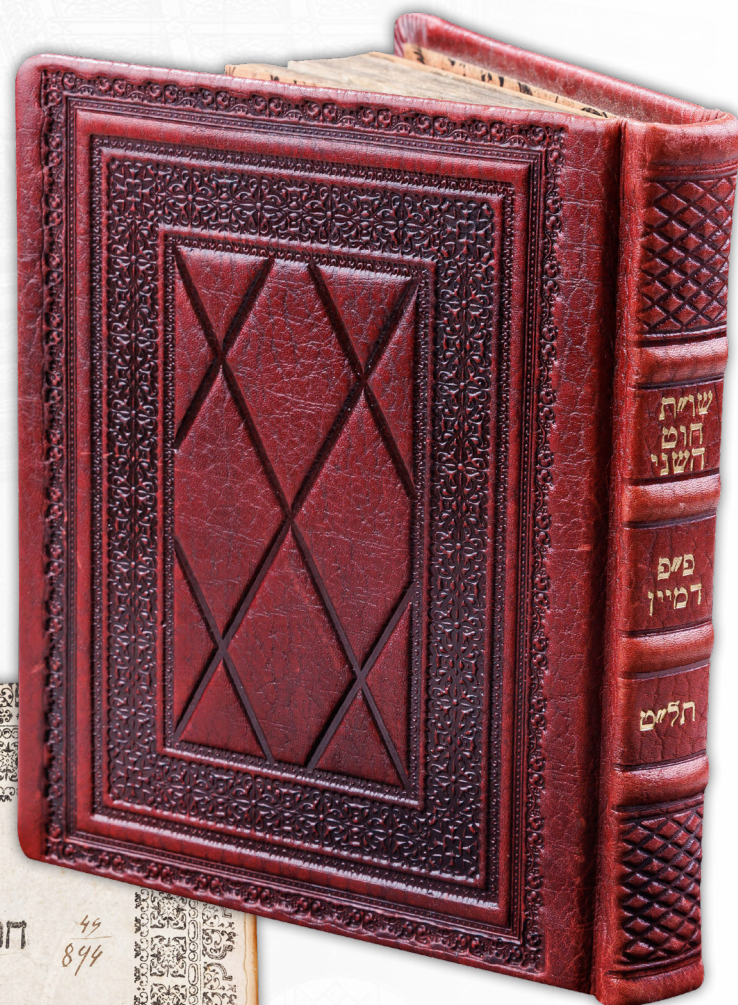
בהקדמה לספר כותב רבי יאיר חיים בכרך על תשעה ספרים שבכוננתו להדפיס, בהם: ספר מקור חיים על השו"ע שאותו הכין להדפסה, אך טרם שעשה זאת יצאו לאור ספרי "מגיני ארץ" – ה"טורי זהב" וה"מגן אברהם" שהיו ערוכים במתכונת דומה לחיבורו, ועל כן נאלץ לשוב ולערוך את ספרו מחדש (נדפס לבסוף רק בשנת תשמ"ב, ע"י מכון ירושלים), ספר השו"ת חזות יאיר (נדפס ע"י המחבר עשרים שנה מאוחר יותר, בשנת תנ"ט), ועוד חיבורים (שלא יצאו לאור עד היום). ספר "מר קשישא" – כללי הש"ס, נדפס בשנת תשנ"ג, חיבור אנציקלופדי ענק בן ארבעים ושישה כרכים אבד, וממנו נותר רק חלק המפתחות הנקרא "יאיר נתיב".

ירישום בעלות נוסף (מחוק בדיו) של שאול ברלין המוציא לדפוס ה"בשמים ראש": "לה" האר" ומלוא" חגי בזה הק" שאול ב"ה רב" מו"ה צבי הירש נר"ו אב"ד דק"ק לונדון". חותמת בדף השער של "בית המדרש דק"ק אשכנזים בלונדון" [שאול ברלין הוציא ימיו בלונדון; יתכן שהספר הגיע לספרייה הנ"ל יחד עם ספריית אחיו רבי שלמה הירשל, אב"ד לונדון].

התעלומה של שאול ברלין (ת"ק-תקנ"ה), בנו של רבי צבי הירש לוי, רבה של לונדון וברלין, דמות מעניינת. בגיל צעיר הוסמך לרבנות, מאוחר יותר פרש מכס הרבנות ועבר לברלין, בה כיהן אביו כרב. הוציא לאור קונטרסי השגות נגד ספר "ברכי יוסף" של החיד"א ז"ל, ונגד ספרי רבי רפאל הכהן מהמבורג. קונטרסים שעוררו פולמוס רב ו"חרמות" על המחבר. בשנת תקנ"ג הוציא לאור שאול את הספר שו"ת "בשמים ראש". לדבריו, הספר הוא קובץ תשובות הרא"ש וראשונים נוספים שנאספו על ידי חכם בשם רבי יצחק די-מולינא שחי בזמן ה"בית יוסף" ואף הוסיף הגהות על הספר. על ספר זה הוסיף שאול פירוש משלו, בשם "כסא דהרסנא". הספר קיבל את הסכמת אביו רבי צבי הירש. עם זאת הספר התעורר פולמוס כגדו בטענה כי הוא מזויף, וכי למעשה התשובות לא חוברו על ידי הרא"ש או אחד מחכמי הראשונים, אלא על ידי שאול עצמו. בתשובות ובביאוריו של שאול נמצאו קטעים משונים והקלות הלכתיות עד תורתינו הקל, כגון היתרים שונים לזין נסך, נסיעה בשבת, שינויים בסדרי בית הכנסת וגילוח בחול המועד, כמו גם טיעונים הנוגעים לשינוי מצוות התורה משיקולים שונים. בעקבות כך יצאו נגד הספר בפומבי כמה מחכמי הדור, ובין המתנגדים הבולטים לספר היו רבי מרדכי בנעט והחתם סופר. החתם סופר אף כינה את הספר "כזבי הרא"ש". במשך הדורות נותרה מחלוקת לגבי הספר עם כל הספר מזויף או שידי זר שלט בו. בעוד שהרבה גדולי הפוסקים שללו אותו מכל וכל, היו פוסקים רבים שציטטו קטעים מספר זה ודנו בו, עד לימינו היחס לספר מעורב, יש שנמנעים כליל מלהשתמש בו, אך יש שמשתמשים בו בזהירות, וכלי לראות בו מקור מוסמך מזמן הראשונים. אך לפי כל יודעי דבר הספר מזויף מבית ומבחוץ.

♦ שלם, [1], צב, צה-קטו דף. 18 ס"מ. מצב טוב. מעט בלאי וכתמי זמן וסימני עש קלים. דיתוך דפים עם נגיעה בכותרות במספר דפים. בדף האחרון (של לוח הטעות) קרע הנכנסת בטקסט (מתוקן במילוי נייר).. כריכת עור חדשה מפוארת.

אורי חיים כפיר

מחיר פתיחה:

\$ 8,000

הערכה:

\$ 10,000-15,000

מעיל צדקה, אקלידוס, פראג תקי"ז, מהדורה ראשונה

שאלות ותשובות מעיל צדקה. מאת רבי יונה לאנדסופר, בסוף הספר "קונטרס מלוקט מן ספרי אוקלידוס" עם תרשימים גיאומטריים. מהדורה ראשונה - פראג, תקי"ז

בדפוס יהודה ויום טוב ליפמן בני משה בק

"הובא לדפוס ע"י האלוף מו"ה יום טוב ער"ו בהרבני מו"ה יונה בומסלא זצ"ל נין ונכד להגאון מוהר"ר מענדל בס זצ"ל אב"ד ור"מ דק"ק פ"פ דמיין [ראה לעיל לוט 17 חתימתו בקודש].

מחבר הספר הגאון רבי יונה לאנדסופר (תל"ח-תע"ג), מגדולי חכמי פראג בדור שלפני ה"נדוע ביהודה". נפטר בדמי ימיו - בגיל 34. ספר השו"ת שלפניו היה חיבורו הראשון שנדפס, לאחר פטירתו. כראש הספר - הסכמה ארוכה מאת ה"נדוע ביהודה" וחכמי פראג, והסכמות נוספות - בהקדמה כותב שהיה לו הסכמה גם מהגאון רבי יהונתן אייבשיץ שנאבד בסכת מלחמות העת ההיא. בצוואתו הזהיר רבי יונה שידפיסו את הספר בעילום שמו, ואכן שמו אינו מופיע בשער ובהקדמה, אך ה"נדוע ביהודה" מגלה את שמו בהסכמתו: "ואף שהעלים המחבר מרוב ענותנותו את שמו... ניכר לי שהוא חד מן חכמי הראשונים... ה"ה הרב הגאון המפורסים החסיד מוהר"ר יונה לאנד סופר"...

[תשובה כ"ו, היא אחת מתשובותיו הנודעות של ה"מעיל צדקה", שהיה הראשון שחישב את גודל הגרים הנדרש להלכות נדה. בתשובה זו מופיעים כמה שרטוטים, ביניהם שרטוטים של גודל הגרים לפי חישובו של ה"מעיל צדקה" - בגודל אמיתי שניתן לסמוך עליו להלכה. שיטתו של ה"מעיל צדקה" בחישוב הגרים התקבלה על ידי רוב גדולי הפוסקים. החתם סופר כותב על כך: "וכמה טרחות ויגיעות יעתי עדי שבדקתי אחריו ומצאתי שיעורו נאמן". גם ה"נדוע ביהודה" הסכים אתו הלכה למעשה, כפי שכתב בשמו תלמידו בעל ה"תשובה מאהבה" (חלק ג, סימן שסה). בסיום תשובתו (שם) כותב ה"תשובה מאהבה": "וכדאי הרב החסיד בעל מעיל צדקה לסמוך עליו אף שלא בשעת הדחק"]

בהקדמתו יוצא המחבר נגד סדרי החברה היהודית בזמנו וכותב "ואחרי כי נתמעט הלכות ויראת שמים אלו ונתמעטו השקדנים נעדרו החכמות ונשתכחו התורות... התחילו החכמים להנות מלימודם בתורה... קמו נערים מנערים ותלמידים מצוערים... ועוד הוסיפו סרה כי נגדעה קרנות התורה לפני עמא דארעא... והצלחיו והגדילו וברוב עושרם מקבוצת ממון שאינו שלהם יתחללו ויעשו להם חבור כל איש שוגה ופתי".

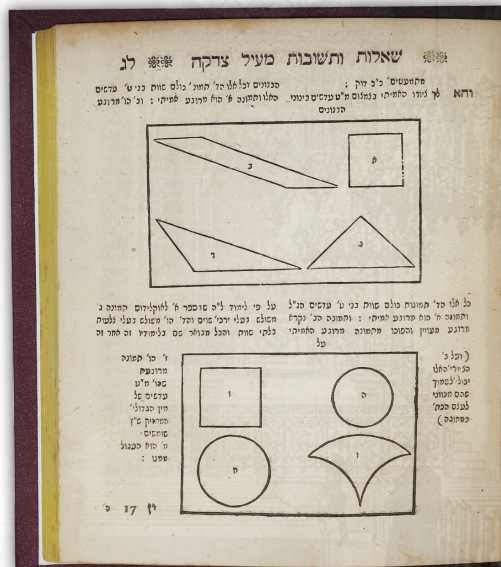
◆ ויוגדר, פראג 882.

◆ מצב טוב מאוד, עותק נאה ומרשים במיוחד, שולי השער קצוצים מעט, חיתוך דפים בצבע צהוב, כריכה חדשה מהודרת עם פסי זהב.

מחיר פתיחה:
\$ 200

הערכה:
\$ 300-400

אליהו.

גם יתכן להכריע על מה שגרשם בכתיבה מורחית "הגהות שבס"פ] הזה הם של הרב הגדול אליעזר אשכנזי בעל מעשה ה'. א"א = אמר אליעזר". שרבנו אליעזר אשכנזי העתיק מהגהותיו של רבי אליהו בחור. כך או כך מדובר בתגלית היסטורית אשר רב המקום להתגדר בה להוציא לאור שם המחבר האמיתי של הגהות יקרות ערך אלו. ו' האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם"

גאון הדורות רבי אליעזר אשכנזי הרופא (רע"ג-שמ"ו) נכד אבי הפסיקה רבנו יוסף קולון 'המהרי"ק'. בבחרות למד בשאלוניקי אצל רבנו יוסף טאיטאצק וזיה לאחד מגדולי תלמידיו. בהיותו בן כ"ו שנה כיהן כדיין במצרים יחד עם גאוני התקופה הרדב"ז ורבנו בצלאל אשכנזי. לאחר מכן עבר רבנו טלטלות בכל רחבי אירופה, בחלק מהערים כיהן כרב ואב"ד, פמגושטה (בקפריסין), קרימונה ונציה, פראג, פוזנא, קראקא.

'כמעט היה יחיד בדורו שכל גאוני דורו היו מריצים אגרותיהם בשו"ת אליו (הסכמת בעל'פני יהושע לספרו 'יוסף לקח' דפוס פיורדא). נשא ונתן בהלכה גם עם רבנו יוסף קארו הבית יוסף, הרמ"א, מהרש"ל, ב"ח ועוד. חיבורו הנודע על הגדה של פסח 'מעשי ה' (ונציה שמ"ג).

המדקדק הנודע רבי אליהו בן אשר הלוי לויטה אשכנזי המכונה 'רבי אליהו בחור' (רכ"ט – ש"ט) בעל'התשב"י והמסורה מדקדק לשון הקודש ומגדולי חוקרי המסורה. נולד בגרמניה בעיירה נוישטאדט ליד נירנברג שבבוואריהבין בעקבות רדיפות וגירושים עד היהודים בגרמניה עבר לאיטליה בה עבר בין הרים שונות עד שבשנת רע"ז עבר לרומא. בעקבות ביות רומא בשנת רפ"ז שב לוונציה, ועבד כמגיה בבית הדפוס של דניאל בומברג וכמורה לעברית. בסוף שנות ה-ר"ץ הוזמן על ידי פאולוס פאגיוס לחזור לגרמניה ולפקח על בית הדפוס שבבעלותו. רבנו אליהו נענה להזמנה, ובשנים ה'ש"א-ה'ש"ב עבד בבית הדפוס של פאגיוס בעיר איזנא (Isny im Allgäu) שבזירטמברג, ובהמשך התלווה אליו לקונסטנץ. בדפוס איזנא ראו אור כמה מחיבוריו החשובים ביותר. בשנותיו האחרונות חזר לוונציה ושם נפטר ב' שבט ש"ט.

גדול המערב הגאון רבי חביב טולידאנו בן רבי חיים טולידאנו [תי"ח – תע"ז] אב"ד מכנאסה הבירה. תלמידו של אביו הגדול רבי חיים טולידאנו [זקינו של המשב"ר] (רבי משה טולידאנו בספרו 'מלאכת הקדש' כתוב: "ועד הנה לא פסקה תורה מאבותינו ש"ל החיים והמתים, ואם אמרתי אספרה וכו', ואבינו הזקן אב בחכמה ובשנים ה"ה הדו"מ כמוהו"ר חיים טולידאנו זצוק"ל, לא היה כמוהו בכל הארץ למן היום הוסדה ועד עתה..."

גם היה תלמידו של החכם השלם רבי ראובן ו' צור [אביו של היעב"ץ] שימש ככל שנים בכ"ד ביחד עם אחיו הגדול החה"ש רבי משה [אבי המהרי"ט] ולא רצה לחתום על פסק דין לפני אחיו הגדול החכם השלם רבי משה זצלה"ה

היה רבו של בן אחותו רבינו המשב"ר רבי משה בירדגו וגם של החכם השלם רבי משה בן עטר אביו של רבינו האור החיים הק

החכם השלם רבי משה ו' עטר בתוך הסכמתו לספר המשב"ר של ידידו רבי משה בירדגו כותב וז"ל:

נחירנא כד הוינא לומדים תורה בבית מדרשו של מורינא מאורינא הרב המובהק כמוה"ר חביב טולידאנו זצלה"ה אב"ד ור"י בעיר הגדולה מכנאסה הבירה יע"ה ומצורתו פרוסה על כל המערב. מפיו תצא תורה לכל תלמיד ורב. שאהובינו הרב המחבר [המשב"ר] היו לו חביב בכל תלמידיו. וסמך עליו את ידיו. גם אחרי פטירת מורינא הרב הנו נתמנה לאב"ד בעיר מכנאסה הנו זמילא מקום רבותיו.

בהספרו של תלמידו רבינו המשב"ר עליו בין הדברים נמצא כתוב:

"דרוש על פטירת מורי ומסרפי [פ' דודי] הרב המובהק כמה"ר חביב טולידאנו זלה"ה ביום שבת קודש ששה בחשוון שנת תע"ז לפ"ק". "מורי ורבותי, באמת כי אבדו עשתונותי, נתקו זמתי מורשי לכבי, ולא עצרתי כח לסדר דברים כתקן והלכתן. כי גדל הכאב מאוד, והפרצה הזאת גדולה ועצומה מכל צד, ועל איזה מהם אבכה אם על הכלל ואם על הפרט. ואם על בית תפלתו שנפקד מושבו, ואין ראוי כמותו למלאת מקומו. אם על חורבן ביתו וגניזת ספריו, שהיה ביתו כמדבר לכל עובר ושכ. שם המון חונג מבוקר עד ערב, והיום חרבה אין יוצא ואין בא. ואם לחסרון הקהילות, שהיו עניים מכל עיר ועיר מריצים לו אגרותיהם, ועומד להם בפרץ. ועל זה נשאתי עליו רכב ישראל ופרשיו, ותרנס אונקלוס דטב להון לישראל מרתכין ופרישין. ואם על הנוגע אלי אמרתי, אבי אבי רכב ישראל ופרשיו, אבי אבי, רבי רבי, שהרב הוא גדול מהאב שהאב בעולם הזה, והרב הוא בזה ובכא. וזהו כפל אבי אבי, אבי בעולם הזה ואבי בעולם הבא. באופן שבעלות על לכבי כל הדברים האלה אש בוערת בעצמותי, ואף כי לא אורתי כח לדבר, עם כל זה המוכרח לא יעונה ולא ישובח".

◆ קמג [1] דף, מצב כללי טוב, חיוקים ושיקומים אמנותיים בשלושה דפים ראשונים ושני דפים אחרונים עם חסרון בהגהות, בלאי בפרט בשוליים, כתמים קלים, חסרון בטקסט במספר מקומות משולם בכתב יד מזרחי עותק, סימן עש זערי בכמה דפים, כרכת עור עתיקה מעט רופפת.

3000 הערכה 4000 - 5000

מחיר פתיחה:
 \$ 3,000

הערכה:
 \$ 4,000-5,000

"הדן דין אמת"

תשובת

רבנו המשבי"ר רבי משה בירדוגו וחבמי בית דינו, ארזי הלבנון גדולי מרוקו

תשובה בדיני ממונות. מכנאס תפ"ח.

פסק דין בדיני ממונות מאת אדירי התורה ארזי הלבנון אשר במרוקו. רבנו חנניה בן ישעי' ן זכרי, רבנו יצחק דיאבילא (אחיו של רבנו שמואל די אבילא גיס רבנו בעל'אור החיים הקדוש זיע"א). ועליהם נצטרפו חברי' בית דינא רבא' דהעיר מכנאס, רבנו יעקב ן צור' היעב"ץ / רבנו משה בירדוגו' המשבי"ר, ורבנו משה אדהאן.

"במותב תלתא כחדא הוינא כד אסהיד קדמנא היקר .. עדותם של הבל' עדים הנז' תרי מגו תלת' ברביעי בשבת י"ג לכסלו שנת ברית מל"ח עולם היא לפרט היצירה והכל

אמת ויציב ונכון :

חנניה בן ישעי' יצחק

ן זכרי דיאבילא

עמד יעקב .. והראה אותה לפני החכם השלם מוה"ר בירדוגו נר"ו וכשעמדו לדין ונתגלה להחכם הנז' זכותיו של הר"ד קרע לו ליעקב שטר ראייתו ועדותו ובכן פסקתי שכל דברי המערער הנז' מהבל ישמעו וקס דינא זוכה הר"ד בכל... וכל המעוררין וכל הנוקפין דבריהם בטלים ותו לא מידי נאם החותם בששה ועשרים לסיון שנת פת"ח האהל לפ"ק וקיים

יעקב אבן צור - הדין דין אמת משה בירדוגו - ונאם הקטן משה אדהאן

רבי יעקב אבן צור היעב"ץ ז"ל

כשנלב"ע הרב הגדול רבי חביב ז"ל וכבר זקן אחיו רבי משה ז"ל נסעו ראשי קהילת מכנאס ביחד עם רבינו המשביר לעיר פאס לכקש שרבינו היעב"ץ יכהן כאב בית דין בעירם מכנאס

ועשו שני קדושים אלו אגודה אחת באהבה וקראו זה על זה קדוש

כמו שרואים איך שכתבו זה על זה לדוגמא ראה מה שכותב היעב"ץ בהסכמה על ספר ראש משביר להלן ציטוט איך מזכיר היעב"ץ רבינו המשביר

"ועוד שראיתי מעשה ב"ד חתומים בו החכם השלם דיין ומצויין עמיתנו בתורה ובמצות כה"ר משה בירדוגו ז"ל והחכם השלם ה"ר חנניה בן זכרי זל ואולי זה פסק ב"ד דידן

וגם המשביר עונה כנגד המברך כמו שכתב בשאלה להיעב"ץ בה הוא חותם ולמענ"ת החיים והשלום מאדון השלם ומאת הצעיר בעבדי ה' ב"ה נקשר בעבותות אהבתה מוכן לשרתה משה בירדוגו

בשנת תפ"ט באו ארבעים חשוכים מפאס לבקשו בחזרה לעירם פאס וחזר היעב"ץ לעיר פאס ועיין עליו לקמן בערכו

רבי משה אדהן

סמוך לפטירת רבי משה טולידאנו סביב לשנת התפ"ג צירפו חברי ביד"צ דמכנאסא אליהם לבית הדין את רבי משה אדהאן

רבינו האור החיים הק' כתב על פסק של היעב"ץ והמשביר"ר ורבי משה אדהן גם ידי תכון ע"ה חיים ך עטר

רבי חנניה אבן זכרי

אף הוא שימש כדיין בבית דינו הצדק של המשביר"ר במכנאס, ורבינו האור החיים הקדוש ביקש ממנו הסכמה על ספרו חפץ ה' וזה לשונו הק' בתוך הסכמתו

ברכות לראש משביר"ר

הוא המשביר"ר לכל העם רבנו משה ב"ר אברהם בירדוגו (תל"א – תצ"א), מגדולי התורה אשר קמו לישראל בארץ מרוקו, ומראשי שושלת הרבנים לבית משפחת בירדוגו. אביו רבי אברהם התחתן עם בת החכם השלם רבי חיים טולידאנו הראשון וצוקללה"ה.

וכך מספר רבי חביב טולידאנו בספרו "פה ישרים" על הגדה של פסח:

"ובימי הרב מהרח"ט [הוא רבי חיים טולידאנו הזקן], היה קורא לילה אחד עם אליהו ז"ל (זכור לטוב) במקום ההתבודדות שלו והיו לו שתי בנות. והקטנה שמעה קול אליהו ז"ל ארבעה פעמים שהיה משיב לאביה ז"ל, והגדולה שמעה קול אחד, ואמר לו אליהו זכור לטוב להרב הנזכר, הגדולה יצא ממנה אור גדול, והקטנה יצאו ממנה ארבעה רבנים, ונשאת הגדולה לכה"ר אברהם בירדוגו, והקטנה לכה"ר משה טולידאנו עפ"י אליהו ז"ל... וכן היה, והגדולה יצא ממנה הרה"ג רבי משה בירדוגו זצ"ל, והשניה הרבנים הגאונים רבי ברוך רבי חיים רבי יעקב ורבי אהרן זלה"ה".

תלמידים של גדולי הדור דאו אשר במכנאס הכירה, דודו רבנו חביב טולידאנו ורבנו יוסף בהתית זיע"א, משנת תפ"ג כיהן כאב"ד מכנאס ורבים מגדולי מרוקו המפורסמים הם תלמידיו,

ביניהם מפורסם לתהילה, תלמיד חבר לרבנו, הלא הוא רבנו אור שבעת הימים רבי חיים בן עטר בעל 'אור החיים' הקדוש זיע"א, אשר מתבטא עליו בכבוד רב, אין שני לו, ושמעתי מפי חכם גדול חסיד וגדול בישראל חביב עלי כרוחי ה"ה הרב ר' משה בירדוגו זלה"ה (אור החיים, פר' דברים א, טו,) – "אני ואחי הגדול גדול החכמים הרב ר' משה בירדוגו שיחיה, אשר נפשי קשורה בנפשו" (חפץ ה', שבת ך ע"ב).

רבנו הרביץ תורה לעדרים והנהיג את עדתו באחת התקופות הסוערות שידעה יהדות מרוקו, מחיבוריו 'ראש משביר' על הש"ס (ליוורנו ת"ר), נזכר ע"י הרב חיד"א זיע"א פעמים רבות, עוד בעודו בכתב יד (ראה חומת אנך פר' אמור אות ה' ועוד), שו"ת דברי משה, כנף רננים דרשות עה"ת ועוד. לאחרונה הדפיס ר' משה עמאר שליט"א מב"ב ספר ראש משביר"ר על התורה מכתב"י.

מתלמידיו נודעים גדולי חכמי המגרב מהר"י בירדוגו בעל 'מים עמוקים', מהר"מ אצבאן בעל 'זוכח תודה', מהר"י טולידאנו אב"ד מכנאס זיע"א ועוד רבים. מצאצאיו כיהנו רבנים רבים אשר הנהיגו את יהדות מרוקו.

חתנו הינו רבנו מרדכי בירדוגו 'המרב"ץ', נכדיו הינם הגאונים רבי רפאל בעל 'משפטים ישרים' ורבי יקותיאל בעל 'תורת יקותיאל', נינו הינם הגאונים רבי יעקב בעל 'שופריה דיעקב' ורבי פתחיה מרדכי בעל 'נפת צופים' ועוד רבים זיע"א. ונתקיים בו דברי רבי יוחנן "כל שהוא תלמיד חכם, ובנו תלמיד חכם, ובן בנו תלמיד חכם, שוב אין תורה פוסקת מזרעו לעולם (בב"מ פ"ה ע"א)".

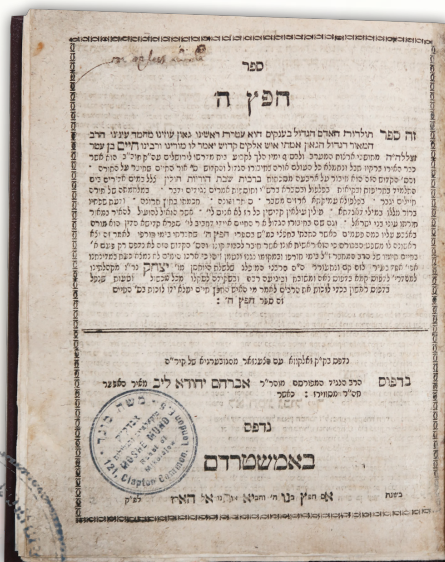
ספר חפץ ה' מהאור החיים הקדוש, זולקווא, תקס"ה - מהדורה שניה

הסכמת הרה"ק המגיד מקאזניץ - נדיר!

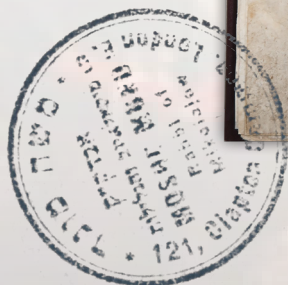
ספר חפץ ה', חידושים על מסכתות: ברכות, שבת, הוריות וחולין. זולקווא, תקס"ה. מהדורה שניה.
הספר הראשון שהדפיס רבינו אור החיים הק' בחייו בהיותו בן 36 שנה. עוד בשבתו בעיר הולדתו סאלי במרוקו.
מעבר לשער, הסכמות - הרה"ק המגיד מקאזניץ ורבעו הישועות יעקב והכית אפרים זע"א.

זולקווא "כאשר נדפס באמשטרדם", תקס"ה.
חתימה מחוקה במקצת, בדף השער: ע"פ המבט נראה "שמואל וינבערג" [אולי חתימת הרה"ק הדברי שמואל מסלונים].
חותמות של האנן רבי משה מונד - אבדק"ק מיקאלאיוב (מגדולי חשובי חסידי בעלזא מה"יושבים").

◆ מצב טוב. [2] קכד דף. 23 ס"מ. בדף ד' קרעים בתוך הטקסט משוקמים במילוי נייר. סימני עש אחרים במס' דפים. כריכה חדשה.

תנ"ס

מחיר פתיחה:
\$ 260

הערכה:
\$ 400-600

שו"ת הרדב"ז, מהדורה ראשונה. ליוזרנו תי"ב

הגהות וחתומת יד קודשו של המלוב"ן רבי חיים טולידאנו ה'מהרח"ט דמן סאלי.

שאלות ותשובות 'הרדב"ז רבי דוד ן אבי זמרא.. מהדורה ראשונה.

חלק ד. ליוזרנו, דפוס ידידיה בן יצחק גבאי, ומברכתך יבורך בלית עבדך לעולם תי"ב. חתומת הרב חיים טולידאנו עם הגהות הערות והוספות רבות בכתב יד קדשו,

מעבר לשער 17 שורות בכתב יד קודשו הערות וחידושים בתשובות המחבר.

רבי חיים ב"ר יהודה טולידאנו זצ"ל ה' - נודע בשם מהרח"ט דמן סאלי

תלמידו וכן דודו של רבינו הראש משבי"ר רבי משה בירדוגו ז"ל.

בשנת תק"י בערך, עבר ממכונסא לסאלי, וכיהן שם בדיינות למעלה מל שנה, חיבר שאלות ותשובות מהרח"ט דמן סאלי, ליקוטי דינים וקינות, וקונטרס הנפטרים - בו הזכיר שנות מות רבני המערב (משנת תע"ד עד תקל"ג) ודרושים.

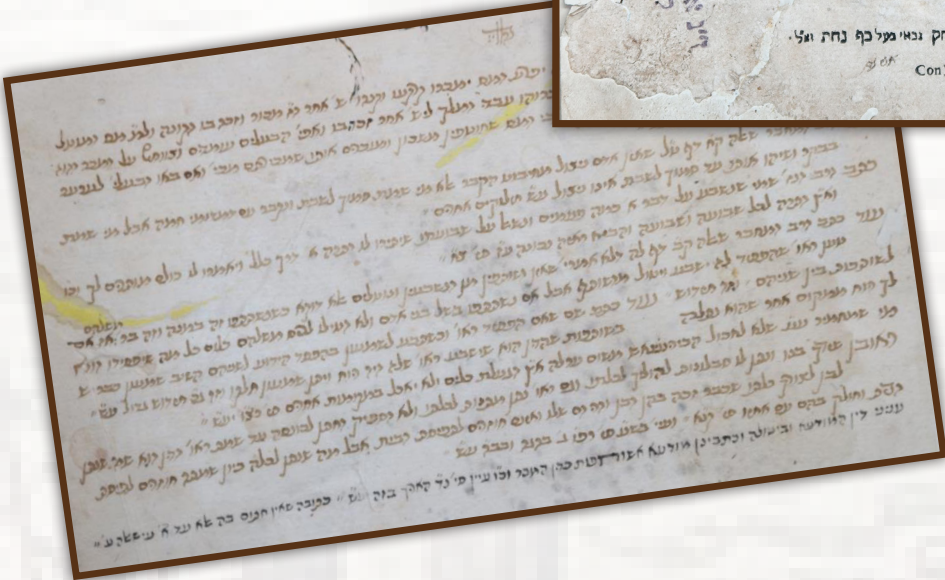
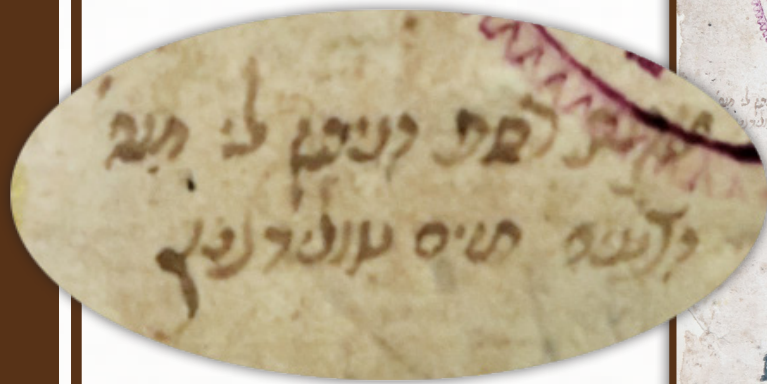
בספר מלכי רבנן כותב: "מו"ה חיים טולידאנו זצ"ל... ובתהלה לדוד דף ס"ו תיאר את מהר"ח הנז', פאר החכמים גוע ישישים בעיני אלקים ואדם... והוא למד לפני מו"ה משה בירדוגו זצ"ל, הרב הנז' זכה להיות זקן וישיש..."

המהרח"ט נסתלק ביום י"א שבט תקמ"ג.

מעשה נורא ונפלא במהרח"ט דמן סאלי - תלמיד רבינו המשבי"ר

בספר מלכי רבנן כותב בערכו: "מו"ה חיים טולידאנו זצ"ל... הרב הנז' היה חסיד וקדוש, ושמענו עליו שבכל ערבי ימים טובים היה מחפש אחר אורחים עניים שבעיר, להביאם אל ביתו לחוג על שולחנו, ופעם א' שלח השמש שלו לראות אם יש בנמצא אורח ולא מצא, כי אם אחד יושב בבית הקברות ודמעתו על לחייו מרוב יגונו, ולא רצה להשיבו דבר, ובא ואמר לרב שלא מצא כי אם אותו עני, והלך לו הרב עצמו לפייס אותו, לחוג עמו, וזעני השיב שלא יוכל לילך מבית הקברות, מרוב צער ויגונו, והפציר בו הרב להגיד לו מה אירע לו, ובעזרת ה' יעשה מה שביכולתו להצילו, ולא הטח אונו לשמוע, ולבסוף נשבע לו הרב להצילו, ואמר לו, תדע אדוני שאני איש פלוני תושב העיר הזאת, שהלכתי זה כמה ימים ושנים, להסתחר מעבר לים, ועלתה בידי והצלחתי והיום באתי וכל הרכוש שהבאתי בידי היה מונח אצלי בתיבה אחת, וכשהייתי יורד מהספינה אל האניה הקטנה, ליכנס לעיר נפלה התיבה בי, וכל יגיעי ועמלי שיגעתי זה כמה שנים, נאבד ממני ברגע א', מעתה טוב מותי מחי, וחשב הרב לתת לו כל מה שיש לו בעבור שכבר נשבע לו להצילו, וראה שכל רכושו לא יספיק לו לשליש ולרביע לעושר שנפל מידו, אזי אמר לו הרב לילך עמו על שפת הים, להראות לו, מקו שבו נפלה התיבה, והרב השביע שרו של ים, להעלות התיבה, והתחילו עולים על פני המים כלים מכלים שונים, שנפלו בים מימי קדם, ואמר לו הרב שלא יגע בשום דבר שאינו שלו, ובתוך העולים עלתה התיבה בתוכם, ותפסה בשמחה, ואמר להרב שנפלה לו בים סנדל של רגל א', אזי עלה גם הסנדל, והלך עם הרב לחוג בשמחה ובתוך המועד הגיד להרב שהוא פלוני שהיה נשוי עם פלוגית ולא ידע ממנה מיום שהלך, ומאת ה' נמצאת שאשתו מיום שהלך והיא משמשת בבית הרב, אז אמר לו הרב קום קח אשתך ואתה בטוח שמיום שהלכת והיא משמשת בביתך, ולא הלכה עם ש"א כלל.

♦ מצב ביוני, [8], ק דף. סימני עש, חוקי דבק ובלאי במס' דפים. כריכה מקורית עם שדרת עור,

מחיר פתיחה:
\$ 1,300

הערכה:
\$ 1,500-2,500

"ישאו תפילה.. בעד מוביל כתבא דנא"

אגרת גדולי מכנאם מהר"י טולידאנו והמרבי"ץ למהר"ח טולידאנו דמן סאלי

תלמידי המשבי"ר - ידידי ה'אור החיים' הקדוש

זיע"א

מכתב המלצה עבור אחד מבני העיר מכנאס לנשואי בתו, מאת ראשי ביה"ד דמאכנס רבנו יעקב טולידאנו אב"ד מכנאס ורבנו מרדכי בירדונו 'המרבי"ץ לים אב"ד מכנאס אחר מהר"ט. אל ידידים וכן דודם רבנו חיים טולידאנו דמן סאלי.
באגרת מבקשים גדולי מכנאס מאת רבנו חיים טולידאנו...אותיות אלה ישאו תפילה קצרה בעד מוביל כתבא דנא...". וברכת צדיק יפה בכל דור ודור.

רבי יעקב ב"ר משה טולידאנו זצ"ל - הידוע בשם מהר"ט - אב"ד מכנאס

הגאון רבי יעקב טולידאנו זצוק"ל הידוע בשם מהר"ט, מגדולי הרבנים במרוקו היה.

בשנת ת"צ התמנה לדיין בבית דינו של רבו המשבי"ר. שנים אחר כך, בשנת תק"י, נתמנה לאב"ד מכנאס, אחר פטירת אחיו הגדול הר"ר חיים ב"ר משה טולידאנו זצ"ל שניהן אב"ד עד אז.

ביחס הכתובה מתואר בתארים האלה: "הרב הגדול, מעונו ומגדול, מופלא שבסנהדרין, ראש המדברים והמורים, ושמו נודע בשערים, בוצינא דנהורא, אספקלריא המאירה, דין גלי רוא כבן עזאי בשוקי טבריה, פטיש החזק עמוד הימיני כמוהר"ר יעקב זלה"ה".

רבי יעקב יצק מים על ידי רבינו המשבי"ר, ומזכירו בספריו פעמים רבות בשם "מורי", וכמה פעמים מביא רבו הערותיו בספרו "ראש משביר", וכן כתב הערות לחיבורי רבו המשבי"ר על הש"ס.

בשו"ת דברי משה (סימן ט) כותב מהר"ט: "רבו השאלות בכיוצא בזה, וכבר זה ימים ושנים שנשאל מורי [המשבי"ר] על ענין כזה והשיב כנ"ב, וגם אני תלמידו, לזה אני נוטה דעתי כדבריו, וכך אני דן ובא אחריו".

הרה"ג רבי משה טולידאנו כותב בהקדמת ספרו "מלאכת הקדש" על התורה, וזה לשונו:

"ואבא בבקר ואשב בסתר הה"ר של איש צדיק מושיע ורב, וישר ונאמן הוא, בעל מלאכתי מלאכת שמים יקרא לה, הוא ניהו החכם השלם הדו"מ כמוהר"ר יעקב טולידאנו, אחוה דמרטא ז"ל, ואהיה אצלו אמון לא אמיש מתוך האהל. ואבא היום אל העין, גלגל עינו של עולם, והנה עמקו לי מחשבותיו ולא למדתי חכמה דמרו, כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי, כי אדוני חכם במופלא ובמכוסה כמלאך האלקים וכן עזאי בשוקי טבריה, אין דיו לכתוב קצת שבחיו, והאיר לבי ועיני במשנה"ה כפתחו של אולם ובחכמת שלמה המלך [רש"י]... וכל המרבה לספר בשבחיו הרי זה משובח... ועליו משלו המושלים: משנת רבי יעקב קב ונקי".

רבי יעקב חיבר ספר 'אהל יעקב' - ביאור על רש"י הק' ועל הרא"ם עה"ת, חידש חידושים על רוב הש"ס, פירסמו מהם רק ג' כרכים בשם 'ברית

יעקב, נשאר בכתי"י: 'רוח יעקב' - דרושים, וחיבור על ד' חלקי שו"ע, וחיבור על אגדות הש"ס, ותשובות.

היה ידידו של רבינו האור החיים הק', כפי שרבינו האור החיים הק' כותב באחד ממכתביו (נדפס בספר 'תקנות חכמי פאס', עמ' 55):

"ידידי ה' וידידי החכמים השלמים הדיינים המצויינים כהה"ר יעקב טולידאנו נר"ו, וכהה"ר יהודה בירדוגו נר"ו, וכהה"ר מימון אדהאן נר"ו, ה' עליהם יחיו כו"ר". כך גם נמצא באחד ממכתביו בו הוא מזכיר את האור החיים הק', ומצייע בתור 'ידידו'.

חנתו של רבינו המשבי"ר וכן דודו רבי מרדכי ב"ר יוסף בירדוגו זצ"ל"ה - המרבי"ץ

הרב מרדכי ב"ר יוסף בירדוגו המכונה בספרות ההלכה 'המרבי"ץ', אחיו של רבי יהודה, נמנה על תלמידי הרב המשבי"ר, ורבו בחר בו כחתן לבתו 'בליידה', ממנה נולדו לו ר' יקותיאל ור' רפאל. בשנת התק"ז נפטרה אשתו בליידה.

כיהן ברבנותה של מכנאס הבירה, השאיר ספר דורש טוב - דרשות על התורה, פרשת מרדכי - דרשות, מר דרור - טעמים בדיני התורה, משנה למלך - על משלי ופרקי אבות, שיטה - על כמה מסכתות. מכל חיבוריו פורסם עד כה 'דברי מרדכי' - קובץ תשובותיו.

בספר 'מלאכת הקודש' כתב עליו בזה"ל: "ארי שבחבורה וכו' ושמו מרדכי וכו' ושמעו הולך בכל המדינות".

להלן ציטוט מהסכמת חכמי פאס על חיבורו 'משנה למלך': "ותורה חוזרת על אכסניא שלה, טבחה טבחה משכה יינה אף ערכה שולחנה, כשר שמן וגולסקא יפה, את הפת ואת הפרפרת עם פרי מגדים, ומשנת חסידים תרוה דודים, ולא פסק ממנה לא צנון ולא חור"ת, לתהלה לשם ולתפארת, המשבי"ר החכם השלם הדו"מ כמוהה"ר מרדכי בירדוגו נר"ו, שחור על תלמודו, והוציא לאור תעלומה, שנה ופירש משנתו שלימה, לכן ישמח לבנו ויגל ככודינו, אף גילה ורען כבוד הלבנון נתן לנו, הו והדר פעלו, והוציא את הפסולת ואת הקמחין, והדברים שמחין, וקלט הסולת ע"י נפה, והניף אותה תנופה, וכו', ה' יתן אומר אומר ויכתבו מליו בספר ויוחקו וכו'".

רבי מרדכי בירדוגו, בדרשה שנשא על המשבי"ר בפטירתו, כותב בין היתר (דרשות המרבי"ץ בכתי"י):

"ועל אדוני זצוק"ל אני אומר בודאי משה זכה וזיכה את הרבים וזכות הרבים תלוי בו, וכן עלה אלי בחלום, והגיד לי שמצא בידו זכות גדולה שזיכה את הרבים, הן בלימוד תלמידים, הן בלימוד כל העם, וזכות כולם תלויה בו". נפטר בי"ד אב תקק"ב.

◆ כתמים (ראה תמונה), סימני קיפול וסימני בלאי זעיר. מצב טוב - טוב מאוד,

מחיר פתיחה:

\$ 800

הערכה:

\$ 1,500-2,500

אוצר גנוז מתורת חכמי מרוקו הקדומים

ספר 'נפש אדוני' כתב יד

חידושי הש"ס מסדר נזיקין –

חידושים מתורתם של רבנו

מרדכי בירדוגו וחכמי דורו

מראשוני החיבורים המביאים דברי בעל 'אור

החיים' הקדוש!

ספר כתב יד. שיטה על מסכתות ע"ז והוריות, לא נודע למי מהקדושים - אשר האירו בארץ מרוקו - המה. הכת"י נכתב סביבות השנים תקכ"ב – תק"ן

תאור כתב היד ותוכנו:

ספר 'נפש אדוני' (שם זה מופיע ככותרת מעל שמונה מדפי חידושי מסכת ע"ז) חידושי הש"ס על סדר נזיקין, מסכתות עבודה זרה והוריות.

לפנינו חידושי תורה הבנויים לתלפיות בדרכם של לומדי 'שיטת עיון הפשט' מראשית שנות הת"ק.

המחבר אשר לא נודע שמו בשערי הספר, ככל הנראה כיהן פאר כראש ישיבה ובעל תלמידים באחת מערי מרוקו, שכן מביא ממה ש"הקשה לי תלמיד אחר, והשכתי לו..." וכן "פירשו בני הישיבה...". כמו כן מציין הרב הנ"ל לספריו שכתב בדרוש, ולשמועות ששמע מאביו ז"ל. "ובמ"א [ובמקום אחר] הרחבתי בדרושים שלי יעו"ש"; "והארכתי בזה בס' הדרושים שלי יע"ש", ומביא גם דברים מאביו: "ואדוני אבי ז"ל פירש...". לרוב חשיבות חיבור יחידי זה, נעתקו דבריו על ידי חכם בן תקופתו של הכותב (ואולי תלמידו), והוא העותק אשר לפנינו. החכם המעתיק הוסיף בין השיטין מחידושי תורתו, שכן כמה פעמים בחיבור שלפנינו ישנם קטעים הפותחים באמר הכותב ומסיימים "בכ"ד" [באו כאן דברי]. במספר מקומות מציין המחבר לדברי רבנו בעל'אור החיים הקדוש, במש"כ בספרו "חפץ השם" (נדפס באמסטרדם תצ"ב)

כפי הנראה החיבור שלפנינו הינו מראשוני הספרים המציינים את החיבור הקדוש "חפץ השם".

חידושי רבנו המרב"ץ: בחידושי מסכת הוריות מביא במקומות רבים מדברי תורתו של הרב המרב"ץ ז"ל ותלמידיו, שהיו מצויים בידו בכתב יד. פניני חידושי של הרב המרב"ץ לוקטו מתוך הכתב יד שבידנו ונדפסו ע"י נכד המחבר הרב שלמה יוסף ברדוגו בתורת המרב"ץ (תשע"ט) - יתר החיבור לא נדפס!

חובת כל אדם לעשר מזמנו לאחרים: מן המפורסמות, הוא חידושו של הגאון רבי משה פינשטיין זצ"ל, על פי המעשה המופלא ברבי פרידא (עירובין

נד ע"ב) שלימד לתלמיד קשה הבנה למעלה מארבע מאות פעמים הלכה אחת וכו', והקשה רבי משה וכי זמנו ותלמודו ועומק עיונו של רבי פרידא עצמו לא עדיף על אותו תלמיד חלש ההבנה. אלא, הוכיח רבי משה "אף שצריך לעצמו והוא גדול מאד, מחויב ללמד מקצת זמן גם עם אחרים, אף שמתבטל מתורת עצמו" והוא בכלל דיני צדקה ומעשר כספים

בגד

עמך

עבודת אלוהים

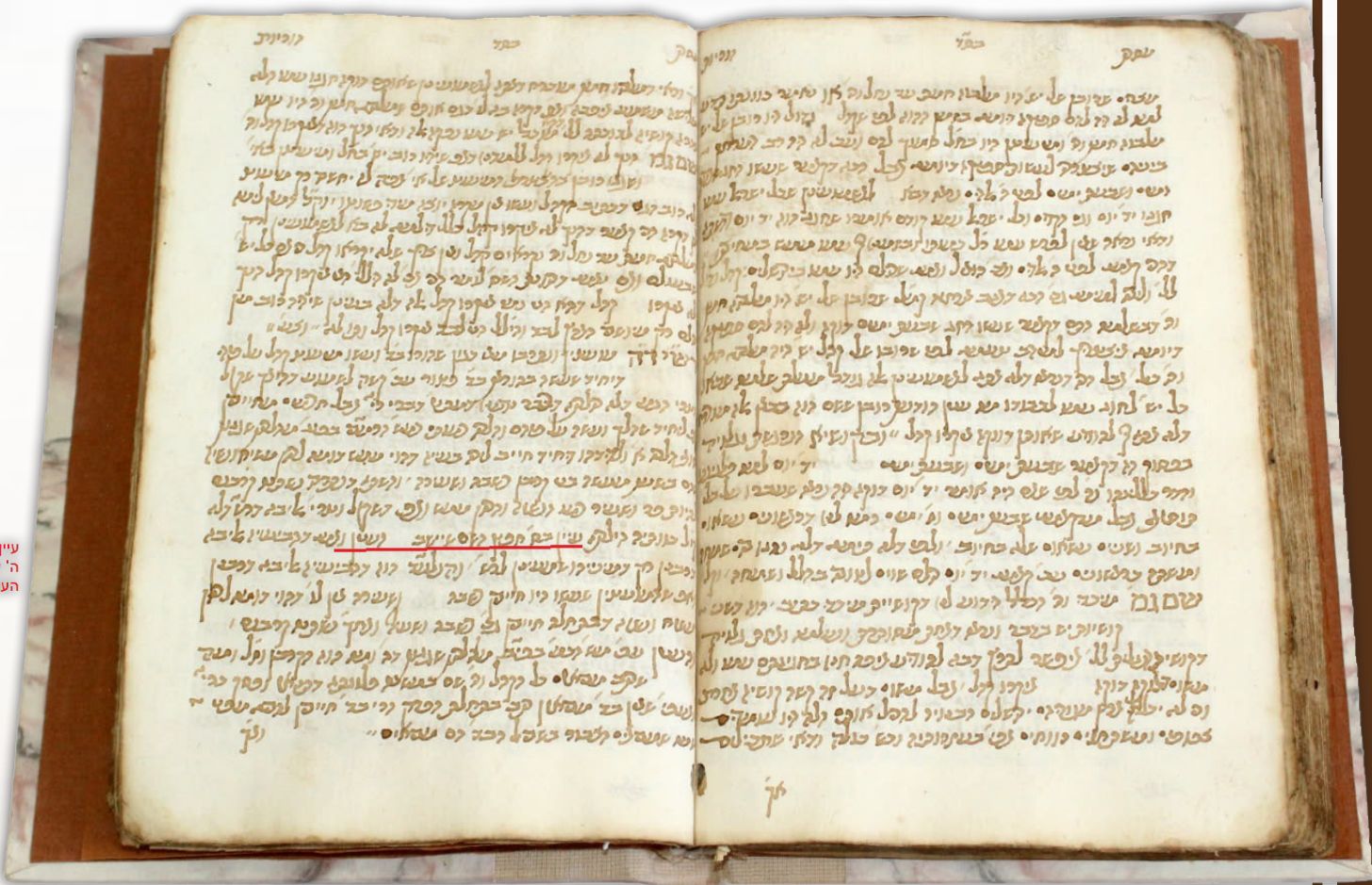
ושמעתי שפגמו באים יעצק באידישן יעמק ופלאים יקרב חזונו שעתידים
 דרוב יעא רישי דדה עאן בשעה דקרב בשן ור' עקיב ב' יעא ער
 לעצמך דקרב סעך דפגמא ופעב און מער בעלונ
 אלו יעא וכל דמשו נה עס לה שפב נעב צריך לגחט פ בשן ונעב ופ קטוא
 שבע עהש שטא בעזרת אפ עצמך לגחט פ בשן וכל
 נעם רישי דדה יעלג בשעה דלה קרה בשן ור' רל' דהנה קמדיס
 לגלוב פן לעש פ לעש פ דהנה אס לאון עש קוא
 נאס קוא דדא פ בעינא מנא יעקב ליה בגלגל זון עקמל קול עליה
 וצבן מעלבים דבי רעו לעלג לעשי פו רעק על קעאק דדדן בשן
 דהו לך עתבבא דקנד דרך צונו קה נפ יעא נפ מעשוס דמנא חכ
 דדא פ בשעמא לן צונק עליה שדך בש עס לגעלע עחונר עשן
 נעם רישי דדה עשח קונ ור' לעלג לל עעעע עקמל פפגען
 קוא עשח נעסא חכ קעעחכ בלג עע ינס קלר נעש
 בעלל קלמן נפ בינס קלר עפני לופר עחנה עמר קמלעס ופגען
 עשח קוא וכל נפן פפ ערמח עש
 תוס דדה לעמל לעמל ור' ערמח קיה עעמח נפ ען לקמנר לר' קפ
 עעמח לעמל נפ ור' קונ דוק בשעה דקמנר לר' קפ קש
 חכ לקמן דפ נקלגו ישוס לעל ונעלד קא עיק ופ לפש ער נפ
 נפ לעש דלז קלעב רבג לקמן נקלגו ישוס לעל נפ כל נלע עעמח
 לר' ערמח בלג עשן דעמל קא עשו קא אל דפ בג עיקר לעל
 נעמל עשח עס צרכס איו ללגו עשח עכל קא עעמח לעל נפ
 רבג עעמל עקיק און ישוס קכונק און ישוס ור' עשח דקא ברך קח
 קעמל לקמן דפ וצרה דל קעל לעל נפ ונעל נעמל עשח דפ

בריש

אשר חייב בהם כל אדם (אגרות משה אבה"עו ח"ד סי' כ"ו ס"ק ד'). חידוש מבחיל זה להלכה נידון ע"י גדולי התורה בדור האחרון, שו"ת משנת יוסף (להג"י ליברמן, ח"ג סי' רצ"ג) ועוד. תוך כדי מחקר כתב היד שלפנינו חזיק מישרים שכיוון הגר"מ פיינשטיין לדעת גדולים וקדמונים, הוא המחבר אשר כתב את חיבורנו, וזה לשונו "והנה לימוד התלמידים אין לך צדקה גדולה מזו שנתן להם מזון רוחני, והיא ג"ח [גמילות חסד] שבטופו ובממנו שמתבטל עסקו ומתיש כחו ולומד עמהם" (חידושי ע"ז). ועין כל בשר ראתה 'שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד'.

הנאון הקדוש רבי מרדכי ב"ר יצחק ברדונו (בירדונו) (תע"ה –תקכ"ב), 'מרדכי הצדיק' המכונה 'המרב"ץ', מגדולי מרביצי התורה בזמנו בארץ מרוקו, ומורה דרכם של אלפים, ראש ישיבה ופוסק נערץ, ראב"ד העיר הגדולה לאלוקים מכנאס. חתנו של רבי משה בירדונו 'הרב המשב"ל'. "צדיק יסוד עולם, אביר הרועים, מפרק הרים ומשבר סלעים, רבא דעמיה (הגר"ש משאש)". רבנו הינו ראש שושלת משפחת הגאונים לבית בירדונו. מצאצאיו הנודעים, בניו הנאון רבי רפאל בעל 'משפטים ישרים' ורבי יקותיאל בעל 'תורת יקותיאל', נכדיו רבי יעקב בעל 'שופריה דיעקב' ורבי פתחיה מרדכי בעל 'נפת צופים' ועוד רבים. מקולמוסו הוץ של רבנו נכתב והתחדש רבות בהלכה, ואף נזכר בכתביהם של גאונים מרוקו שחזו בפסקיו וחידושיו אשר בכתב, ראה לדוגמה שו"ת אבני שיש (ח"א סי' ב', כ"ט ועוד). ברם רוב כתביו כפי הנראה אבדו במהלך הדורות בתהפוכות ומלחמות שעברו על ערי מרוקו (ראה מעט על תלאותיהם של יהודי מרוקו בחקדמת רבי ר"א בן שמעון לשו"ת משפט וצדקה ביעקב ח"ב). הנאון רבי שלום משאש זצ"ל ראב"ד ירושלים אשר גם הוא נמנה על צאצאיו, טרח והשתדל ולהדפיס מחידושיו של זקנו הקדוש (ראה שו"ת דברי מרדכי לרבנו, שיצא במכנאס תש"ז בהוצאתו ועוד). ראה עוד אודותיו של רבנו בארזי הלכנו (ואגונו, ח"ג עמ' 1509).

- ◆ חלק ראשון: חידושים על מסכת עבודה אלילים (עבודה זרה) עד דף 1 ע"א בדברי התוס' (ד"ה אתך בדומין לך) כפי הנראה העתקה הסתיימה באמצע. חלק שני: חידושים על מסכת הוריות עד דף ח' ע"ב, החיבור בשלמות.
- ◆ 50 דף [98 עמ' כתובים]. 15 ס"מ. מצב טוב – בינוני, כתמי מים, סימן עש בודד בשוליים עם פגיעה באותיות בודדות, נקבים ובלאי 22 דפים אחרונים, בעמ' אחד קרע ועיר, מצב כללי טוב וקריא. כריכה חדשה נאה.

עיון בס' חפץ
ה' שיישב
הענין

מחיר פתיחה:
\$ 2,600

הערכה:
\$ 3,000-4,000

"אין האש שולטת במקום שהוא נמצא"

הגהות הגאון הקדוש רבי יעקב בירדוגו (הראשון) בעל 'שופריה דיעקב' בירך יצחק, ונציה תקב"ג, דפו"ר

בירך יצחק, דרשות עה"ת, לרבי יצחק ברכה, ונציה תקב"ג, מהדורה ראשונה.

בעמ' 2/ס' הגהות הגאון רבי יעקב בירדוגו בעל 'שופריה דיעקב' החותם 'תולעת יעקב ס"ט' (כך היה רבינו נוהג לחתום - ראה חומר מצורף). הגהה נאה נוספת בכתב ידו בעמ' צב/1. מספר הגהות נוספות כנראה מכותב אחר.

חתימה בף השער: של החכם הגדול רבי יצחק סבאג מחכמי מקנס

ועוד חתימה: של עט"ר

חותמות בלועזית (rabin amram darmon - oran) - היא חתימת עמרם דרמון מהעיר אוראן, קצין יהודי ומתורגמן צבאי בכיר בצבא צרפת ששלט באלג'יריה, והיהודי הראשון בעל עיטור אביר לגיון הכבוד הצרפתי על אומץ ליבו בשדה הקרב.

הגאון הקדוש רבי יעקב בירדוגו (תקמ"ז-תר"א) - ראב"ד מכנאס ומגדולי חכמיה. היה לתל תלפיות והשיב לשואליו דבר הלכה מכל רחבי מרוקו. בן לאביו רבי יקותיאל בירדוגו ואחינו של "המלאך רפאל". אודותיו ידועים סיפורי מופת. מחבר הספרים שו"ת שופריה דיעקב, קול יעקב, ועוד.

אין האש שולטת במקום שהוא נמצא

נודע בקרב בני מרוקו סגולתם המופלאה של כתבי יד מרבנו יעקב בירדוגו זיע"א. וכמסופר בספר 'מלכי רבנו' (להרב יוסף בן נאיים, עמ' ע) שכאשר הלך נכדו של רבי יעקב לאסוף כסף מעידי עם להדפסת ספרו של סבו 'שופריה דיעקב' ח"א, נתאכסן בבית גביר אחד ולפתע פרצה שם שרפה, הניח נכדו את הספר שהיה עדיין בכתב יד על מקום השרפה ואמר ש'זכות הצדיק תסייע' וכבתה השרפה, ויהי הדבר לפלא.

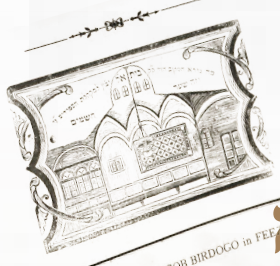
◆ קצח דף, מצב ביוני, סימני עש, בלאי, כתמים, כמה דפים מעט מנותקים ומעט קרעים עם חסרון, חיווקים והשלמות נייר בשער, נייר כהיר עבה, כריכה עתיקה עם שדרה מקלף.

מחיר פתיחה:
\$ 200

הערכה:
\$ 300-400

שו"ת שופריה דיעקב, ירושלים, תע"ר, מהדורה ראשונה

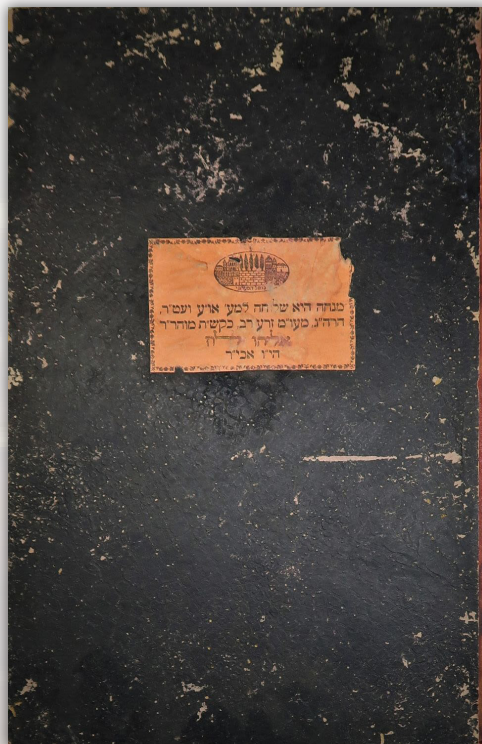
עותק חכם אליהו ילוז אב"ד טבריה

שו"ת שופריה דיעקב – ירושלים תע"ר. – מהדורה ראשונה.

שו"ת שופריה דיעקב, חלק ראשון. מאת הגאון רבי יעקב בירדוגו. יצא לאור על ידי נכדו רבי יעקב בירדוגו. ירושלים תע"ר. מהדורה ראשונה. בצד הפנימי של הכריכה הודבק דף הקדשה מודפס בדיו ירוקה, מאת המו"ל. כחזית הכריכה הודבק דף הקדשה מודפס עם ציור הכותל, ומילוי בכתב יד "אליהו ילוז".

החכם הקדוש רבי אליהו ב"ר אברהם ילוז – נולד במינצ'ינה שבמרוקו, עלה עם משפחתו לארץ בהיותו בן 12. בשנת תר"ן נשלח כשד"ר למרוקו מטעם קהילת טבריה, נפגש שם עם רבני הקהילות ולמד מתורתם. כעבור שלש שנים חזר לטבריה ומונה לדין בבית הדין בעיר. בהמשך מונה לראב"ד בית הדין שם. בעקבות מלחמת העולם הראשונה נעצר עם משפחתו בשל אזרחותם הבריטית, גורש לכריתים ושב לטבריה לאחר כיבוש הארץ בידי הבריטים. נפטר בטבריה בכ"ב אלול תרפ"ט. תולדותיו הובאו בספר "תולדות אליהו", שהוציא לאור בנו הרב יוסף חיים ילוז בשנת תרצ"ג. מספריו שו"ת יש מאין, פתח אליהו ב"ח, מעשה אליהו (דיני קידושין) ועוד.

◆ מצב טוב – טוב מאוד, כריכה מקורית ישנה ומעט נקבי עש (בכריכה בלבד). דף השער מעט רופף ויש בו קרע ללא חסרון, יתר דפי הספר במצב מצויין,

מחיר פתיחה:
\$ 120

הערכה:
\$ 150-250

חתימת יד קודשו של הרה"ק רבנו ארי' לייב מבענדער 'פה שלישי להמגיד הגדול' ממעזריטש' זיע"א.

פרי תאר לרבינו ה'אור החיים' הקדוש. זולקווא תק"ע.

מהדורה שניה, וראשונה כספר בפני עצמו בשם פרי תואר בשער.

ספר פרי תאר, לרבינו חיים בן עטר בעל אור החיים הקדוש זיע"א, זולקווא, תק"ע

שלחן ערוך יורה דעה [עד סי' קכ"ב] מסוכב עם ביאורו של רבינו האור החיים הקדוש רבי חיים בן עטר.

(מהדורה הראשונה כספר בפנ"ע ללא הספר פרי חדש ולראשונה בשער בשמה המוכר 'פרי תואר')

עם הסכמות: הרה"ק רבי אברהם חיים מולוטשוב תלמיד המגיד ממעזריטש בעל 'אורח לחיים'. הישועות יעקב, הבית אפרים.

דפוס רובינשטיין, ע"י "השותפים הגאונים גדולי הדור. הרב הגדול המפורסם מוהר"ר אביגדור הורוץ האב"ד דק"ק קאמינקא, וה"ה הרבני המופלג המפורסם מוהר"ר אפרים זלמן [שור] מבראד"ש"ב של הבית אפרים.

חתימת יד קדשו של הרה"ק רבנו ארי' לייב מבענדער זצוק"ל

בעמ' ל' שילוב חתימת יד רבנו עם אות עמוד הספר ר' ארי' [ל]יב אב"ד דק"ק בענדער. עוד רישום בשער 'הרב המאמ"ג דפה בענדער .. אריה לייב בהרב מו"ה שמעון שלמה זללה"ה. ועוד חתימות נוספות וכן רישומי יחוס נוספים לרבנו.

בדבר יחוס חתימות אלו לרבנו עצמו, ראה מכירה 'קדם' (מכירה מס' 8 פריט 95) וזויתרס' (מכירה מס' 118 פריט 257) שם הוצגו חתימות הזוהות לחתימות שלפניו, כחתימות הרה"ק רבי אריה לייב מבענדער זיע"א. אם כי אנו נוהרים מלקבוע מסמרות בענין זה כיון שלא מצאנו כתב ידו להשוואה.

בנוסף חתימות רבות לאורך הספר 'לה' הארץ ומלאה שמואל לנדא' [אולי בן למשפחת נאון ישראל בעל ה'נדע ביהודה' זיע"א].

הרה"ק רבנו ארי' לייב מבענדער (תקל"ב – תר"ד), בן לאביו הרה"ק רבי שלמה 'המגיד מסאווראן' תלמיד המגיד ממעזריטש זיע"א. רבנו היה חתן הרה"ק רבי אברהם מקוריסטשוב חתן הרה"ק המאור עיניים מטשערנביל זיע"א. רבנו נשלח להעיר בענדר (במולדובה כיום), ע"י רבו הרה"ק מאפטא זיע"א, והיה לרבי הראשון שכיחן בעיר זו. שם הנהיג את עדתו, ורבים שיחרו לפתחו לעצה וברכה. רבנו הינו חוליה בשושליתא דדהבא של רועי החסידות, והתקיים בו מאמר הגמ' (ובחים ק"ב ע"א) "חמש שמחות היתה אלישבע יתירה על בנות ישראל, יכמה מלך, אישה כהן גדול, בנה סגן, בן בנה משוח מלחמה, ואחיה נשיא שבת". רבנו הינו גיסו (ותלמידו) של הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהביטש, אחיו הינו הרה"ק רבי משה צבי מסאווראן, וכן היה רבנו הינו דודו של הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א.

◆ [1], קטן דף, מצב טוב מעט ביוני, כתמים, סימני עש בכמה דפים אחרונים וראשונים, מעט בלאי, כריכה חדשה מפוארת.

ספר פרי תאר לה'אור החיים' הקדוש. אמשטרדם, תק"ב.

מהדורה ראשונה שהדפיס המחבר בחייו. עותק
בעל ה'אמרי בינה', ועוד.

ספר פירות גוסר, אמשטרדם, תק"ב.

שולחן ערוך יורה דעה מסובב "בפירות גוסר":

האחד 'פרי חדש' - הפירוש המפורסם על השולחן ערוך, מאת רבינו חזקיה די סילווא.

השני 'פרי תואר' - לרבינו חיים בן עטר בעל 'אור החיים' הקדוש.

[והיות שבחיבורו 'פרי תואר' כלולות השגות רבות על 'פרי חדש', הדפיס האור החיים הק' את חיבורו בצירוף פירוש 'פרי חדש'] .

לפניו המהדורה הראשונה של 'פירות גוסר' שנדפסה על ידי המחבר הקדוש רבינו חיים בן עטר. חיל ורעדה יאחזון כבואנו למשש את גוויליו העתיקים של ספרו של האור החיים הקדוש, הספר שנדפס בחיים חיותו, בשנה האחרונה לחייו.

היו מגדולי ישראל שפחדו ללמוד בספר זה, מכיוון שהאור החיים הקדוש כותב בהקדמתו לספרו 'פרי תואר': "זהו דברי אלה מול כל קורא שאם לפקח בדברי הוא בא ואצ"ל לקנטרני נגידים אדבר להמיתו בעקישת ולחישת ונשיכת נחש". ופחדו שלא יחלקו עליו תוך כדי הלימוד. ככתוב באבות הוזהרו בגחלתן וכו' שלחישתן לחישת שרף וכו'.

עותק הגנה"ק רבי מאיר אויערבאך אב"ד קאליש וירושלים בעל ה'אמרי בינה' - מגדולי הדור. בדף המגן נרשם שיוך בעלות ארוך המעיד כי הספר שייך לו "זה הספר שייך לה"ה הרב המאה"ג הגאון עולם הצדיק האמיתי בוצינא קדישא ... מוהר"ר מאיר אויערבאך האבד"ק וריש מתיבתא דפה ירושלים עיר הקודש...". כמו כן, בצד הפנימי של הכריכה מופיע רישום בעלות בכתב-יד: "שייך לי לשמי מאיר אויערבאך האבד"ק קאליש...". (רישום זה אינו בכתב-ידו של רבי מאיר).

גם נרשם בדף הפארענטן "ידידי הנאמן הנה באתי להודיע כי זה הספר שייך להרב הגדול הצדיק כקש"ת מו"ה שלמה זלמן בהרי"ל לעווין" הגאון הגדול רבי שלמה זלמן לעווין מגדולי גאונים ירושלים בן הראב"ד הגאון הגדול רבי יעקב ליב לעווין זצ"ל [תשובה ממנו נדפס ע"י הגאון רבי דוד לוריא בסוף פירושו על פרקי דר"א]

בשער מופיע רישום נוסף, ארוך ועתיק בכתובה מורחית "לאברהם למקנה קנה קניתי אותו כממוני ... הצעיר אברהם משה יעקב יצ"ו ... , נואל אחרון אני .. ההולך בשלוחתייהו דחו"ר עה"ק טבריא החלפתיו עם י"ד באר היטב וגם הוסיף לי עליו ס' טוביא הרופא בהיותי בפרמא. תוכנו לא נחקר דיו.

חתימה נוספת בשער: "מגן הוא לכל החותם בו, הקטן רפאל דוד מעלי הלוי...". חותמת: רפאל מכלף הלוי

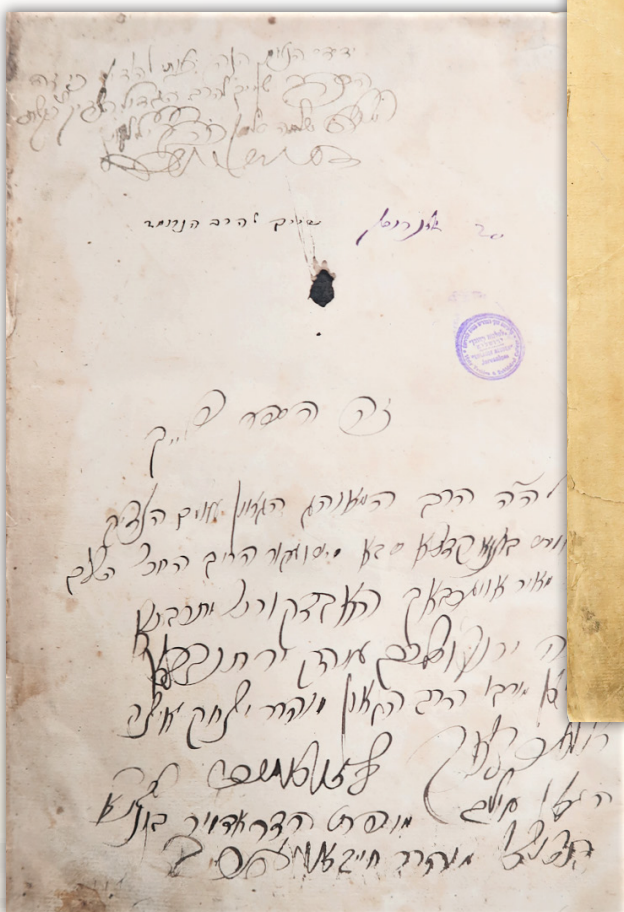
חותמות לאורך הספר: אברהם בכ"ר משה יעקב יצ"ו

בדף המגן הקדמי מופיעים סימונים של קווים ונקודות, הנחזים להיות כעין הטלה של גורל החול, סוג של חיזוי עתידות שהיה ידוע עוד מתקופת הראשונים.

הגאון רבי מאיר אויערכאך [תקע"ה-תרל"ח], האמרי בינה. מגדולי הדור בפולין ובירושלים, היה מנהיג העדה האשכנזית בירושלים, כיהן כנשיא כולל פולין, מחבר הספר "אמרי בינה" שעל שמו הוא מכונה. בשנת תרי"ט עלה לארץ ישראל, וקבע את מקום מושבו בירושלים. רבינו כתב על רצונו וכ"כ "לפרוק מעלי עבודתי בצורכי ציבור וחשקה נפשי אך לחבק תורתנו הקדושה ולשבוע נפשי בצחצחות אורות התורה ותקעתי אוהלי בקדש לשבת בעיר אשר בחר ה' ללמוד וללמד... הקרבתי על מזבח ציון וירושלים כל מחמדי... בחרתי לשבת גלמוד בארבע אמות של הלכה בקודש". אולם זה לא הועיל לו. כשרבה של ירושלים רבי שמואל סאלנט היה צריך לסגור מארץ ישראל, מינה אותו לעמוד במקומו בראש הבית הדין, ולאחר חזרתו של רבי שמואל, השאירו בתפקידו זה.

◆ [4], רעג דף. הספר פרי תואר שלם וגם הלוח הסימנים שבסוף מקונטרס אחרון חסר 2 דף בסוף, 32 ס"מ.

◆ מצב טוב. מעט קרעים וכתמי זמן. כריכת חדשה מפוארת.

מחיר פתיחה:

\$ 1,800

הערכה:

\$ 2,000-3,000

"חד קדוש בדרא"

אגרת לגדולי תפוצות המערב

מאת מרנן רבנו שמואל אלבאז וגדולי מרוקו -

היסטורי!

פולמוס רבנות העיר צפרו - אגרת חריפה מאת מרנן רבנו שמואל אלבאז וגדולי מרוקו - היסטורי!

מכתב הגאון האדיר רבנו שמואל אלבאז אל חכמי צפרו הפותח "ראשי אלפי ישראל המה החכמים השלמים שבתפוצות המערב יש"ף. בו מפרט בארוכה את השתלשלות הרבנים לבית משפת בן חמו, והנהגותם ורבנות בעיר צפרו, וכותב בחריפות על מי שבא להשיג גבולם ברבנות העיר, ואף ניסה להטעות את רבי שמואל אלבאז עצמו וחברי בית דינו ד'פאס.

..הגד הוגד לנו שנסלחה מצפרו יע"א לפני חכמי המערב שאלה מזויפת מבעל דבר שעשה עצמו כשואל על ראובן ושמעון דעלמא כאילו אין הדברים מגיעין אליו. ומיסדת ע"י עדי שקר חדשים מקרוב באו... ומבקשים לעקור כבודם של קדושים.. כאשר כל זה פשוט וברור לנו ממכריו ויודעיו ממה שעין ראתה ואוזן שומעת שהראשון אדם הגדול סבא דמשפטים

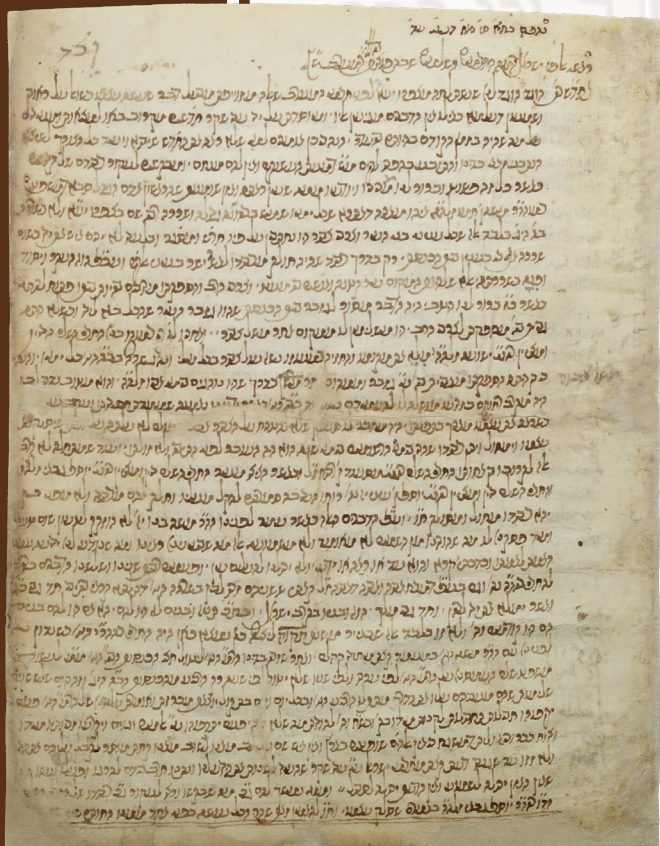
כמוהה"ר משה בן חמו ז"ל איהו מארי דאתרא שכל ימיו שמש בכהונה גדולה ושררה רבה שם בצפרו יע"א.... רק בדרך כבוד שהי' חולק מכבודו לאשר ישר בעיני אלהים... ואחריו לו קם כמוהו בנו החכם השלם הדיין

ומצוין כהה"ר ישועה ז"ל מלא את מקומו והחזיק במעוון נשא עול צבור וכל מילי ונהג שררה בכ"ה הנו כל ימיו... ומיד פסקנו לו מה שהורנו מן השמים לא מאומד ולא משמוע' אלא מה שבעינינו ראינו ומה שנודע לנו ידיעה נאמנה... ולית דמשגח כי אין אלהים שופטים בארץ ואין איש שם על לב מאנו לשוב מאנו קחת מוסר לקבל עליהם את הדין ולא זוו עד גבוי דעת קצת מחכמי ישראל ע"י עדי שקר שהעידו לשנות את הידוע לנו ונתנו חרב בידם להרוג ופעלו ועשו מה שאין האון יכולה לשמוע ואין הדעת יכול לסבול... ומזה נמשך להם מה שבקשו ורצו לעקור ג"כ כבודו של החה"ש... ועיני כה"ר יחזו יבחנו לבחור בטוב להחזיר עטרה ליושנה ושבו בנים לגבולם ולא תסוב... באותה הנאה לבניהם אחריהם וגם הם יקחו חלקם (מההתחלה ע"כ עמוד מלא וחצי הכל בכתי"ק הרשב"א) כאשר בתחלה וכן המנהג פשוט נאם החותמי בסיון ש' התק"ט ליצירה בפאס יע"א (השורה הזאת האחרונה בכתי"ק היעב"ץ): יעקב אבן צור שמואל אלבאז

[והוסיף בשנית לחזק פסק הדין בדברי הלכה וחתמו בשנית.]

(מכאן כתי"ק היעב"ץ) והנה לשון הרמב"ם ה' הלכים פ"א דין ז' מבואר שכיון שזכה אדם באיזו שררה וכה לו ולורעו עד סוף כל הדורות ומה שטענו שהן אמת שהרב הזקן מהר"מ בן חמו היה... אבל בנו

החה"ש דו"מ כמה"ר ישועה לא היה... וכבר פסקה שררתו תפח רוחו האומרי' כן לדעתם לכשיבא מלך המשיח אין להם חלק שהרי דוד המלך וכל רועו אתו כבר פסקה שררתם זה כמה דורות ונמצא האומרי' כן אין להם חלק בדוד ולא נחלה בכן ישי אבל אנתנו לו אני מצפים ולישועתו אנו מחכים ובכל יום אנו מתפללי' את צמח דוד עבדך וכו' ובברכת המזון אנו אומרי' ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה למקומה באופן דלקושטא דמילתא לא היה הפסק כלל ואפילו אלו היה כמצאיאת שעברו איזה דורו' שלא היו ראויים לשררת אביהם הזקן מהר"מ הנו ומחמת

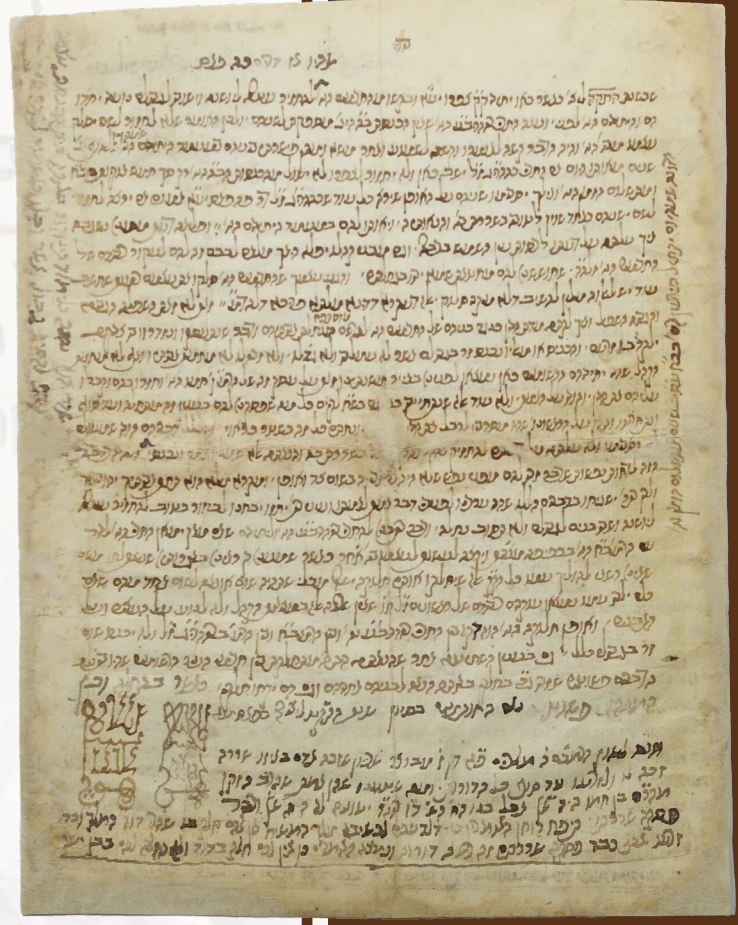

כך נפסקה השררה בפועל ח"ו ח"ז אפילו הכי כחו וכח חוזר וניעור לזרוע עד עולם ויאמרו מכה אבוה דאבוה דאבא קאטינא ואל אחוזת אבותיהם ישיבו ואם לא בא היא בא בנו או בן בנו וכן לעולם ביארנו של אירע הפסק כלל אלא שהחכם ה"ר ישועה דרך חסידות היה מכבד את ת"ח ומעמידם אי נמי מפני הקהל שהיו רוצי' למהר בתפלה כאלו לכך כוון עזרא הסופר שתקן בנטוח התפלה ותפלתם מהרה תקבל ברצון ולפיכך היה מוחל על כבודו ומעמיד איש אחר איש מהיר במלאכתו רחמנא ליצלן מהאי דעתא נאם החו"ת סיון תק"ט בחדש שניתנה בו תורה ש' לא יומתו אבו"ת על בנים לפרט האלף הו' (והכי דרשינן לה לא יומתו אבות ולא יתבטל כחם ולא יקראו מתי' מאי טעמא על בנים כסבא שיש להם בנים שיכולי' לעמוד לשרת בקדש במקומותם ותפאת בני' אבותם) ושלום שנית (מהתחלת והנה לשון הרמב"ם ע"כ הכל בכתי"ק העיב"ן):

יעקב אבן צור שמואל אלכאז

[ועליהם נוספו בארוכה דברי רבנו יעקב בן יוסף מלכא.]

ערכים עלי דברי דודים פי חכמי' חן וכבוד דין ומשפט יתמוכו מפייהם לפידי כידודי' אש דת יהלוכו בקנאה את קנאת ה' וחגרו בעוון מתניהם להציל את הכבשה שה רזה מיד שוסייה ועושיקה ועשו מאמצי' כחם להחזיר עטרת תפארת כבוד חכמי' ינחלו ליושנה והתורה ... לאכסניא שלה וברוך ה' אשר לא השבית להם גואלי' כסוד קדושי' רבה לצאת לקראת נשק דרחיק נויקא שלא חש לכבוד התורה ולומדיה לו' רבם דחפו בצדיה להשחית את נחלותו ופעמים רבות לכבות את גחלתו לגזול את החיים לזער ולעצר יורש עצר אבותיו הקדושי' ואת המתים שרפי' עומדי' ומשרתי' ולא דרשי' אתים כר"ע באת ה' אלהיך תירא ובאמת בהביטי אל דברות קדשם והוד קולם מלהכות אש חוצבו עמדותי מרעיד ותתי' לחרד' איך בני ק"ק צפרו עדה ישרה מפוארה לצבי ולכבוד תמיד אוהבי' ה' ותורתו הקדושה וכל בניה למודי' ה' מחזיקים ידיהם לקרב אבל לא לרחק ועתה נועדו לרחק את הקרובי' והדיחם בשאט בנפש מנחלתם אשר תקנו והקנו להם מן השמי' ולא זכרו ברית ראשונה אשר כרת עםם ועם אבותיה' הרב הגדול ארי' שבחבורה ארי' דבי' עילאי מופלא שבסנהדרין דיינא איהו ונחית לעומקא דדינא כמה"ר משה בן חמו ז"ל אשר יצא לפניהם ובא לפניהם וסבל טרחם ומשאם וריכס כל ימי חייו והרבה גבולו בתלמידי' במח"ק ולהבין ולהורות ודרוש ולהוכיח במישור ולדבר צחות כמכתב ובמבטא ומתק פה רפא ירפא ושם נפשו מגד ונכנס בסכנת מלכות בהוכיח איש זדון והפריש אותו מלהאכיל נבלות לישראל בכפרים ואכל קורציה אבי מלכא והוטל עליו קנס גדול ונתן פריון נפשו סך רב כאשר נודע זה לנו ולהם והיה שמעו הולך בכל המדינות מחכמתו ותורתו ויודי' ערותיו מכנפי הארץ ומירות ותשבחות שלו נשמעו צבי לצדיק ולפעמי' שהיה שם לדרך פעמיו ובא לפאס יע"א נהירנא כך הוינא עליא שהארץ האירה מכבודו וכל הקהל שמחי' בהקבלת פניו כקבלת פני שכינה ועליהם תטוף מלתו תול כטל אמרתו בדרושי' הנעימי' וחדושי' ואחריו קם למטה צדק בן מכבד אביו ממעיני הישועה החה"ש הד"ז החסיד כמה"ר ישועה בנו ז"ל שמילא מקום אביו בתורה וביראת חטא ומלי' דחסידתא והיתה המשרה על שכמו שם במחנה שכינה בשבתו על כסא ההוראה לא יעברו פיו כלל ועתה הגמול הזה משלימי' הם לפרידה אחת שיש להם ביניהם שבקשו לדחפו בכ' ידים ולסלקו ממקומו אשר הניחו לו אבותיו להתגדר בו ולפסוק חיותיה אל אחי לא טובה השמועה ולא יאות זה לשכמותכם לחיות כפוי טובה ונוגעים בכבוד החכמי' ז"ל גם בכבוד הב"ה אשר קדשנו במצותיו וצונו לשמור את דברי התורה והמצוה דכתיב תחתיו מבניו וגרסין כספרי הוא ובניו ואם מת הוא בנו עומד תחתיו ואין לי אלא זה מנין לכל פרנסי ישראל שבניהם עומדי' תחתיהם ת"ל בקרב ישראל כל שהוא בקרב ישראל בניהם עומדי' תחתיה' וכשאמרו בת"כ גבי כ"ג שנא' בו לכהן תחת אביו ואפי' אם ה' אחר גדול בחמי' ממנו בנו קודם כדאמרינן בגמ' פרק הנושא שמעון בני חכם גמליאל בני נשיא מאי קאמר ה"ק אע"פ ששמעון בני חכם גמליאל בני נשיא כדאמרי' התם דר"ג לא היה ממלא מקום אבותיו בחכמה ור"ל ששמעון אחיו היה בה גדול ממנו אבל ביראת חטא ממלא מקום אבותיו היה ולכן אין ממנין נשיא הבן קטן אעפ"י שהוא גדול בחכמה מן הבכור כל שהבכור ממלא מקום אבותיו ביראת חטא כ"ש שאין ממנין אחר אעפ"י שהוא גדול בחכמה נמצא שכל שהוא ראוי והגון למעני ולשררה ההיא בנו הוא קודם לכל אדם וא"כ בנ"ד זה הבן העלוב כמה"ר משה בן חמו יצ"ן מן הדין זכאי הוא לעמוד ולשרת בקדש ש"ן. בבית הכנסת הגו' לכהן תחת אביו ואבי אביו ואין מי שיעכב על ידו ומה שטוענין הנתבעי' ... מהק' כה"ר ישועה ז"ל בתתו את כבודו לזולתו אין בדבריה' כלום וכבר כתבו החה"ש ע"ז ואין צורך לכפול הדברי' ובפרט שהוספיו בתוספ' מרובה לבאר מוה"ר יעב"ן ב"טעם בעיקר דאורייתא ונתן בה מלח ותבלין באופן שירושה זו אין לה הפסק ואם מחמת שר"מ היה קטן אז כפטירת אביו ונכנסו אחר' תחתיו לא מפני כך יורע כחו וכמ"ש הרמב"ם פ"א מהל' מלכים הניח בן קטן שזמרין לו המלוכה עד שיעדל כמו שעשה יהודיע ליואש וכל הקודש בנחלה קודם לירושת המלוכה וכן גדול קודם לקטן ממנו ולא הלכות בלבד אלא כל השרר' והמיעוין שבישראל ירושה לבנו ולכן בנו לעולם והוא שיהיה ממלא מקום אבותיו כוון היה ממלא ביראת חטא ואינו ממלא בחכמה מעמידין אותו במקום אביו ומלמדין אותו וכ"ל עכ"ל הרי שירושה זו אין לה הפסק כלל ... ודרך צחות ... אין מחזיקין בנכסי קטן....

והשלום מאדון השלום כחפץ נאמן אהבתם דורש שלמים וטובתם חותם בש"ש טו"ב ביום ר"ח תמוז שנת באמנות"י לפ"ק פה תיטוואן יע"א ע"ה יעקב בן יוסף מלכא (מעריבים עלי דברי דודים ע"כ כתי"ק הר"י בן מלכא מהריב"ם)

ועליו נוספו דברי רבנו שלמה אבודרהם ורבי מימון אדהן ... באמת נוראות נפלאנו איך תצא זאת מלפני חכם העיר יש"ץ ירא את ה' מנעוריו וחרד לדברו . ק"ק יש"ץ להעלות על דעתם דבר זר במח' מכבוד התו' . לכבודם להסכים לתקן תקנה שהיא תקלה. לדחות את ... מהסתתף בנחלת ה' נחלת אבותיו הקדושים והלא הרב זקינו עטרת זקנים פאר החכמים מעין המתגבר נהר שאינו פוסק הנהר הגדול ראש שבטי ישראל עם קדש ובנאות דשא הרביצים על מי מנוחות נהלם במגעלי צדק נחם כאחד הרועם הנאמנים וכולם שתו מימיו באר מים חיים . וגם שאבו ממעיני הישועה בנו הטוב טוב לשמים ולבריות בן העוה"ב שייף עייל שייף נפיק עסיק באורייתא ולא פסיק פומיה מגירסיה ולא מחזיק טיבותא לנפשיה

וכל העדה כלם קדושים שתו מימיהם מים הנאמנים והרי הם בניהם ואיך העלימו עין מבניהם ומלאם לכם להקל בכבוד אבותיהם ולמרוד ברבותיהם. ובמקום שהיה להם ללמוד מכמה מעשים טובים וישרים הובאו בגמרא שעשו חז"ל לבניהם של קדושים ומהם יראו וכן יעשו להדריך את ... הי"ו בדרך ישרה וטובה ולהנהיגו במנהג אבותיו הקדושים ולמדו ספר [וכ"כ הרמב"מ ז"ל בהדיא כנו"ל] השליחות ולתמכו ולסעדו ולעוררו בכל מידי דמיטב להיות הענף דומה לשורש ולהחזיר ליושנה עטרה . עקמו הדרך הישרה ורוצים לדחותו בכ' ידים ללכת לעבודה נכריה וזרה על זה תפוג תורה תצרח במר זו תורה זו שכרה חלילה להם מעשות כדבר הזה לא הוא ולא כיוצא בו:

ובכן אחינו בית ישראל שמעו והטו אזניכם למה שראו ושמעו והעידו ופסקו שני שרי צבאות ישראל הרבנים המובהקים יש"ץ כ"י הסיורב והמיאון בזה ... חילול ה' ומתבוזה כבוד התורה בעיני הבריות יותר ממה שהוא מבוזה ונקלה בימים האלה ימי הרעה. ה' יאמר די לצרותינו וישפות לנו שלום אכ"ר: ודין זה מבואר היטב בתשובת הריב"ש ז"ל ס' רע"א והמעין היטב בתשובה הנז' יראה שבכלל דבריו הקדושים הובאו ונכללו כל דברי החכמים יש"ץ החתומים ... בפסקים הנז' בכלל ובפרט והותר והדן דין אמת החותמים לכבוד האכסניא של תורה ביום ר"ח תמוז בשנת זכר חסדו ואמנות"ו לפ"ק וקיים

שלמה אבודרהם - מימון אדהן

(מכתב פולמוסי זה נדפס בשו"ת משפט וצדקה ביעקב ח"א ס' מ"ז).

המקובל האלוקי רבי יעקב ב"ר יוסף אבן מלכא, מהריב"ם. נדע בפי כל בשם מהריב"ם כנראה שלמד תקופה מסוימת לפני רבי יהודה בן עטר כיהן בפאס שבמרוקו כסופר בית הדין אחר כך נתמנה לדיין בשנת התפ"ח מצאנו אותו בין החותמים על התקנה בדבר סדרי גביית כספים לשדרי"ם בפאס כיהן ברבנות עם הרבנים מוהריב"ע יעב"ץ שלום אדרעי ועוד ובתיטוואן עם הרבנים אפרים מונסונינו יהודה אבודרהם יהודה קורייאט ועוד יש ממנו הרבה פסקי דינים שחלקם נדפסו בשו"ת נר המערבי ח"א וירושלים תצ"ה חלקם בשו"ת של חכמי התקופה וחלקם בכתובים בתיטוואן וזה לכבוד גדול בנו ל בית כנסת שעד היום נקראת על שמו ביהכנ"ס מהריב"ם,

וכתב עליו החיד"א בזה הלשון: מו"ה יעקב מלכא רב מובהק במערב הפנימי בר פלוגתייה דהרב מוהר"ר יעקב ן צור, ושמענו מהפלגת בקיאותו והפליג בזקנה. ולבסוף נתקיים את והב בסופה שכן כבר באייר התפ"ו ר יעקב בן מלכא חותם בין רבני פאס לטובת היעב"ץ בסכסוכו עם מגהיגי הקהלה ועוד הוא כותב ליעב"ץ "כי הכל יודעים ואומרים כפייהם כי נאמן ביתך אני ולמעני עשה תעשה וחזקה זו מרגלא בפי הכל" וכידוע כשגולה היעב"ץ לטיטוואן מחמת הרעב בה היה מכהן ר יעקב בן מלכא בתור אב"ד הוא היה חותם בראש הב"ד כל זמן היותו בטיטוואן

הוא זכה לזקנה מופלגת הוא היה אומר על עצמו תיתי לי דלא חניפנא.

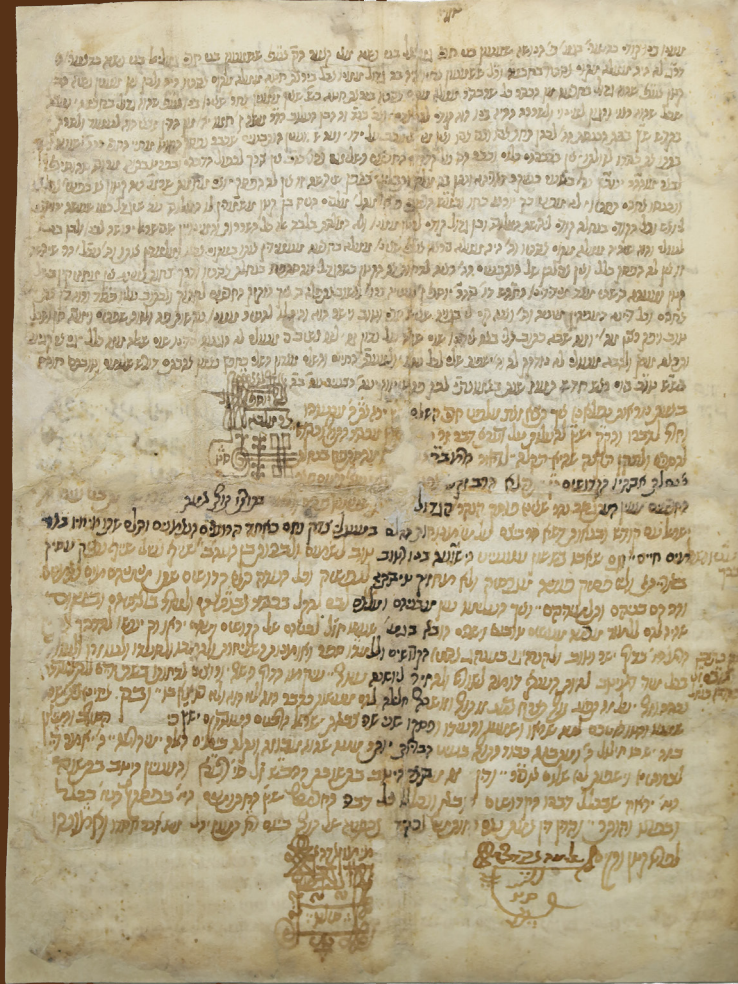
נתבש"ם בשנת התקל"א והוא בן צ"ג שנה.

רבי שלמה אבודרהם

רבי שלמה אבודרהם היה מרבני קשיאי חכמי תיטוואן שבמרוקו במאה ה"ח

היה ריש מתא וריש מתיבתא היה חסיד ועניו ומקובל אלקי,

בהקדמת מעשה רקס מיום י"א בחשוון תקס"ז נזכר אברהם בן החכם השלם הדיין המצויין הרב הכולל המקובל האלוהי חסיד ועניו כמוהר"ר

שלמה אבודרהם זצ"ל. ובהקדמת שו"ת זכות אבות מחדש תמוז תקנ"א נזכר יצחק אבודרהם נר"ו בן לאותו צדיק החכם השלם הדו"מ הרב הכולל המקובל האלוהי עין החיים כמוהו"ר שלמה זצ"ל.

רבינו האור החיים הק' מזכירו בשבח ומביא תשובתו שאמר לשליח מבי"ד שבמאראק בהערצה ראה באגרות ותשובות עמו' נ"ח

לימים עבר לליוורנו וכיהן כדיין מצויין ביחד עם מאורי דורו וישב על כס הדין בליוורנו שמו נזכר רבות בחתימות שונות להסכמות לספרים שמו נזכר בספר שו"ת זכות אבות בהקדמה בשנת תקנ"א נפטר ונטמן בבית החיים בליוורנו ביום חמישי ט"ז לחודש כסלו בשנת התקנ"ו תנצבה השאיר אחריו בן בשם רבי יצחק אבודרהם ז"ל

רבי מימון אדהאן

היה ידידו של רבינו האור החיים הק', כפי שרבינו האור החיים הק' כותב באחד ממכתביו (נדפס בספר 'תקנות חכמי פאס', עמ' 55):

"ידידי ה' וידידי החכמים השלמים הדיינים המצויינים כהה"ר יעקב טולדיאנו נר"ו, וכהה"ר יהודה בירדונו נר"ו, וכהה"ר מימון אדהאן נר"ו, ה' עליהם יחיו כו"ר". כך גם נמצא באחד ממכתביו בו הוא מזכיר את האור החיים הק', ומצינו בתור 'ידידו'. החדיד"א כותב עליו ועל אחיו

יחיד בדורו רבינו שמואל אלבאן הרשב"א מפאס.

יחוסו

רבי שמואל אבן אלבאן המכונה הרשב"א מפאס [תנ"ח - תק"ט] מגדולי חכמי ודייני מרוקו, מקובל ומשורר, נולד בפאס לאביו רבי יצחק זצ"ל [חכם כולל שארבעה חלקי שו"ע היו שגורים על לשונו].

משפחתו, משפחת אלבאן היתה מהמיוחסות שבמשפחות מגורשי ספרד, ובשנת תכ"ח נדדה המשפחה מצפירו לפאס. בהיותו כבן חמש, נפטר אביו הגדול.

רבנותו היו ככל הנראה רבי יהודה בן עטר ורבי שלום אדרעי,

עמד בראש הישיבה בפאס והעמיד תלמידים רבים גדולים וחשובים, ומכל רחבי מרוקו נדדו אליה תלמידים רבים.

בין תלמידיו בני הישיבה הוזכרו לימים רבי יוסף בן סאמון זצ"ל"ה, רבי אברהם מנסאנו זצ"ל"ה ואחיו רבי אליהו מנסאנו זצ"ל"ה, רבי שם טוב אבן אמוג זצ"ל"ה, רבי אליהו צרפתי זצ"ל"ה, רבי שם טוב גבאי זצ"ל"ה ועוד.

אחי נועם

בסביבות שנת תצ"ב הגיע מעיר סאלי רבינו אור החיים הק' בדרכו לארץ ישראל לפאס. ושם מצא את שאהבה נפשו הלא הוא רבינו שמואל אבן אלבאן והחל ללמוד אצלו עמו בישיבתו הק'. כמו שכתב עליו רבינו האור החיים הק' בספרו פרי תואר [בס' ק"ד ס"ק א']

ודקדק חד קדוש בדרא, אחי נועם, אשר בו מצאתי נחת רוח בתורה וביראה בהיותי בעיר פאס, ה"ה כמוהו"ר שמואל בן אלבאן יצ"ו, גדול המערב.

ובלימודם יחד חיבר הס' פרי תואר כפי שכותב רבינו האור החיים הק' בפתחת ספרו: והמתקני סוד עם רב ועצום, יחיד בדורו, גדול הרבנים, חכם החכמים, הדיין רבי שמואל בן אלבאן, ה' ירומם כסא תורתו, אשר לכס מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם. ולא הרימותי ידי לחתום על דברי אלא אחר הסכמת הרב הנוכח; והוא אשר אני מזכיר לפעמים בשם 'אחי הרשב"א'.

על הדין

כאשר נקרא רבינו רבי שמואל אבן אלבאן להצטרף כדיין בבית הדין הגדול של עיר פאס לצד רבותיו רבי יהודה בן עטר זצוק"ל ורבי שלום אדרעי זצוק"ל רבי אברהם עלאל זצוק"ל ורבי יעקב אבן צור זצוק"ל המכונה היעב"ץ. והחל לישא עול הציבור על שכמו, מינה את רבינו האור החיים הק' לראש הישיבה ומסר לו את תלמידיו ללמדם תורת ה'.

ושמואל בקוראי שמו

רבינו האור החיים הק' משבח אתהילה נוראית [כפי שכותב בספרו פרי תואר בס' לב ס"ק א'] חד רחמיא דקדושא בריך הוא, חד בדריה, ה"ה הרב כמוהו"ר שמואל בן אלבאן יאיר נרו אתי עמי בסברא זו

כפי הנראה היה רבינו רבי שמואל אבן אלבאן בעיני רבינו האור החיים הק' המופלא והקדוש בדורו שאין בדומה לו ובהילוליו את רבינו רבי

שמואל אבן אלבאז כותב עליו לשונות מדהימים ומרעידים אלו "יחיד בדורו". "חכם החכמים". "רב ועצום". "לכש מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם". "חד רחימא דקודשא בריך הוא".

ספריו

מחבר ספר ויאמר שמואל, נער שמואל, עוז והדר, ספר הזכרון וחלקם עדיין בכ"ו

עדות נוספת כותב רבי חיים יוסף דוד אוולאי בספרו שם הגדולים (בערך הספר 'עוז והדר'):

ושמעתי מתלמידיו ותלמידי תלמידיו את כל תקף גדולת הרב מר שמואל הנזכר בעומק העיון ישר ובהוראה ותלמודו שגור ומסודר בפיו. והרב המופלא ח"ק מהר"ח ן עטר בס' פרי תאר קורא אותו אחי הרשב"א. ונח נפשיה דרב בן נ"ב שנה כשמואל הרמתי וכדומה שהיה שנת תק"ט

מחיר פתיחה:
\$ 4,000

הערכה:

מחיר פתיחה:
\$ 4,000

הערכה:

נפתחו השמים ואראה מראות אלוקים

אור החיים הקדוש - ונציה

תק"ב - מהדורה ראשונה.

חמשה חומשי תורה, עם תרגום ופירוש רש"י, עם פירוש אור החיים, מאת רבינו חיים בן עטר - "האור החיים הקדוש". ונציה, תק"ב, סט בשני כרכים מהודרים, מהדורה ראשונה של האור החיים הקדוש על התורה.

בשער הספר: "... פירוש חדש על חמשה חומשי תורה... הכינו וגם חקר... החכם השלם בחכמה ובריאה ובענוה, כמוהר"ר חיים ן עטר נר"ו, מתושבי מערב, ועתה הלך לקבוע בית המדרש בעיר ירושלם תוב"ב... חידושים חדשים לא שערום הראשונים...". בתחילת פירושו כותב המחבר: "נפתחו השמים ואראה מראות אלוקים...".

כל העם עונים אחריו מקודש מקודש

ספר קדוש זה התקבל באהב בכל תפוצות ישראל והפך לאחד מהפירושים הנפוצים ביותר במהדורות החומש בכל קהילות ישראל. במיוחד התקדש החיבור אצל גדולי תלמידי הבעש"ט הק. התקבלותו של הספר התרחשה במהירות, מיד לאחר הוצאתו, וזאת בעקבות דברי הבעש"ט על גדולת נשמת המחבר,

וכפי שמספר מרנא החיד"א, תלמידו של האור החיים הקדוש, בספרו שם הגדולים: "פי' התורה להרב המופלא חסידא קדישא מ' חיים ן עטר, ונרפס בוויניציא סביב לחומש עם תרגום ורש"י. ושמענו כי עתה כפולוגיא הם מחשיכים אותו הרבה, ונרפס עוד שני פעמים. ונתעורר זה ע"י שהרב החסיד קדוש מהרר"י בעל שם טוב הגיד גדולת נשמת מהר"ח הנזכר" (מערכת ספרים, א, נד).

גדולי תלמידי הבעש"ט הק, הפליגו בחשיבות ובקדושת הספר. הרה"ק רבי פנחס מקאריין אמר שהלימוד בספר 'אור החיים' מסוגל לנשמה כמו זוהר הק. והרה"ק רבי ישראל מרוזין אמר שהלימוד באור החיים הקדוש מטהר את הנשמה. בנו הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב סיפר כי מאותה העת ששמע את הדברים מאביו הקדוש, נעשה אצלו חיוב ללמוד בכל שבוע את האור החיים על הפרשה. הרה"ק רבי משה מקוברין התבטא "לימוד האורח חיים הקדוש מזכך הנפש" (אור ישרים עמ' פא).

רוח ה' תדבר בו, והוא מיורדי המרכבה

באחד המקומות בספרו, מתבטא בעל ה"ערבי נחל" על רבינו האור החיים, לפני שמפרש קטע סתום מדבריו: "עין מה שכתב בזה רוח אפינו בספר אור החיים, ודבריו בלתי מושגים רק ברוח הקודש...". הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז התבטא בסילודין "בעל אור החיים נבג"מ בודאי חיבר סיפרו ברוח הקודש" (שו"ת דברי חיים י"ד ק"ה).

הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקומרנא, בספרו "נתיב מצוותיך" מוסר דברים נשגבים שקיבל מהבעש"ט מה שהתבטא על נשמת ה"אור החיים", בהם בין היתר: "...בכל לילה שמע תורה מפי הקדוש ברוך הוא, ורוב קדושתו אי אפשר לכתוב, והיה מיורדי המרכבה".

ועלהו לתרופה

סגולתו המופלא של הספר הקדוש מפורסמת כיום לכל, וכפי שסיפר הרה"ק רבנו פנחס מקוריין שהעיד על עצמו "שפעם אחת היה בק"ק טשהערין, ואמר: אני רואה בעיר אור גדול, ושאל אם נמצא שם ספר אור החיים, ונמצא שם ביד אחד חומש עם אור החיים, והוא האיר על כל העיר... ופעם אחת חלה בנו של הרב ז"ל (רבי פנחס), וקיבל על עצמו ללמוד בכל יום דף מהאור החיים בחומשים הגדולים...". (אמרי פנחס השלם, א, עמ' רפא).

המחבר הגאון הקדוש אור שבעת הימים רבינו חיים בן עטר [תנ"ו-תק"ג]

על תולדות של רבנו האור החיים הקדוש, אין לנו אלא להעתיק אל לשון הזהב של רבנו החיד"א: "מוהר"ר חיים ן עטר, עיר וקדיש מק"ק

סאלי, ובא לעה"ק ירושלים ת"ז סוף שנת תק"ב. ואני הצעיר זכיתי והייתי בישיבתו הרמתה, ועיני ראו גדולת תורתו, עוקר הרי הרים, וקדושתו הפלא ופלא. ולפי דורנו היה לב הרב מבעית בתלמוד, והיה כמעין המתגבר... ובחדש תמוז תק"ג עלה לשמים בן מ"ז שנה ולה"ה. וחיבר "חפץ ה'", "ראשון לציון", "אור החיים", "פרי תאר", וחכמתו ניכרת מספריו, אך זה אחד מעשרה מחכמתו ורוחב לבו, וחורפתו הפלא ופלא, וחופף עליו כל היום סדר קדושה והכרלה מעניי העה"ה, ורכו עזו נוראותיו... (שה"ג, מערכת גדולים, ח, מב).

רבנו אפרים זלמן מרגליות, בעל ה"בית אפרים" כותב אודותיו: "עיר וקדיש, איש אלוקים נורא מאד... הוא היה אבי כל תופשי תורה כארצות המערב.

כל חמשה חומשי תורה עם הפירוש אור החיים הק' שלם, חסר רק שער הראשון וחלק מספר ההפטרות שבסוף שני כרכי הספר.

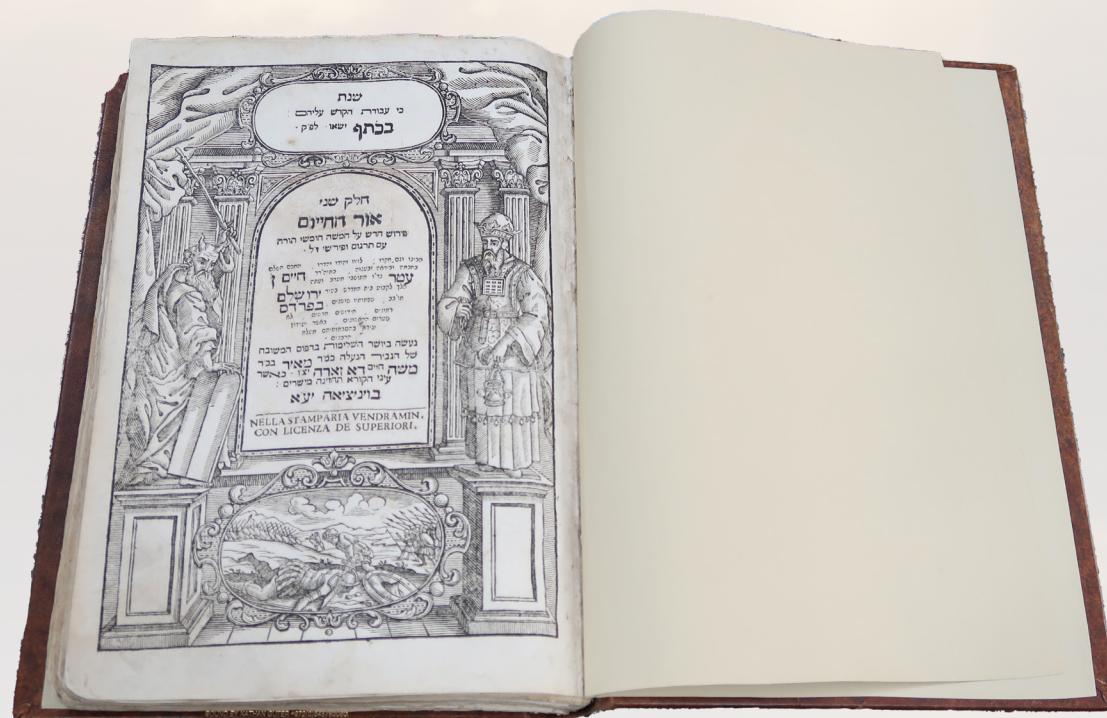
◆ חלק א',

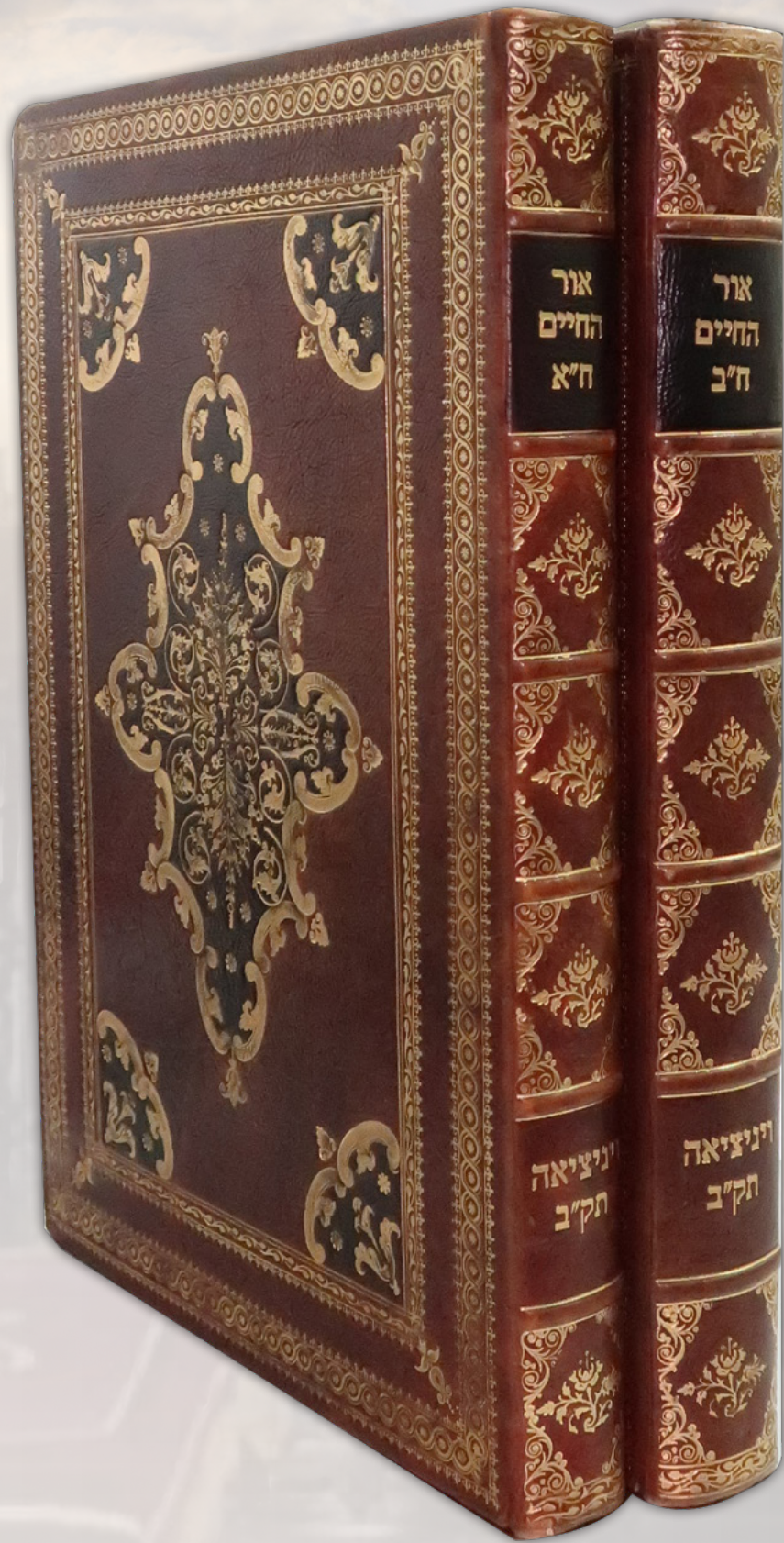
השערים וההסכמות. במקור [4] דף, לפניו. [3] השער הלועזי וההסכמות שלם. רק דף השער הראשון הושלם בצילום אומנותי על נייר עתיק. בראשית, פו דף. שמות, עח דף, ספר ההפטרות על בראשית שמות ח דף, הושלמו בצילום אומנותי על נייר איכות נאמן למקור,

◆ חלק ב'

השערים, [2] דף ויקרא, ס דף. במדבר, עב דף. דברים, נח דף. ספר ההפטרות על ויקרא – דברים, במקור יב דף, רק שמות הדפים האחרונים (מחלק מההפטרות) הושלמו בצילום אומנותי על נייר איכות נאמן למקור, באורו של רבנו האור החיים הקדוש בשלמות. בדף השער הודבקה פיסת נייר שעליה מודפסים המילים "אור החיים". במקום ארחות חיים, תופעה כזו כבר צוינה במפעל הביבליוגרפיה (ראה רשומה 304649).

◆ מצב טוב – טוב מאד, משוקם ברסטורציה אומנותית. מעט כתמים וסימוני שימוש. 32 ס"מ. כרוך בכריכת עור מפוארת עם עיטורים מוזהבים נאות מעשי ידי אמן מרהיבות עין.

מחיר פתיחה:
\$ 30,000

הערכה:
\$ 40,000-50,000

"אור עולם באוצר חיים"

שיר השירים קודש קדשים, ערתק קדוש ה' רבנו האור החיים' הקדוש.

שיר השירים ע"פ רינת דודים לרבי אליהו בעל שם - באול ש"ס - שהשתמש בו רבנו האור החיים' הקדוש זיע"א - כתוב וחתום ע"י תלמידו החכם הקדוש רבי דוד הלוי מצפת

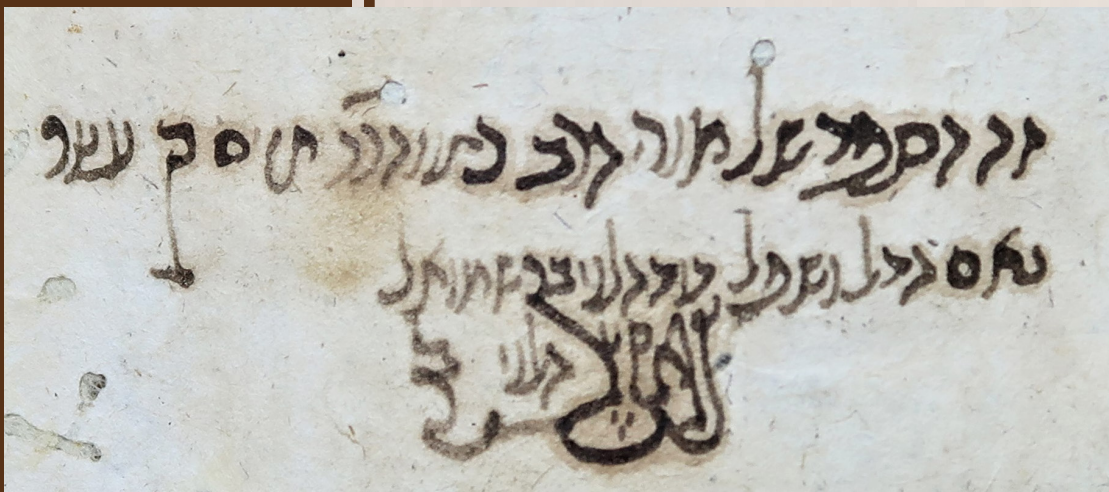
שיר השירים עם ביאור ר'נת דודים', מרבנו אליהו בעל שם מלואנץ, באול ש"ס.

בגב השער נרשם בכתב ידו וחתמתו של רבנו דוד הלוי תלמיד מובהק לרבנו בעל 'אור החיים' הקדוש זיע"א, כיתוב מרטיט "זה הספר של מורי הרב כמוהר"ר חיים בן עטר נאם הדל ושפל דוד הלוי בן שמואל הלוי". לאורך הספר כשני תיקונים בכתב יד, קשה לקבוע אם יצאו תיקונים אלו מטהרת קולמוסם של אשלי רב רבי הנ"ל זיע"א.

הלב נתחמם באש קודש כשבאים לדבר מספר שיר השירים שלמד בו קדוש ה' "אור החיים הקדוש" הלב מלא הרגש ותשוקה להחזיק ביד ספר שיר השירים שהיה בידיו הקדושות ולפני עיניו של האור החיים הק' אין לנו הלב והמוח להשיג וגם על מה שלב ישראל מרגיש בזה, מילים אין די מספיק לתאר ולבאר חשיבותה וקדושתה של ספר קודש קדשים זו.

החכם הקדוש רבי דוד ב"ר שמואל הלוי מצפת (נפטר תק"ג), תלמיד רבנו חיים בן עטר בעל 'אור החיים' הקדוש ורבנו חיים אבולעפיא, וחבר בית הדין דרבנו יהודה עייאש בעל 'מטה יהודה'. רבנו רבי דוד הלוי הינו בן העיר צפת (קרוב לוודאי שאביו רבי שמואל הוא קדוש ה' גאון ישראל השד"ר המקובל הנודע רבי שמואל הלוי, ראה אגרות

בעל הפחד יצחק אליו בספר "תולדות הרב הגדול רבי יצחק לאמפורנטי") ונדד לאלז'יר כנראה כשד"ר, שם התקרב לרבנו יהודה עייאש שכבדו מאוד (ראה שו"ת בית יהודה ח"ב סי' ז"ב), ואף מינה אותו לאחד מחברי בית דינו (חתום עמו יחד בפסק דין משנת ה'תצ"ח הנדפס בשו"ת בית יהודה אבה"עו סי' ז"ב). רבנו רבי דוד הלוי נישא באלז'יר ולאחר זמן שב לארץ ישראל והשתכן בירושלים ומשם עבר לטבריה שם זכה לקרבה יתרה מרבנו חיים אבולעפיא, אך כשהחלה שם המגפה ברח לצפת ושם נפטר הוא ושני בנותיו ולאחר מכן אשתו (ראה על פרשת ירושתו בשו"ת בית יהודה ח"ב סי' ז"ב). רבנו נזכר פעמים רבות בספריו של מהר"י עייאש, ואף נדפס שם מספר מכתבים ממנו, חלקם מתקופתו

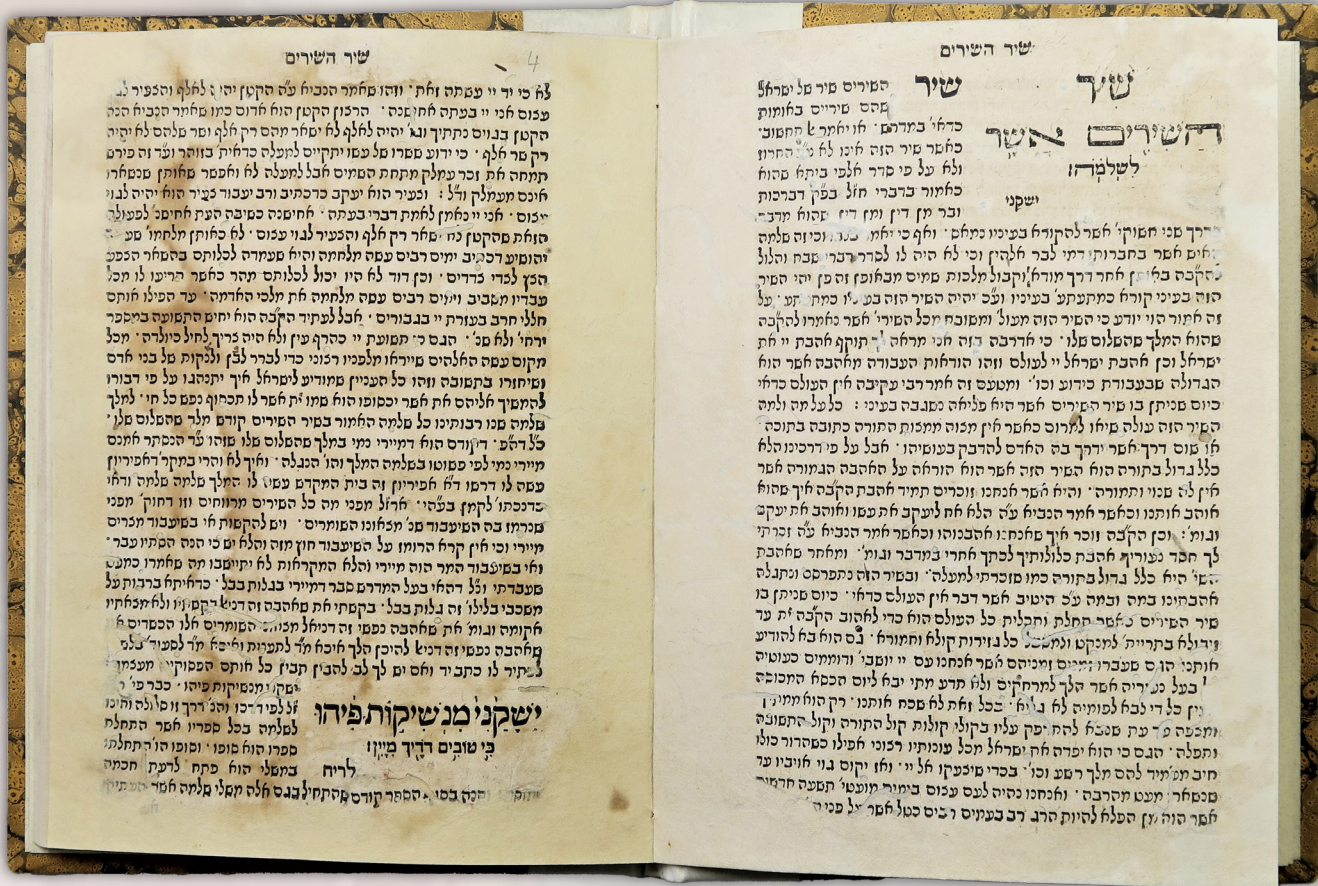

בצפת וחלקם בתקופתו בטבריה, ראה לחם יהודה (הלכות שמיטה ויובל פרק י"ב הלכה י') שמהר"י עייאש כותב לו במליצה כבן איש טבריה "לכן לוי שיפה כחו כבן עזאי בשוקי טבריא" ושם מובא עוד אגרת מרבנו (הלכה טו, ובעוד מקומות רבים) שכבר חזתם רבנו כאיש צפת "דוד הלוי בכה"ר שמואל הלוי צפת ס"ט".

היות שזמנם של רבנו האור החיים הקדוש ורבנו דוד הלוי נראים כחופפים זה לזה הן בשהותם באלג'יר (לשם הגיע האור החיים בתצ"ט), והן בעלייתם לארץ ישראל, כמו גם רבנו האור החיים התגורר באותם ערים בצפת, טבריה וירושלים, מה שמעלה את האפשרות המאוד ברורה שרבנו דוד הלוי נעשה לתלמידו של האור החיים הקדוש באלג'יר ועלה עמו יחד לארץ ישראל ושם אף גר יחד עמו באותם ערים בהם התגורר רבנו האור החיים עד שנפרדו דרכיהם זה לצפת וזה לירושלים.

הפלא הגדול הוא שנתאחדו שוב בפטירתם בדיוק באותו היום ט"ו תמוז תק"ב, וכפי שהל"ץ עליהם בהספדו רבנו שמואל לניאדו אב"ד ארם צובה ובעל' בית דינו ש"ש' נר המערבי... ריש מתיבתא... בירושלים בשייבה של מעלה... גברא רבא אתי ממערבא קדוש יאמר לו צדיק יסוד עולם... ותרי מנייהו יפה 'פרי תואר' ויצא פרח האיר וזרח באור החיים חיים הן למוצאיהם הדר הוא לכל חסידיו הרב כמה"ר חיים אבן עטר זלה"ה וזכה קולטתו מחיים ארץ החיים זו בית חייהם... בו ביום שמת רב ומשנהו כלאב כרוך אחריו, וכמותם לא נפרדו הנאחבים והנעימים בחייהם, ארי שבחבורה דרופתקא לאורייתא. כלי מלא מחזיק כולי תלמודא. לדידי שמיע לי דקא מהדר תלמודא. זו תורה שבעל פה ל'ז מסכתות ומפרשו ופסקי רא"ש וספר היד להרמב"ם היינו כל התורה... הוא ניהו הרב דוד הלוי זלה"ה, תריץ יתיב ביני רבנן במתיבתא דרקיעא ויכריע בעניהם" (אגרות ותשובות רבנו חיים בן עטר עמ' רמט)

◆ [1] כו דף מתוך ל חסר ד דף. סימני עש מתוקנים במילוי נייר.

נדבות פי רעה נא ומשפטך למרני

נרני ל"י אשלם נגדה נא לכל עמו: בהעלותי
 על ספר ביאור קטן הכמות רוב האיכות קראתיו
ספר רנת דודים בשמו: כמבואר הטעם
 בהקדמה: והוא ביאור על ספר שיר השירים שחבר אביו
 החכמה: ועדן יגידון הספרים כולם: כי הוא שלמה המלך עליו השלום:
 והנה זה ימים רבים נדעתי לדעתו מספר סוד כמה מקדמות: להיות
 למשחרת לזאת ולא זכיתי לקיים: כיום: כאשר עמי כאמרים: כאשר
 נחפזו עלי העובדים: בהיותי מקדש המש כיום: שקט ושקט: כוונת
 דענין: בעיר ואם בשרש: וכוונתו להל"י: עד בואת הנואל: היא הקהילה
 המסוארה: כאשר חכמי וכוונתו תופשי התורה: הנקראת לך מלאכת פועל
 דענין שמה בעלי אסונות בעלי קדושים כל אחד בנפשו כי טוב: אשר שמו
 ת"ק שם: ולא כמד ריחם וענינם: ונתת בעדתי מסתה בנדבת היותן
 אשר לא ישען עליו להיותו בלתי כאמין: כמאמר המסס הזמן עמו ככונת
 והתכל בשך רעוע: ובחתי למוקם אשר יושבים מבני עמי ומתי מספר
 ישבתי בכל ספרך בן חסד: כי אמרתי איך אדעש לבית ישראל: ולמי אביד
 ואספר ענינה אל: ואיך אקיים המקרא אשר הנאיתי בדאסונה: כימות
 אלתי שוכן עמונה: ומחכמי יתדותי לקיים מדרי בהלכותי: כאשר ביאר
 הדב היותר בהקדמות: כי הדבר אשר יכתב בספר הכי הוא באילו דעשו
 לאלפים ולרבבות: כי מאליו יקרא יגורף פהשך היתים
 ושנים רבות: וזה המלי לעשות כשם
 יי אל עולם:

נרנס בשנת ו'שנ' מפני הורש הוציא
 פה באספילייה בבית הקברות נוהלרקויד

הקדבר המהבר

כמאמר רבי יוסי אם יאמרו לך הברוך כו' ל'ש אלא ומורו ור' תי לסלואת רעונם
 ולהביא אר' סנחתי כוסן המנהה ככתוב וחי' כעלות המנהה ויש אליהו: ואחר
 היא שאליה מאת כל היפואה אותו שלא יקין בו לרוב קטנותו משני פנים: כי אם
 ומצא בו דברים מועילים נאותים לאומרו הנה עשיר: הישר והטוב כמאמר חז"ל
 לעולם לומר אדם דרך צרה ואם הו' לא יונעמו דברי הישר והטוב כמאמר חז"ל
 יפה עשיר: שקצרתו ית שוכרת ההבם להבירו ששאל אותו למה לקחת אש
 קטנה: והיתה תשובתו מאמר שהברכתו לחבור ברע ובחרת ברע בניעושו והנה
 כמנין כמחור אמנה אקוה שיעלו דברי לרצון לפני ארון הכל' ית: ואחר כך לפני
 הלוהמים מלחמתו: בתורה השמורה השוכנים כל אחד ואחד על מקומו בבית הדר
 חזרת ישאו ברכה מאת יי כע' דורש ומבקש שלום וירעי התורה ולהוריה ושלום
 ופי' אבני הבנוה והדל' איש: צעיר ולא למד חכמת ושישים: אליא בן לאמא'
 מוהרר משה שליטא לואנג' חייא: הכותב זה ניסן בשנת הול'
 בפר' ארם כי יקריב מסך קרבן לוי יקריב
 אותו לרצונו הוה:

מחיר פתיחה:
 \$ 80,000

הערכה:
 \$ 100,000-150,000

8011

מחיר פתיחה:
\$ 3,500

הערכה:
\$ 4,000-5,000

9336 = 4 = 7.50

”כובע יפה לראשו ויברכנו בברכותיו”

מכתב נדיר ביופיו ובתכנו מרבנו הגדול רבי יהודה ך' עטר

מזכיר את עמיתיו היעב"ץ והמשבי"ר זיע"א

מכתב נאה מאת קדוש ה' רבנו יהודה ך' עטר, מלא בברכותיו "רחמתין עזיזה בתוונני לכאי יתוב החכם השלם הותיק כמה"ר דוד ך' חמו נרו יאיר כאור החמה שבעתים הנני נוטה אליו כנהר שלום כמיא דעדן מפרת נהרא רבא דארעא דישראל אתה ל[הם] ושו"אל שלם העובד בני נרו נושק ידי האדון ממרחק ודורש בשלם כל בני הבית [י]חיו עולם לפני אלך

...אחלי לאבי שבשמים יכונן עליון וימלא חסרונו במדה גדושה ויחשב הכל מזבח כפרה יגדל נא חסדך להחזיק מועט למרובה לקבד מיד מסעוד הכהן חכירנו בקבוק יין יחלק לך חלקים שוים בין האדון ובין אחיו הראש נר ישראל ובין ידיר נפשי רוחי ונשמתי כה"ר ישועה נר"ז העבודה נפלא לפני לאדין שלא מצאה ידי יותר כי הלוואי יספיק לך כוסות של ליל א' לכל אחד כי המעט שנשאר לנו הלוואי ואולי יספיק לצאת ידי חובה להיות בעת נשואי הבת בס"ט ומזל טוב כ"ה ובכן חותמני בשנים שלם נאמן אהבתך יהודה ך' עטר ס"ט..

..גם יקבל מר קשישא מורינו האח הראש החכם השלם נר מערכי כמה"ר משה נרו [כנראה רבנו משה בירדונו הראש משב"ר] מיד ק.. כובע יפה לראש.. ויברכני בברכותיו ל[-] והוא יתברך.. אמן

ולה"ר ישועה עדיין לא קניתי כובע ואם עדיין לא קנה יודיעני בכתבו הבא ולשבוע הבא בס"ד אקנהו

לה"ר יעקב החתן שלם רב וידב"ר לכלת"ז יכ"ה לכל"ה ה' ישמחהו בשמחת ציון

לאח יקיר לי האהוב הנאמן איש אלקים כה"ר מכלוף ך' חותא רוב שלומים....

יש לציין במיוחד, שמכתבים שלמים מגדולי מרוקו בשנים אלו הינם יקרי המציאות, ובדרך כלל מצויים רק פסקי דין עם חתימת ידם בלבד. מכתב כזה כמו שלפנינו כולו בכתב טהרת קולמוסו של רבנו יהודה בן עטר זיע"א, ובפרט עם תוכנו המיוחד והזכרת שמותיהם של עמיתיו לרבנו פאס ופרטיהם האישיים, הינו יקר המציאות!

קדוש ה' רבנו יהודה בן עטר (תט"ו – תצ"ג) 'מוהריב"ע' ע"ה, אב"ד דעיר התורה פאס, הנקרא בפי יהודי מרוקו "רבי אל-כביר" = הרב הגדול. תלמידים של גדולי הדור באותה העת, רבנו וידאל הצרפתי ורבנו מנחם סירירו. בשנת תנ"ח מונה כחבר בית הדין ד'פאס יחד עם רבותיו הנ"ל. בתס"ד לאחר פטירת רבנו וידאל הצרפתי מונה לראב"ד פאס במקומו.

בשנת תפ"ג ישב ראשון בדין עם רבי יעקב אבן צור שהיה לו לתלמיד חבר. לאחר פטירתו ישב על כסאו כאב"ד רבי יעקב אבן צור, שנשא עליו קינה שנדפסה בספר שיריו "עת לכל חפץ". וכך מספר רבי יעקב אבן צור בספר הנ"ל: ובתוך ימי אבולו של הצדיק הנזכר, ראיתי בחלומי שהייתי עסוק בהספדו והייתי מקונן איוה קינות. ובא לפני לכם אחד וינער בי, ויאמר לי, האם בקינות כאלו ראוי להספיד אדם גדול כזה ? ואען ואומר, ובאיוה קינות ראוי להספידו ? ויהי כמשיב : היה לך להכין קינות של זהב וכסף ולקונן עליו כפי ערכו וכבודו. ולמחר בזכרי את החלום יסדתי זאת הקינה וסגרתי בתיה בפסוק זהב.

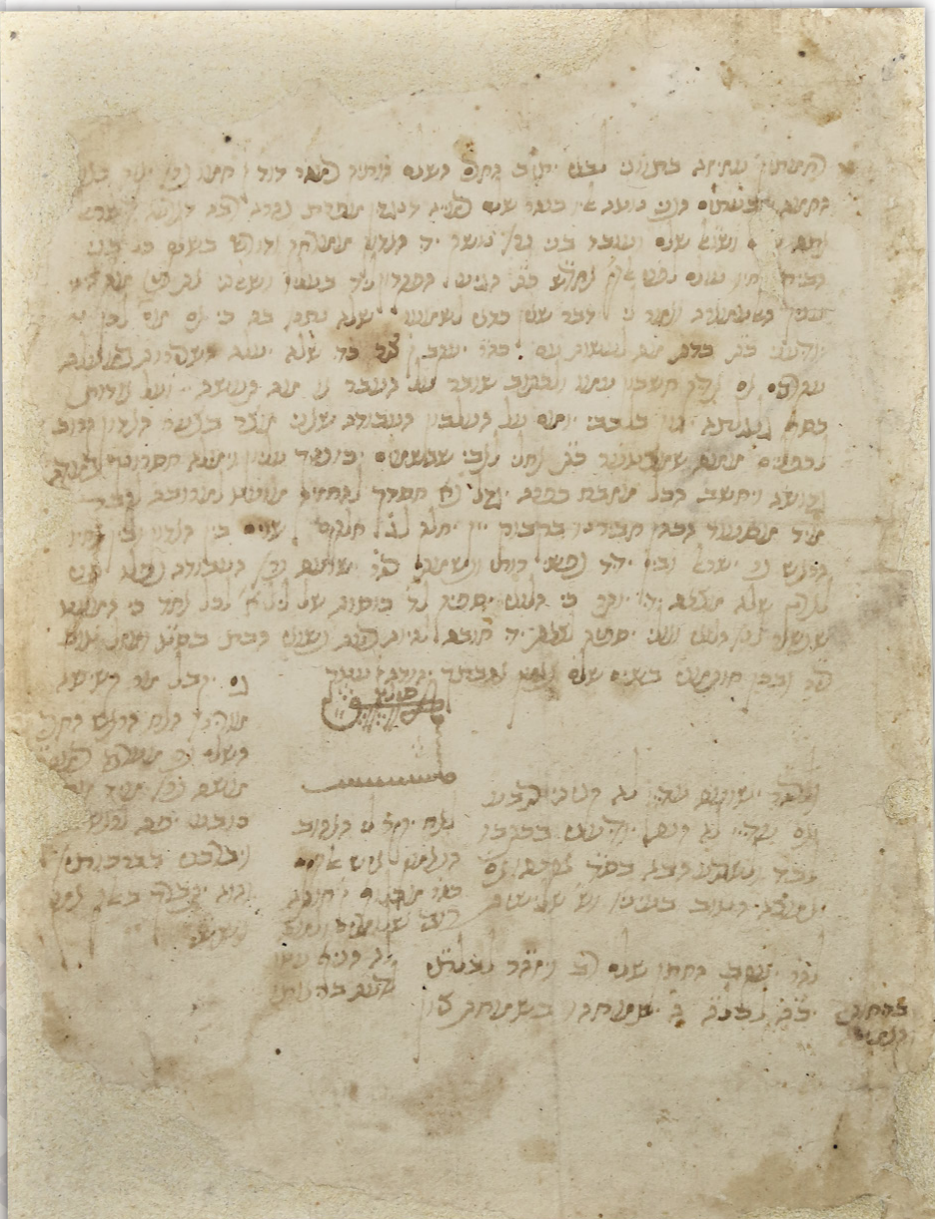
נחשב לגדול חכמי המערב בדורו וכל חכמי דורו נכנעו בפניו וקבלו דבריו כהלכה למשה מסיני (ראה בהרחבה במבוא לשו"ת משפט צדקה ביעקב, ירושלים תשמ"א, בערכו שם).

יש להעתיק את דבריו המרטיטים שכתב הרב חיד"א בשבחו של רבנו "מהר"ר יהודה ׳ן עטר הרב הגדול והקדוש אב"ד ור"מ בעיר פיס [פאס]... והרב ז"ל היה מלומד בנסים וכמה נפלאות אוני תשמענה שאירעו לו הן בעודו חי וגם אחר פטירתו הן למתפלל על מצבתו הן לנשבע בשם הרב ז"ל... ושמעתי מפי רבנן קדישי חכמי המערב כי היה איש אלקים קדוש ולא נהנה בכבוד תורה ולא קבל הספקה מהקהל. והושלך לגוב אריות וניצול אחר שנשאר שם יום ולילה. והיה קדוש ה' גדול והיו נשבעים כל אדם בו והנשבע על שקר ימות, ועוד נפלאות שמענו ונדעם הן בעודו חי ואף כי אחרי מותו למשתטח על מצבתו תנצב"ה ז"ע" (שם גדולים בערכו).

יש לציין שמנהג זה להישבע בשם רבנו כפי שמציין החיד"א, נפוץ מאוד בקרב בני יהדות מרוקו עד הדרור האחרון (ראה מלכי רבנן).

מחיבוריו הנדפסים, פסקים רבים המובאים בשו"ת 'משפט וצדקה ביעקב' (למהר"י ׳ן צור זיע"א), 'מנחת יהודה' (דרושים, מאכנס תש"ז), 'שיר מכתם' (דיני שחיטה וטריפות בחרוזים ושיר, ווארשא תרל"ט), 'דיני גט וחליצה' גט מקושר ממנו (ומהריב"ן) נדפסו בסוף ספר 'ובחים שלמים' (למהר"א אנקאווא זיע"א, ליוורנו תר"ח) ועוד. ראה עוד אודותיו של רבנו תקנתיו ופעליו ונפלאותיו ב'ארזי הלבנון' (הרב שמעון ואנונו, ח"ב עמ' 777-781), מלכי רבנן (לר"י בן נאים, בערכו).

היה משרי המסכמים בדורו ביניהם עלי **ספר חפץ ה' . של רבינו חיים בן עטר האור החיים הק' ועלי ספר אוון שמואל של גיסו של האור החיים הק' החכם השלם רבי שמואל די אבילא ועוד.**

מחיר פתיחה:
\$ 3,600

הערכה:
\$ 5,000-7,000

"ושכרכם הרבה מאד"
 מכתב פדיון
 שבויים
 מאת הקדוש
 "המלומד בנסים"
 רבי יהודה בן
 עטר

אל ידידו היעב"ץ זבית דינו
 – פאם, תס"א

מכתב בחתימת יד קדשו של הגאון הקדוש רבי יהודה בן עטר ראב"ד פאס. פאס, [תס"א בערך]. המכתב נשלח אל רבני וחכמי העיר מכונאס, בראשם רבי יעקב אבן צור (היעב"ץ) בעל שו"ת "משפט וצדקה ביעקב".

פדיון שבויים

המכתב למען מצות פדיון שבויים של נשים צדקניות שלוו כסף מגוים למצות קבורת מת מצוה וכאשר לא היה בידם לשלם תפסו אותם הגוים לערבון על החוב במכתב מבקש רבי יהודה בן עטר מאת החכמים לעשות ככל האפשר "ולבקש... שישלחו כסף כדי לפרוע את החוב ולפרדות.. ושכרכם הרבה מאד" אתי החיים והשלם חתימת יד קדשו.

חתימה מסולסלת יפה

♦ [1] דף מקופל. קרע משוקם במילוי נייר חדש. כמצב טוב.

"אוטוגרף"

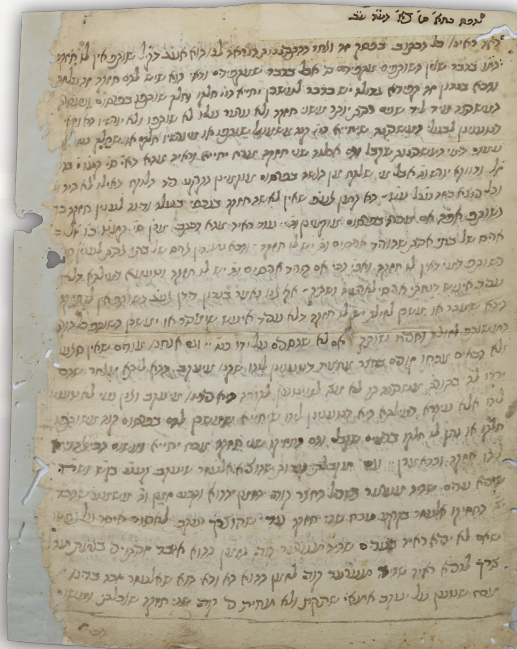
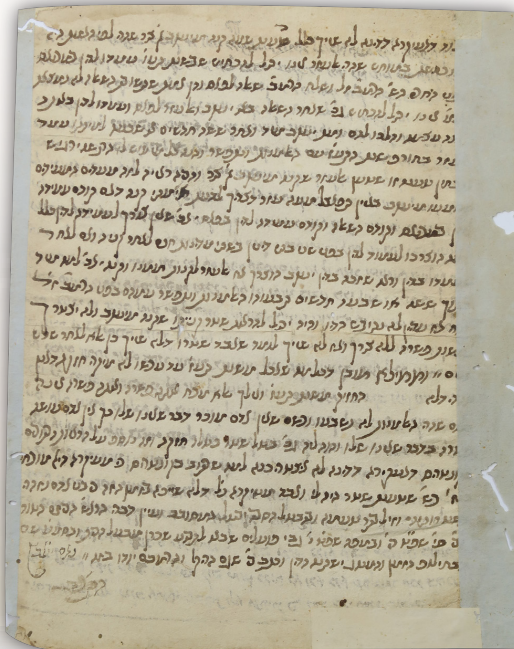
תשובה בדיני ממונות מ'סבא דמשפטים' רבי יעקב אבן צור בעל 'משפט וצדקה ביעקב'

תשובה להלכה ולמעשה בדיני ממונות, בכתב ידו של הגאון הקדוש סבא דמשפטים רבי יעקב אבן צור זצלה"ה – היעב"ץ הספרדי. – תשובה זו נדפסה ע"י רבנו רפאל אהרן בן שמעון מייסד חברת 'דובב שפתי ישנים' בשו"ת משפט וצדקה ביעקב (ח"א סי' צ"א).

'איש האלוקים' רבנו יעקב ׀ צור (תל"ג – תקל"ג), בן לאביו הצדיק החסיד הגדוע רבנו ראובן זיע"א. היה מגדולי התורה אשר ידעה יהדות מרוקו, חבר בית דינא רבה של העיר פאס תחת רבו רבנו קדוש ה' יהודה בן עטר זיע"א, ומלאחר פטירתו בשנת תצ"ג נתמנה לראב"ד פאס. רבנו האור החיים הקדוש זיע"א, אשר רבנו היה מידידיו הקרובים, משית על ראש רבנו תארים מופלגים "זה יודע כי הרב הגו' בעיני לאיש אלוקים, וחכיב עלי כנפשי, ומצנפת לראש צנפתיו מיום דעתי אותו" (אגרות ותשובות רבנו חיים בן עטר סי' א').

רבנו החיד"א מוכיר בשבחו (בשם גדולים בערכו), "והרבה לכתוב בכל גליוני ספריו. והיה בקי בכל מנהגי הרבנים מספרד הבאים מהגרוש ולא הניח דבר גדול ודבר קטן הכל בכתב". ואף מביא שמועה ששמע מתורתו (ראה נחל קדומים פר' וירא אות ב.). סבל צרות וטלטולים רבים ואף שיקל חמשה עשר מתוך שישה עשר ילדיו ע"ה, אך אף על פי כן המשיך לשקוד על התורה נתונה בשם סבא דמשפטים אשר אלפי פסקי דין יצאו על ידו נתגדל ונתקדש על ידי כל חכמי דורו שבאו עמו במגע וכולם ענו אחריו מקודש מפסקיו הרבים נדפס לאחר שנים בספר 'משפט וצדקה ביעקב' ב' חלקים וספר שירים ובקשות 'עת לכל הפיץ', כארבע מאות פזיטים ועוד. גדולי המשיכים במרוקו מוכירים מתורתו רבות תדיר בספריהם, שו"ת תורת יקותיאל, שו"ת אבני שיש, שו"ת הגם שאול ועוד.

♦ דף 1 שני עמודים כתובים, מעט חיסורים והדבקה בצידי הדף.

מחיר פתיחה:

\$ 800

הערכה:

\$ 1,000-1,500

"מי לא ירצה להאיר נפשו באור החיים הקדוש" (מתוך הסכמת רביה"ק מסאטמאר כאב"ד קארלי על הספר)

ספה"ק חפיץ ה' להאור החיים הקדוש, דעווא תרפ"ח.

חפיץ ה', חיבורו המפורסם של רבינו חיים בן עטר - האור החיים הקדוש, על מסכתות ברכות, שבת, הוריות וחולין.

חידושים על ארבע מסכתות-ברכות, שבת, הוריות וחולין, לבעל "אור החיים" הקדוש ז"ע

למהדורה זו נוספו הסכמות, מאת הרה"ק רבי יואל טייטלבוים מסאטמר בהיותו צעיר לימים כאב"ד קארלי. בנוסף הסכמות הרה"ק רבי יחזקאל פאנעט מדענעש, ומרא דארעא קדישא רבי יוסף חיים זאנענפעלד, והגאון רבי אליהו קלאצקין ועוד זצ"ל.

הסכמת הרה"ק מסאטמאר הינם נדירות ביותר.

[מחמת קמיטות הדף בשעת ההדפסה סוף ההסכמה עולה בפנית עמוד הקודם]

רשימת פרעמערנטען ארוכה וחשובה. בסוף הספר פרסום לבית הדפוס של המוציא לאור, השותפים אברהם יצחק פרידמאן ומרדכי מרקאוויטש,

◆ [3] ק"א, [3] דף. מצב טוב

מחיר פתיחה:

\$ 120

הערכה:

\$ 150-200

נדיר ספר "כתר תורה" למהר"ש די אבילה

עם הסכמת הותנו החה"ש רבי משה בן עטר - אבי
האור החיים הקדוש אמשטרדם תפ"ה - מהדורה
ראשונה

דברי מוסר ותוכחת מגולה להעמיד תורה על תילה להודיע הדרך אשר ילכו בה רבני גולה, חכמי עיר ועיר מדינה ומדינה בהנהגת הקהילה, ועיקרו הוא בעד לפטור תלמידי חכמים ממיסים. עם הגהותיו על מסכת נזיר, מאת רבי שמואל די אבילה. אמשטרדם תפ"ה.

הספר מעוטב בהסכמות גדולי דורו,

והסכמה נדירה מאת חותנו הגדול רבי משה ב"ר חיים ן עטר אבי האור החיים הקדוש,

וכן הסכמה ארוכה ופיוטית מאת ר' יהודה בן עטר ור' יעקב אבן צור.

מיוחד - בהקדמת המחבר העתיק טופסי תקנות והסכמות וחרמות שנעשו בירושלים בשנת ה'ר' והש' (רובם לא ידועים ממקור אחר) עליהם חתומים גדולי וחכמי ארץ ישראל בעת ההיא, ביניהם ר' יעקב בירב, ר' חיים וויטאל, ר' שמואל ן סיד, ר' יהודה אלסכנדר, ר' שלמה סירליו, ר' יוסף ציית, ר' בצלאל אשכנזי, ר' דוד נחמיאש, ר' משה גאלנטי, ר' ישראל בנימין, ר' ישראל זאבי.

חתומה בדפי הספר הראשונים: יצחק אייזיק בן כ"ה זאב וואלף עלקיש (אולי משפחת חמוי של ר' בנימין וואלף לעוו בעל שערי תורה, ואבי אמו של ר' ירמיה לעוו).

החכם השלם רבי שמואל די אבילה (גולד תמ"ח) ידיד נפשו וגיסו של רבינו האור החיים הקדוש, נולד בשנת תמ"ז בערך לאביו רבי משה די אבילה הראשון, תלמידו של החכמים רבי יוסף בן בהתיה, ורבי חיים בן עטר הראשון ושימש אותו במשך שנתיים וחצי [בשנת תס"ה - תס"ח], יחד עם גיסו רבינו האור החיים הקדוש.

בשנת תס"ה, כשהיה בן שבע-עשרה, נישא לנכדתו של רבו רבי חיים בן עטר הזקן, בת בנו רבי משה בן עטר אבי רבינו האור החיים הקדוש.

גיסו של האור החיים הקדוש!! - ידיד נפשו רבי שמואל די אבילה

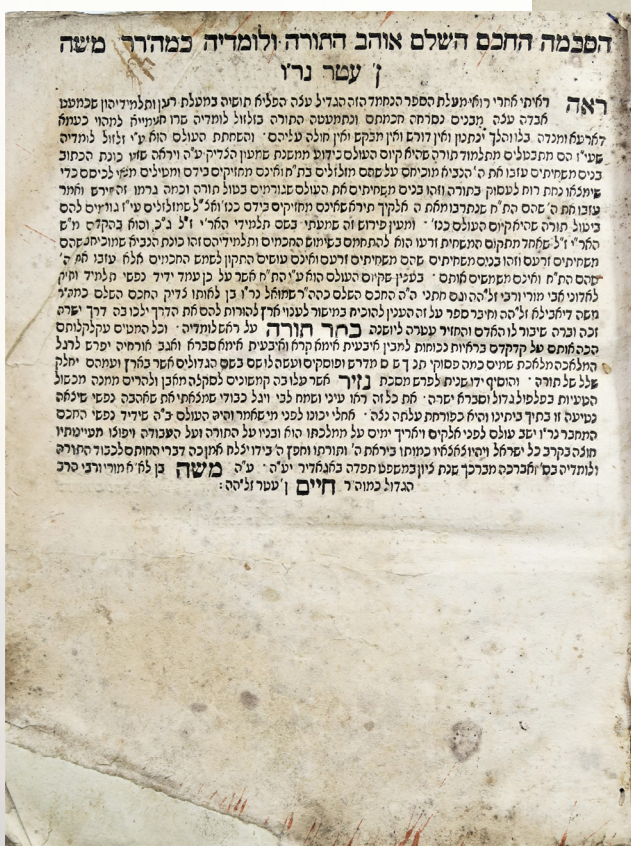
בהקדמת ספר חפץ ה' [באמצע כשמדבר מוקיעו ורבו המובהק רבי חיים הזקן בן עטר] כתב עליו רבינו "האור החיים הקדוש": "ושבח לאל שם קנה לו תלמיד הגון אשר למדו חכמה, וזכה בו בזה ובכא, ה"ה ידיד נפשי אחי וראש החכם השלם, שארי, הרב המחבר ספר און שמואל וספר כתר תורה"

חבר הספרים און שמואל, כתר תורה ומעיל שמואל. בהקדמתו לספרו און שמואל כתב בזה הלשון: ובהגיעני קוני לזמן טו"ב שנה ויעף אלי אחד מן השרפים אפילו היה בסוף העולם הסיט הקב"ה אשר זכיתי להתחתן בו ולקחתי בת בכי לאשה הוא הרב המופלג הכולל סיני ועוקר הרים גזור ים החכמה לגורים שמו נודע בשערים שערי ענוה ומוסר וכל מדה חמודה לא חסר שערי חכמה שעתי צדקה וגמילות חסדים והכנסת

אורחים ביתו פתחו לרוחה בית ועד לחכמים הזקן זה קנה חכמה ארוני מורי ורבי כמוהו"ר חיים בן עטר גר"ו ונתאכסן בבית ארוני אבי ושם ת"ל שמשתי אותו שתי שנים ומחצה ביום ובלילה והופיע והשפיע עליו מרוח קדשו כשיצק מים על ב גדולי הדור כמוהו"ר אלישא אשכנזי וכמוהו"ר

בנו הוא רבי אליעזר די אבילה בעל מגן גבורים, מלחמת מצוה, באר מים חיים.

◆ כריכה מקורית. קרע וחסר בחלק תחתון מהשער, קצת עובש ובלאי, כתמי מים. שיקומים במילוי נייר במס' דפים, [3], קי"ב דף. במקור קי"ג דף, חסר דף האחרון.

מחיר פתיחה: \$ 100
הערכה: \$ 150-200

לזט ספרים – לרבי אליעזר די אבילה מגן גבורים על הש"ס ליוורנו, תקמ"א. – מלחמת מצוה -חסד ואמת, ליוורנו תקס"ו.

התימות והותמות השובים, מהדורות ראשונות.

מגן גבורים – על הש"ס – לרבי אליעזר די אבילה – ליוורנו, תקמ"א. מהדורה ראשונה.

ספר מגן גבורים, חלק ראשון, חידושי מסכתות בבא מציעא והוריות. מאת הגאון רבי אליעזר די אבילה מהעיר סאלי (בן אחותו של רבינו ה"אור החיים" הקדוש). ליוורנו, תקמ"א. מהדורה ראשונה.

הספר מעוטף בהסכמות רבני ליוורנו,

ובהסכמת החיד"א המפליג בשבח המחבר, ".... כאשר שמענו כן ראינו בעי"ר וקדיש מן שמיא נחית... נר מערבי ... מעלת הרב המופלא מופלג בדורו מיוחד בהדרו ... נר ישראל הרב המחבר רב אד"א זל"ה ... כד הוינא טליא און ששמעה בסד"ר רעם גבורותיו הן הן נוראותיו ... אשר קדשוהו שמים מבטן ומהריון ספק כבן תשעה אור נצץ כפטיש יפוצץ ... בן שבע עשרה שנ"ה ופי"רש כל מידי דקש"ה שהקנו לו מן השמים חכמה מפוארה בכלי הקדש חמדה."

הסכמות גדולי מרוקו חכמי מכנאס המהרי"ט המרבי"ץ.

הסכמות חכמי בי דינא רבה של טיטואן בראשם האב"ד המקובל האלוקי רבי יעקב מלכא – מהריב"ם.

הסכמת המאוה"ג רבי חיים אברהם ישראל אב"ד אנקונה.

הסכמת המאוה"ג המהרח"ט דמן סאלי.

הספר הובא לבית הדפוס על ידי רבי רפאל יהודה ישראל. עם הקדמה מאת חתנו של המחבר רבי שלמה די אבילה (ההקדמה נדפסה בעמוד האחרון).

בדף 1/1 מפה לימודית של מרחקי דרך בארץ ישראל.

כריכה לא מקורית. [4] קלו, קלט-קנג דף. קרע משוקם בדף השער. קרעים וחיסורים ניכרים בעשר דפים האחרונים. כתמי מים.

ספר מלחמת מצוה - חסד ואמת, לרבי אליעזר די אבילה, ליוורנו תקס"ו - מהדורה ראשונה.

מלחמת מצוה, לרב אד"א רבי אליעזר הגדול די אבילה - חידושים על הש"ס, מסכתות ב"ק ב"מ ב"ב קידושין כתובות סוטה גיטין שבועות ע"ז תרומות ברכות פסחים ביצה יבמות. ועל הרמב"ם ז"ל.

רבינו חיבר את ספרו דלקמן בהיותו כבן חמש עשרה שנים

עם קונטרס חסד ואמת - דרושים.

הספר מעוטר בהסכמות גדולי רבני ליורנו,

הסכמות גדולי מרוקו חכמי מכנאס המהרי"ט המרבי"ץ.

הסכמות חכמי בי דינא רבה של טיטואן בראשם האב"ד המקובל האלוקי רבי יעקב מלכא – מהריב"ם.

הסכמת המאוה"ג המהרח"ט דמן סאלי.

נכבדות בתלמוד דברי גדולי הפוסקים עם

והובא אל בית הדפוס על ידי נכדו של הרב המחבר כמוהר"ר יוסף די אבילה, תקס"ו ליורנו

◆ מצב טוב, [5], קלא דפוס, סימני עש. כריכה ישנה.

מחיר פתיחה:

\$ 150

הערכה:

\$ 200-300

"נרות המאירות על ישראל" תשובה בעיון ההלכה למנהיגי ישראל דייני מכנסא, מאת רבי אליעזר די אבילה, בן אחותו של רבינו ה"אור החיים" הקדוש.

תשובה בכתב יד קדשו וחתמתו של רבי אליעזר די אבילה. נשלח אל דייני מקנס - "נרות המאירות על ישראל מנהיגי עמא קדישא ורבא דייני מכנסא יע"א, אחר נשיקת ידי מעב"ת (מעלת כבוד תורתם)". בתשובתו מזכיר הרב את בעל "מטה אהרן" וכן את המבי"ט, ושו"ת מהר"י מינץ סימן י"ג. כמו כן מזכיר בתשובה את רבי יהודה ׀ עטר". "כמו שהעיר גם כן אדונינו מורינו נר ישראל כמוה"ר יהודה בן עטר..."

הגאון הקדוש רבי אליעזר די אבילה (תע"ד-תקכ"א) המכונה רב אד"א. בן אחותו של האור החיים הקדוש, נולד בעיר סאלי שבמרוקו והיה לאחד מחשובי חכמיה. לימים כיהן כרב ואב"ד בערי רבאט וסאלי, והיה נחשב לנושא דגל ההוראה בארצות המערב. אליו היו מריצים את השאלות הקשות להכריע אותם. גדולי דורו כינוהו בשם "רב אד"א", ובעירו רבאט קראו אותו "רבי אליעזר הגדול" בגיל חמש עשרה נשא לאישה את בתו של רבי אליהו הלוי בן שושן. חריף ושקדן, וכבר בגיל חמש עשרה חיבר את ספרו 'מלחמת מצוה המלא חידושים ופולפולים בהלכה,

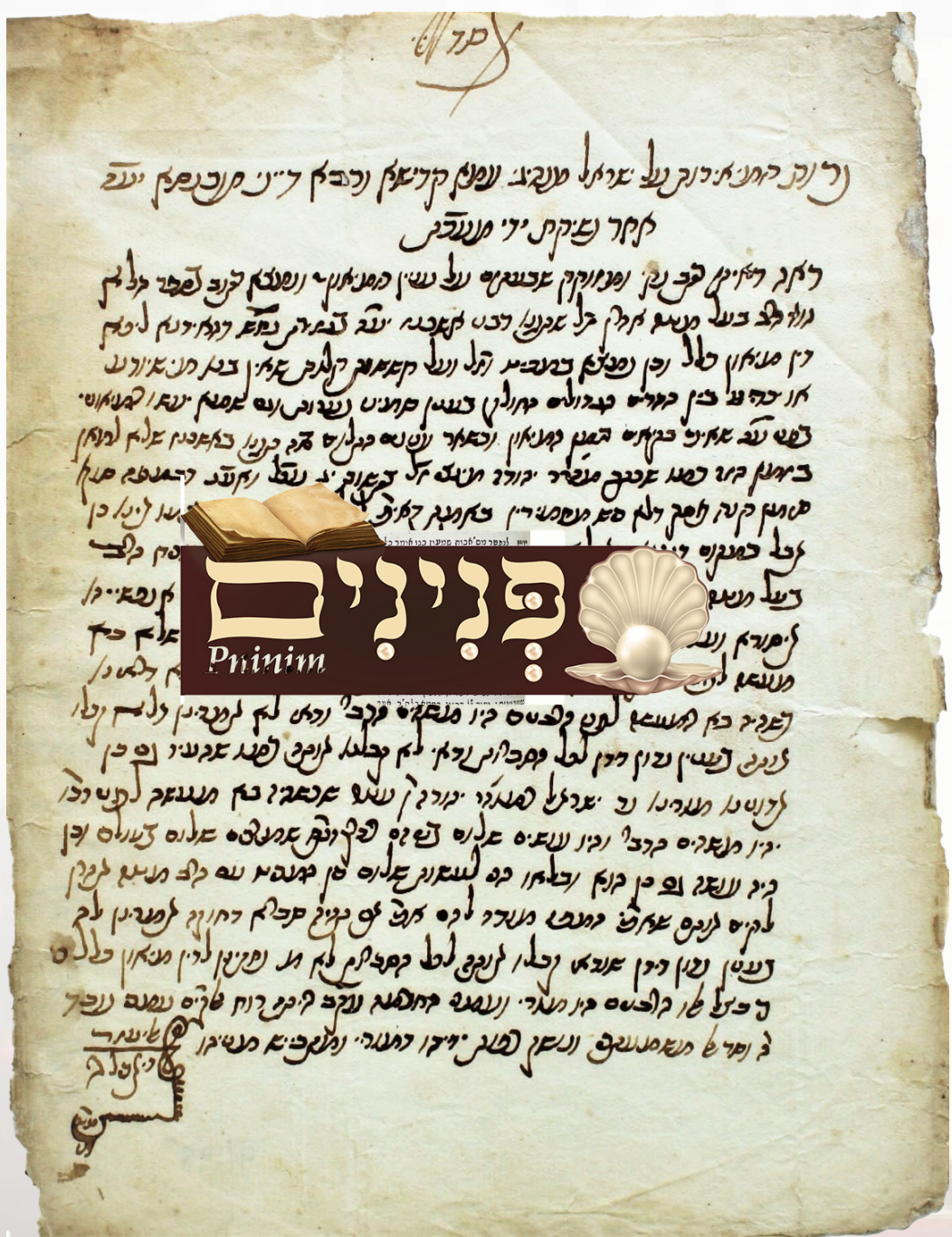
בהסכמת החיד"א לספרו "מגן גבורים" מפליג בשבח גדולתו של המחבר עוד מילדותו, ראה לעיל, וכך כותב בספרו שם הגדולים: "ומפי מגידי אמת שמעתי מהפלגת עיונו בעומק וחורפא בקלות הפלא ופלא ולרוב עיונו היה כותב ואחר כך חוזר ומוחק וכיוצא... ומתלמידיו שמעתי מגודל שקידתו לא נתן שינה לעיניו כמעט ונח נפשיה בן מ"ז שנה.

סיפורי מופת נקשרו אודותיו: ומסופר שפעם סכנת שיטפון איימה לטנוף את העיר רבאט בגלי האוקיינוס הסוערים, רבי אליעזר הלך עם המלך, יחד עם נכבדי העיר ניגשו אל שפת הים ורבי אליעזר לקח את מקלו ותקעו במי הים והים שב לאחוריו ושקט בעוד המלך משתאה הוזהירו רבי אליעזר שלא ירע ליהודים. כמו כן מסופר שפעם אחת ישב בחדרו וכתב השגה על דברי רבי יהודה בן עטר המכונה "רבי אל כביר" ובעודו כותב ראה לפגיו אריה המבקש לטורפו, רבי אליעזר נבהל ונמלט אל חכמי העיר, וכשסיפר להם את סיבת מנוסתו שאלו אותו מה עשה באותה שעה, ואמר להם שכתב השגה על דברי רבי יהודה בן עטר, אמרו לו "האריה זה הצדיק" גור אריה יהודה" ולולי תורתך וזכות אבותיך מזמן האריה היה טורף אותך". [על הציון דרבי יהודה בן עטר מצויר צורת אריה על האבן ולמעלה כתוב גור אריה יהודה. ובסוף נוסח המצבה כתוב מעשה רבי אליעזר די אבילה]

רבי אליעזר לא זכה להדפיס את ספריו בחייו כי כבן מ"ז שנה השיב נשמתו הטחורה לבוראה, חתנו רבי שלמה די אבילה עסק בעריכת והדפסת הספרים. ואלו חיבוריו: מגן גבורים (ליזורנו, תקמ"א) מגן גבורים, כתובות (ליזורנו, תקס"ז). מגן גבורים, שלחן ערוך (ליזורנו, תר"א)

מלחמת מצוה (את הספר כתב בגיל 15. ליוורנו, תקס"ו). מעין גנים (תקס"ו). שו"ת באר מים חיים (ליוורנו, תקס"ו). חסד ואמת (ליוורנו תקס"ה). וכן קונטרס ביאור תנ"ך. אוטוגרף כת"י של רבי אליעזר די אבילה נדירה מאד.

♦ [1] דף, כתוב מצדו האחד. 22 שורות בכתיב יד קדשו. גודל: 21/16 ס"מ. מצב טוב. פגמי שוליים קלים. מספר נקבים בנייר מחמת חריפות הדיו.

Decorative overlay featuring a pearl in a shell and the word "Pninim" in a stylized font.

מחיר פתיחה:
\$ 2600

הערכה:
\$ 3,000-4,000

לוט שתי מהדורות

ספר 'ראשון לציון' – להאור

החיים הקדוש

אדעסא, תרכ"ז. וירושלים תרע"ה.

ספר ראשון לציון, ירושלים תרע"ה

מלשון השער "והוא שבע שיטות והם ברכות סוכה ביצה תענית מגילה מועד קטן ותיגנה... סוכב והולך בים התלמוד בעומק פלפולו הגדול... ביאור רחב על הנשר הגדול הרמב"ם ז"ל ואחריו בא יבא חידושי דינים על יורה דעה וכללי ספק ספיקא וקצת לשונות הרמב"ם נפרדים ופירושו חמש מגילות נביאים ומשלי,"

"ל ע"י רבי מרדכי חיים גליקזאהן בדפוס לעווי ושותפיו,

בראש הספר הקדמת תלמידי המחבר המוציאים לאור

ואחריו הסכמת רבני ירושלים למהדור הראשונה

ואחריו באה ההסכמת בי דינא רבה דקהל אשכנזים בירושלים למהדורה זו הכותבים: "ואין כל ספק כי מהר ימהרו לקוח את ספר התורה הזה מיד המו"ל בכסף מלא, וזכות רבינו ומאורינו תגן ע"כ העושים והמעשים להיות לשמירה מעוה בכתיהם ולהשכיח באהלם תורה וגדולה נחת וגילה עד כי יבא שילה בכ"א."

◆ מפרט: [2] קלח דף, חיסורים בשולי חמש דפים האחרונים. שאר הספר במצב טוב.

ספר ראשון לציון, חידושים ופלפולים על מסכת ברכות, להאור החיים הקדוש. אדעסא, תרכ"ז.

בשער מופיע: שבע שיטות על קצת ממסכתות הש"ס שחיבר רבינו חיים בן עטר בעל האור החיים הקדוש. אך למרות שבדף השער מופיעים שמותיהם של כל המסכתות שהחיבור כולל, למעשה הדפיסו רק את מסכת ברכות.

נדפס על ידי רבי יחיאל מיכל צבי הירש היילפרין ראב"ד אודסה, על פי עותק נדיר מהמהדורה הראשונה (קושטא תק"י), מתוך ספריית הברון גינצבורג. אדעסא, דפוס בעלינסאן.

בראש הספר הקדמת המו"ל הרב היילפרין, והסכמת שלושה חברי בד"ץ דקהילת אודסה.

לפנינו המהדורה השנייה! של אחד מספרי האור החיים הקדוש, המהדורה שלפנינו מלווה בהסכמות חכמי ירושלים וגדולי רוסיה המספרים בעצם קדושת הספר ומחברו. אודסה תרכ"ז.

◆ כריכה חדשה. [1], ג-כו דף. מצב טוב- טוב מאד.

180 הערכה 200-300

ספר 'חדשי השנה' לרבנו שמואל אלבאז מצפרו בכת"י"ק

👉 לא נדפס מעולם 👈

עם קובץ ארבעה חיבורים ב'חכמת התכונה' בהעתקתו חלקם לא נדפסו!

חכמת התכונה – קובץ חיבורים בהעתקת רבנו שמואל אלבאז מצפרו

בכתיבה נאה ונפלאה, כולל עשרות שרטוטי לוחות וטבלאות, תרשימים מדויקים ואיורים מרהיבי עין.

קובץ חיבורים

ארבעה חיבורים בכתיבת ידו של רבי שמואל אלבאז על 'חכמת התכונה' (אסטרונומיה) ענייני החדשים תקופות המולדות עיבורים וחשבונות עם איורים ועיטורים, תרשימים ולוחות. מועתקים לפנינו החיבורים הבאים:

חיבור לא נודע למו

[1] בראש הספר נעתק חיבור שלם (לג דף, 66 עמ' כתובים) שלא נודע שמו ושם מחברו, ולפנינו המקור (כפי הנראה) היחיד לחיבור זה! החיבור מתחיל בידיעת הניגוד ולקול הירח וכפי הנראה זהו התחלת החיבור והוא לפנינו בשלימותו.

שאר החיבורים הנדירים

[2] 'חכמת התכונה'.

[3] ספר 'אהל דוד' (כפי הנדפס באמסטרדם תקנ"א – ספר נדיר שיש אומרים שיש ממנו רק 50 עותקים).

[4] ספר 'שארית יוסף' (לרבי יוסף בר שם טוב, שאלוניקי רפ"א) עם פירוש ר' דניאל ב"ר פרחיה הכהן (נדפס שאלוניקי שכ"ח. בשינויים) המכנה עצמו הצעד"ך (= הצעיר דניאל כהן).

בסוף הספר מספר דפים בכתב יד מעתיק אחר. בפרק השמיני נעתק גם 'סימני רעשים ורעמים' – ואינו מה שנדפס בשם זהה משם האריז"ל. בעמוד לפני השער האחרון, סדר מזמורי תהילים לפי סדר פרשיות השנה. כמו בכת"י הבא, עיין להלן.

הציור מופת והטבלאות ועיטורים מרהיבי עין

הספר מלא בטבלאות וציורים שממחישים את חכמת התכונה וחשבונותיו הכל מעשי ידיו בטהרת קולמוסו של החכם השלם רבי שמואל אלבאז מצפרו

מיוחד הינו ציור היד הגדול באמצע הספר עם עיטוריו המיוחדים הוהים לעיטורי השער לספרו הקטן הגדול בחכמה ועשיר בתכנון 'חדשי השנה' שגם הוא פרי עטו הגדול העיטורים והציורים מרהיבים עין ביפים.

'חדשי השנה'

יצירה ייחודית מופלאה מעשה ידי אמן, מעוטרת ומרהיבת בפינו, אוטוגרף מקורי פרי עטו של המחבר רבי שמואל אלבאז, חותם עצמו כמה פעמים 'שמא"י'. נכתב שנת תקפ"ד, והוא קונטרס קטן בשם 'חדשי השנה' על ענייני החדשים תולדותיהם וניגודיהם ותקופותיהם, וסדרי שנה וקביעותיה, וכל הנלוו אליה ופרשיותיה בקיצור נמרץ... וחדשי הנצרים וישמעאל...! חיבורו זה נרשם בין רושמי קורותיו של רבי שמואל אלבאז, ולא נדפס מעולם.

טעם לחיבור קונטרס זה כותב המחבר בהקדמתו, יען הספרים הנ"ל (בקובץ כתב היד דלעיל) האריכו מאד וכלא חרוזים, ולא הזכירו תקופת

רב אדא וחדשי הנוצרים, על כן סידר קונטרס זה בקיצור וכו' כדי שיהיה ... מצוי ביד כל יודע ספר ויהי לו כמו מפתח ובחיקו ישא אותו עמו כל ימי חייו וקרא בו ולא תשכח מפי זרעו.

אחד העניינים בחיבור נקרא 'מגן התאריכין' בו רושם ומציין שנים בהן אירעו מאורעות משמעותיים בעם ישראל ובעיקר ביהדות מרוקו פאס וצפרו, בהם תאריכים מדויקים ואירועים לא ידועים: גלות פאס אלכאלי, גלות קאשטיליא, גלות פורטוגאל, לידת המאור הגדול האר"י זלה"ה, למהר"י קארו זלה"ה, חורבן בתי כנסיות בפאס, גלות ק"ק פאס יע"א מארצם ומנחלתם מחצריהם וטירותם וכניסת בלשתי ליהודים אשר בתיטוואן ומארקס ומקנאס והטלת המס הגדול על ארצות המערב, מלכות המלך סלימאן שהשיב קהל פאס... גלות ק"ק תיטוואן... ותאפילאלת ממושבותם ועריהם, ביאת הצר צורר היהודים הפלשתי הערל יש"ו עם כל מחנהו לצפרו יע"א והצילם הקל המושיע, הטלת המס הגדול על ק"ק צפרו יע"א ה"י ויסלק חרון אפו מעל עמו למען שמו.

המקור למנהג מרוקו

קרוב לסיום החיבור מופיע 'מומורים שקורין מדי שבת בשבת במנחה פה העיר צפרו'. סדר מומורים אלו נהגו לומר במנחה של שבת מעין הפרשיות, (נדפס אח"כ בספר התיקונים 'ארבעה גביעים' ליוזרנו תרצ"ה). בספרים שונים של מנהגי מרוקו ציינו כי המקור למנהג זה, הוא על פי כת"י חדשי השנה של רבי שמואל אלכאן. עד עתה לא היה ידוע למה הכוונה, והנה הוא לפנינו, והוא המקור! למנהג זה.

צפרו

העיר צפרו טבולה בירק, מוקפת גנים ופרדסים, מעינותיה ומימיה הקרים ופירותיה הטעימים ידועים בערי מרוקו.

צפרו הייתה עיר קטנה אך תרמה תרומה גדולה ליצירה היהודית והתורנית במרוקו. רבניה, שמם הלך לפנייהם גם מחוץ לגבולות מרוקו. חכמי צפרו חברו חיבורים רבים, בהלכה, שיטות וחיידושים על השולחן ערוך, בפרשנות המקרא, וכתבי שו"ת. חלקם נשארו בכתב יד, חלקם הוכתבו לדפוס. חכמי העיר בלטו גם בחכמת הקבלה והשאריו כתבים רבים. לצד חכמתם נתברכו חכמי צפרו ברגש ובדמיון מפותח, רבים מהם כתבו שירים, פיוטים, קינות ואזהרות. נכתבו גם ספרים וחיבורים בחכמות כלליות, כמו אלכימיה, שפות, רפואה, תכונה (אסטרונומיה), ועברונות (תורת העיבור) ודברי הימים. יחס מיוחד היה לרבני העיר לכתובה וספרים, והם טיפחו את מעשה הכתב, וכתביבתם של רבים הייתה כתיבה תמה מעשה ידי אמן. בכתבי היד בולטת במידה רבה כשרונם בציורים ועיטורים נאים.

החכם השלם רבי שמואל אלכאן

מגדולי חכמי ורבני 'צפרו', מרבין תורה ומשורר נודע, בן לאותו צדיק רבי יהודה אלכאן, ואביו של החכם המפורסם רבי רפאל משה אלכאן מצפרו. נפטר י"ב תמוז שנת תד"ר בחיי אביו והוא בן נ"ה שנה, בעיר פאס ושם נטמן, כארבעים שנה אח"כ פונו עצמותיו והועברו לצפרו. (וראה מה שקונן עליו אחיו ר' עמרם חסידא, נדפס שו"ת שבות יהודה).

מלבד חיבור חשוב זה שלפנינו, הניח אחריו חיבורים רבים בכת"י, שיטות על הש"ס, קובץ שירים ופיוטים בשם 'נועם שיח' ובסופו נוסח אגרות 'עט דודים', קינות לנפטרים, ספר דרשות, וכן פירוש הגדה של פסח. בשו"ת 'חיי עמרם' (לאחיו ר' עמרם אלכו) נמצא ממנו שאלה בהלכה.

בהקדמתו לספר בנו ר' רפאל משה 'באר שבע' (על שבע חכמות) מזכיר את כתבי היד של חיבורים אלה שלפנינו.

במכתב שכתב אביו רבי יהודה לחברו רבי שמואל בן וואליד ביקש ממנו שיקנה לבנו שמואל קסת לדיו העשויה מקרן משובת. ואכן בכתבי היד שלפנינו, כתיבתו הנאה והמיושרת של ר' שמואל עם העיטורים האומנותיים, מעידים כי נתמלאה בקשתו.

- ◆ קובץ חיבורים: צו דף, דף איכותי עבה, מצב טוב, מעט סימני עש כחמים ובלאי קלים, כריכה עתיקה עם שדרה עשויה קלף.
- ◆ חדשי השנה: לו דף, 74 עמ' כתובים. מצב טוב מעט ביונו, כחמי מים, כריכה מקורית עם גב קלף.

"יסוד ללוח ארץ ישראל"

מפות ותרשימים בכתב יד הגרי"מ טיקוצ'ינסקי זצ"ל. יסוד עולם, ברלין תקל"ז

יסוד עולם, בחכמת העיבור, קידוש החודש, חכמת המשולשים והתכונה וכל צבא השמים ומהלכם, לרבנו יצחק הישראלי (מגדולי ספרד ותלמיד הרא"ש), ברלין תקל"ז – מהדורה ראשונה.

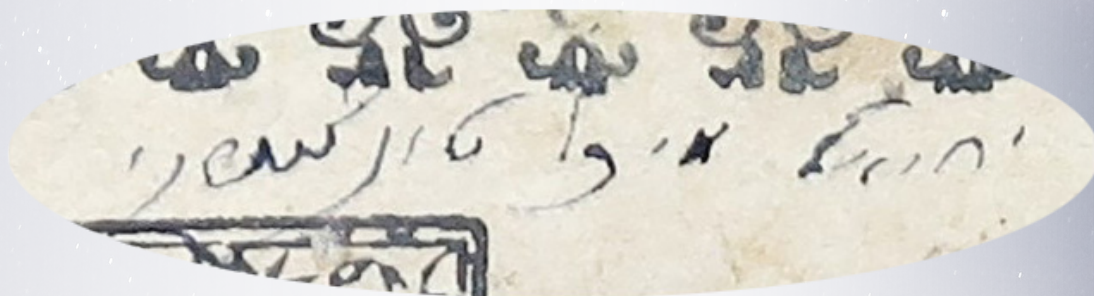
מספרי היסוד ללימוד חכמת התכונה וקידוש החודש, וכמאמר הרב חיד"א "ועשאו הרב הנזכר לבקשת הרא"ש, והספר הזה בראשונה היה נטמן אצל גדולי הדור בכתב יד ועתה עלה על מזבח הדפוס בברלין שנת תקל"ז. ומשבחים הספר הזה מאד כי הוא יסוד מוסד לתכונה ולעיבור ולפירוש הלכות קדוש החדש מהרמב"ם" (שם הגדולים בערכו).

בשער חתימת הגאון יחיאל מיכל טיקוצ'ינסקי. בשוליים לאורך הספר איורים בחכמת המשולשים והקווים. לבד מהמפה המקורית של גרמי השמים ומהלך החודשים הנדפסת בספר. צרפו לספר מספר מפות מאוירת בכתב יד, חלקם העתק של המפה המקורית וחלקם חישוכים בחכמת התכונה מהלך כדור הארץ והשנים, כמו כן רישום לוחות בכתב יד של כל תקופה מ"ט שנים ממחזור הראשון שהיה בעולם – לוח הקיף מחזור גדול בו יתבאר כל תקופה משני מחזור גדול באיזה יום תפול – 'שערי פשוטות' – 'שערי מעבורות' ועוד.

כפי הנראה רישומים ומפות אלו נכתבו ע"י הגאון רבי יחיאל מיכל טיקוצ'ינסקי זצ"ל, אשר עסק רבות בנושאים אלו, ולימים חיבר את 'לוח ארץ ישראל' (יצא לאור משנת תרס"ט), אשר הינו אבן יסוד ללוחות השנה בארץ ישראל, ויוצא לאור עד היום ע"י נכדי המחבר. לפנינו כור מחצבתו של רבנו הגרי"מ טיקוצ'ינסקי, הוא הספר 'יסוד עולם' אשר בו עסק והנהיג כפי הנראה, בטרם עריכתו את 'לוח ארץ ישראל'. פריט יחידאי והיסטורי למיסודם של זמני היום בארץ ישראל!

◆ במקור: [1] צג, [7] דף, לפנינו חסר 2 דפים בסוף ודף א' (הקדמת המביא לבית הדפוס שהושלמה בכתב יד בדף הפורזן). חלק מהאיורים והמפות בכתב יד מעט קצוצים בפניהם, המפה המקורית מקומטת בלוייה ומחוזקת, בארבע עמ' אחרונים נקבי בלאי והדבקות השלמה, חיוזקים קטנים בשולי כמה עמ' ראשונים ומעט בלאי, יתר הספר במצב טוב מאוד, כהם בדף השער, כריכה ישנה. מצב טוב – טוב מאוד,

◆ סטפנסקי ספרי יסוד מס' 508

שער המפקד/נהר פקוד, לרבני משפחת בן שמעון

נא אמוז תרס"ח – מהדורה ראשונה.

שער המפקד, חלק אורח חיים, תקנות ומנהגי ירושלים עם הוספת רבנו דוד בן שמעון בעל'צוף הדבש, עם הערות והוספות מבנו המו"ל רבנו רפאל אהרן בן שמעון אב"ד קהיר, בשם 'נהר פקוד'.

♦ מצב טוב – טוב מאוד, כריכה ישנה.

מחיר פתיחה:

\$ 100

הערכה:

\$ 150-200

מכתב היסטורי מעיצומה של מלחמת העולם הראשונה

מאת

הגאון רבי רפאל אהרן בן שמעון ראב"ד מצרים.

מכתב ארוך ורב תוכן בכתב ידו הנאה וחתירתו של הגאון רבי רפאל אהרן בן שמעון ראב"ד קהיר ומצרים רבתי. מעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, ט' אייר תרע"ז.

המכתב שוגר אל ידיד רבנו רבי שלמה בן שטרית ממכנס שבמרוקו, עקב פטירתו של אחיו של רבנו, הוא השד"ר רבי יקותיאל חיים בן שמעון, שיצא מירושלים אל ערי המערב ושם נפטר, בעודו מותיר אחריו את אלמנתו ובנו. במכתבו מאריך רבנו במצב הקשה של תקופתו והלנתק' שיש בין הארצות עקב המלחמה "זה שלוש שנים אין יוצא ואין בא ואין אתנו יודע משלום אחינו ואחיותינו העודם חיים, והגנו מוכרלים מן העולם כאבר הנחתך מן הגוף, עוד ירחם ה' וישפות שלום...". כמו כן מתאר רבנו בצער רב את מאבקי הקהילות בירושלים על מינוי לתפקיד 'הראשון לציון' 'לראבון' לבבנו ומניגת רוחנו מעת אשר נסתלק לישיבה של מעלה מורינו הרב הראש'ל כמוהר"ר יעקב שאול אלישר זצוק"ל, עוד לא זכתה עיקו"ת ירושלם ת"ו שישב על כסא רבנותה, איש אשר רוח בשריר בטנו לאחוז רסן המושלים בידו, ולראבון לבב כמה ישבו וכמה ידרו ועד הנה לא נדע מי ומי, ונתחלקה רבנות ירושלים לחלקי רסיסים". (מפטירתו של הרב אלישר ועד כתיבת המכתב כיהנו כחמישה רבנים בתפקיד זה). מכתב נפלא ורב תוכן היסטורי על תקופה זו.

הגאון רבי רפאל אהרן בן שמעון, ראב"ד קהיר וכל מדינת מצרים אשר נשא בתואר 'גאון מצרים' (תפקיד מגביל לראשון לציון בארץ ישראל ולחכם באשי בטורקיה). בן לאביו הגאון רבי דוד בעל 'צוף הדב"ש'. מגדולי מרוקו שעלה לירושלים, בצעירותו יצא כשד"ר מירושלים לערי מרוקו. בשנת תר"ן נקרא לכהן פאר כרבה הראשי של מצרים ועל פיו יישק דבר, רבות התקנות אשר תיקן ופעל להרמת קרן התורה בארצו, וכן פעל לטהרת ישראל ולכניית מקוואות רבים כשרים הנמשכים מנהר הגילוס. כמו כן בנה את ציונו של תלמיד האר"י הצדיק רבי חיים כפסי בעל הנס זיע"א. כבוד גדול היה מנת חלקו גם מבני ישמעאל אשר בארץ וכפי שתיאר בן תקופתו "הרב המצויין הזה גדול ונכבד מאד בעיני הממשלה שכבדו אותו באותות כבוד היותר חשובים, גם ניתן לו בגדי שרד של כבוד אשר ילבשם לעיתם מוזמנות, והרבה טובות נעשו על ידו לישראל" (אהלי שם עמ' 508). לאחר שכיחן כשלושים שנה בתפקידו, בשנת תרפ"א מינה תחתיו את אחיו הצעיר וחתנו רבי מסעוד לרבה של מצרים ועלה לארץ ישראל. נפטר בשנת תרפ"ט. מחיבוריו הרבים מפורסם ספר 'נהר מצרים' על שו"ע א"ת.

♦ 1 דף, כתוב בשני צדדיו, מצב טוב מאד, מעט כתמים בהירים ועירים, סימנים קיפול, וחיווק ועיר בחלק האחורי של השוליים העליונים. מכתב נאה ומרשים ביותר!

ספר 'ראש דוד' לרבינו החיד"א מנטובה תקל"ז מהדורה ראשונה.

הגהות הגאון רבי חיים אברהם ישראל אב"ד אנקונה [?]

ספר ראש דוד, פלפולים על סדר פרשיות התורה, לרבעו חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א), מונטובה תקל"ז, – דפוס ראשון.

הגהות רבות ארוכות בכתובה איטלקית, כפי הנראה מתקופת ההדפסה, אחת מהם חתומה אח"י, יתכן מאד והגהות אלו הינם בכתב ידו של ידידו של רבעו החיד"א יד הגאון רבי אליהו חיים ישראל אב"ד אנקונה. (לענתה עתה לא מצאנו דוגמה מכתב ידו של הרב ישראל בכדי לערוך השוואה).

הדפסת ספר 'ראש דוד' וידידות רבעו החיד"א עם רבי חיים אברהם ישראל אב"ד אנקונה

'ראש דוד' הינו הספר היחיד של רבעו החיד"א שנדפס במנטובה, יש לציין ששנה קודם לכן, מספר החיד"א ביומנו (מעגל טוב שנת תקל"ה ג' תמוז) על שגיאות הדפוס הקיימות בדפוס ליוורנו (שם הדפיס את ספרו 'ברכי יוסף') "בא הפוליוו (גליונות דפוס) מליוורנו ועלה קמשונים". על כן יתכן שבעברו בעיר מנטובה כשנה לאחר מכן (שנת תקל"ז) החליט בדעתו להדפיס את ספרו 'ראש דוד' שם.

בדרכו למנטובה עבר רבעו קודם לכן בעיר אנקונה (ראה מעגל טוב שנת תקל"ה כ"ב אב והלאה), שם עסק רבעו רבות בענייני העיר, כבוד גדול וידידות הייתה מנת חלקו של רבעו מרב העיר רבי חיים אברהם ישראל זצ"ל, עד כדי כך שבאיסור חג באמירת 'קול מבשר' ויותר הגאון רבי חיים אברהם לרבעו החיד"א על ספר התורה של 'הרב' ונתן בידיו של רבעו החיד"א "והרב מהר"א ישראל ז"י ויותר לי הספר תורה שלו, ואמרתי "קול" וכו' אחריו" (ראה בהרחבה במעגל טוב תקל"ז תשרי).

הגאון רבי חיים אברהם ישראל זצ"ל"ה (תס"ח – תקמ"ה), בן לאביו רבעו משה ישראל בעל 'משאת משה', כבר בהיותו בן שבע עשרה ששנה הרבין תורה בעיר מגוריו רודוס, בתקל"ח נתמנה כראב"ד לעיר הגדולה לאלוקי' טא אמון (אלכסנדריה) שבמצרים, בזקנותו נתמנה לכהן כראב"ד אנקונה עד פטירתו. מעשה פלא מסופר על רבעו כאשר היה עת בצורת בעירו אנקונה, אשר מיד לאחר שהעטיר רבעו בתפילה ירדו גשמים ונקרא כפי כל גוי הארץ 'ראביעו דיל אקואה' (הרב של המים על שם הנס).

חיבר חבורים רבים ביניהם 'בית אברהם' על חושן משפט 'אמרות טהורות' על אבע"ז ועוד. מתלמידו נדע רבי יעקב שמשון סיניגליה בעל מחב"ס 'שבת של מ', אשר מביא מדבריו של רבעו בכבוד גדול. ראה עוד על אודותיו של רבעו בארזי הלכנון (הרב שמעון ואנוט ח"ב עמ' 572).

◆ [2] קסד, ה דף. מצב כללי טוב, שיקומים אמנותיים בשער ובשני עמודים ראשונים כמעט ללא חסרון בטקסט בעמודים בודדים תעלות עש זעירות ומעט כתמים, עמודי המפתחות משוקמים אומנותית כמעט ללא חסרון בטקסט, כריכה חדשה ומהודרת עם עיטורי זהב.

שו"ת זרע אמת, ליוזרנו תקנ"ו, מהדורה ראשונה.

עשרות הגהות מאת המחבר רבנו ישמעאל הכהן ממודינא

פריט יהודאי

שו"ת זרע אמת, ח"ב י"ד, לרבנו ישמעאל הכהן ראב"ד מודינא, ליוזרנו תקנ"ו – מהדורה ראשונה.

גהות המחבר הקדוש

בסוף הספר נדפס קונטרס 'קיצור הלכות טריפות'. בשולי קונטרס זה נכתבו כ-80 גהות חלקם ארוכות מאד בכתב יד המחבר הקדוש. בהגהה לסעיף ק"ג כתב.. אמר המחבר עיין מה שהארכתני בזה בשנת תקס"ב בקונ[טרס] ת[שובות] שלי... בהגהה לסעיף קט"ז מזכיר בשולי הסעיף.. חיבורי זה זרע אמת ח"ד ס"א... טופס זה והגהותיו היו תחת ידו של תלמידו הגאון רבי יוסף אליהו פסח (חותם בראשי תיבות 'פלא') שהוציא לאור (בריגיו שנת תקפ"ג) את שו"ת זרע אמת ח"ג ובו קונטרס 'קיצור הלכות טריפות'.. גם הואלתי לחזור ולהדפיס קיצור הלכות טריפות בגלל תוספת מרובה על העיקר הבאה בגליוני ספרו.. [בעותק שלפנינו] כתובים מיושר אצבעותיו אשר בכתם טהור לא יסולא.. (הקדמת רבי יוסף אליהו פסח לשו"ת זרע אמת ח"ג) בהשוואה להגהות שלפנינו נמצא שרובם נדפסו.

מפתחות רבי יוסף אליהו פסח

בנוסף בשני צדדי הדף האחרון עשרות פסקים בכתב יד, בכותרת [מעט קצוה] נכתב "העתק פסק[י] הלכה מאיזה פסקים כ"י [כתב יד] הרב... מבידיקה שערנו נראה שאלו תשובות מקוצרת כעין מפתחות לתשובותיו של רבנו ישמעאל הכהן. אמנם חלק מהתשובות הנמצאות בפסקים אלו אינו נמצא בספריו הנדפסים, וכנראה אלו תקצירים מתשובותיו שעדיין בכתב עד היום. בהשוואה כתב היד נראה שפסקים אלו נכתבו ע"י תלמידו רבי יוסף אליהו פסח הנ"ל אשר החזיק רבים מכתביו (כמבואר בהקדמתו לזרע אמת ח"ג) וכנראה רצה לעשות מהם רשימה למזכרת עולם. יש לציין שדף פסקים זה אינו מסתיים בפסק האחרון (שנמסר באמצע ענין) וכנראה שהיו עוד עמודים נוספים. בפסק הראשון בעמוד, נושא ונתן רבי יוסף אליהו בדברי רבו כדרכה של תורה.

העתק מקונטרס זה ומהגהות הנ"ל שלא נדפסו נמסר לשם שמים למכון העוסק בההדרת כתביו של רבנו ישמעאל הכהן זע"א.

גאון ישראל רבי ישמעאל הכהן ממודינא (תפ"ד – תקנ"א), מגדולי הפוסקים בתקופת האחרונים, רב פוסק ומרביץ תורה לאלפים, כשלושים שנה כיהן כראב"ד מודינא "שמעתותיה מתבדרין בעלמא, נודע בשערים שמו היינו תנא קמא, ה"ה מעלת נר ישראל אמוד הימני הרב המופלא אב בחכמה עטרת תפארת כמהר"ר ישמעאל הכהן נ"ו (אגרת החיד"א, מקבציאל ח"ח עמ' יד). שמו של רבנו יצא אף לפני מלכי ארץ וכששלח קיסר צרפת נפוליאון את 'שנים – עשרה השאלות לחכמי ישראל שיגרה גם לרבנו. ספרו שו"ת זרע אמת ג' חלקים, נזכר בדברי הפוסקים לאלפים ופסקיו נתקבלו כמכריעים בכל פלוגתא בינו ובין החיד"א "במחלוקת רבותינו הגאונים החיד"א ז"ל ורבי ישמעאל הכהן ז"ל בעל זרע אמת, הלכה כזרע אמת כיון שהוא בתראי (שדי חמד ח"ו כללי הפוסקים סי' ט"ז ס"ק מ"ו)".

♦ [2], ר, טו דף. מצב טוב – טוב מאד, כמה סימני עש בודדים בכמה דפים, ההגהות החיצוניות מעט קצוה, לרוב ניתן להבין כוונת הכותב ולהשלימה. כריכה חדשה.

מחנה אפרים, קושטא תצ"ח, מהדורה ראשונה.

חתימת רבי יצחק מאייו ראב"ד אומיר [?]

נדיר מאד!

מחנה אפרים, מערכות בהלכה על סדר הרמב"ם, קושטא תצ"ח, מהדורה ראשונה. מספרי היסוד ללמדנות השיבתית!

בשער חתימה 'יצחק מ[אייו]'. [?] יתכן וזו היא חתימת יד קודשו של הגאון האדיר רבנו יצחק מאייו ראב"ד אומיר (ראה חומר מצורף). חתימת 'הצעיר יאודה בוטמו' (מחכמי אומיר) 'אהרן קורדובירו' 'עקב קורדובירו'. בראשי מספר עמודים חתימה בראשי תיבות 'י"ם' [אולי 'שיבת ידי משה' או 'יצחק מאייו']. הגהות רבות רובם קצרות מכמה כותבים.

יש לציין שספר 'מחנה אפרים' היה מצוי תדיר תחת ידיו של רבנו יצחק מאייו, ומוזכר בספריו מאות (!) פעמים.

הגאון רבי יצחק מאייו (ת"פ - תק"ע) מגדולי החכמים אשר קמו לאומיר וראב"ד העיר, תלמיד גדולי עולם מוהר"ח אבואלעפיא בעל 'נשמת חיים' ומהר"ן בילמנטי בעל 'שער המלך' ועוד. בתק"ד נתמנה ע"י רבו מהר"ח א' כחבר בית הדין דאומיר, בשנת תקנ"ד לאחר פטירת מוהר"ח מודעי, הוכתר רבנו כרבה הכולל 'הרב הראשון' של אומיר ולצידו הוכתר רבי רפאל יוסף חזן בעל 'חקרי לב' לרב השני 'מרביץ תורה'. רבנו היא לתל תלפיות בדורו. חיבוריו הרבים ובפרט סט ספריו 'שרשי הים' על הרמב"ם הינם מחשובי החיבורים פרי יוצאי הבלקאן בכלל ועל הרמב"ם בפרט. מעשה נורא הוד כותב רבנו חיים פאלגי ז"ל על התגלות רבנו אליו בחלום "ומעיד אני שמים וארץ איך ראיתי בחלומי למורינך הרב הגדול מאירה דאתרא הדין כמהר"ר יצחק מאייו בעל שרשי הים, שהיה יושב ודורש כמשה מפי הגבורה (ברכת מועדיך לחיים עמ' קנ ע"ג)". רבים מחכמי אומיר בדור שלאחריו הינם תלמידי רבנו, ביניהם הגר"ד אמאדו, הגר"ר אשכנזי בעל 'מראה הגדול', הגר"ח פונטרמולי בעל 'צפיחת בדבש' ועוד. ראה עוד מתולדותינו במבוא לספרו שו"ת שפת ה"ם (מהדורת ירושלים תשפ"ב).

◆ מצב טוב מעט בינוני, שיקום אומנותי לרוב של השלמות שוליים, כתמים, חיווקים בשולי חלק מהעמודים, מעט נקבי עש משוקמים, שוליים רחבים, כריכה נאה.

◆ סטפנסקי ספרי יסוד מס' 317

מחיר פתיחה:

\$ 800

הערכה:

\$ 1,000-1,500

מחלוקת גאוני אומיר ושאלוניקי

פולמוס 'השידוך מארם צובה'

תשובת חכמי שאלוניקי

פולמוס 'השידוך מארם צובה'

בשנת תקנ"ו השתרכה אחת מבנות ארם צובה לבחור בן י"ח שנה אשר היה סוחר אמיד, ועיקר מסחרו היה לשלוח סחורה לליוורנו (איטליה). זמן החתונה נקבע לקיץ תקנ"ז, והתחייבו החתן והחתונה במועד שנקבע. בין לבין נכבשה ליוורנו בידי חילות הצרפתים בראשות נפוליאון, אשר המיטו חורבן על העיר ויושבה (היא המלחמת המכונה 'מלחמת הקואליציה הראשונה' כנגד צרפת). החתן המבוהל ביקש לדחות את זמן החתונה עד אשר יסתדרו עסקיו אשר נפלו תחת הכיבוש. אך חמיו סירב בתוקף, ועמד על כך שיעמוד בשבועתו לקיים את החתונה במועד שנקבע. כנראה לרוב חשיבותם של המשודכים נשלחה שאלה זו בידי כמה גבירים ובראשם הגביר רבי חיים יהושע צונצין (ראה אודותיו בארזי הלבנון ח"ב עמ' 649) לגדולי הדור, רבנו יצחק מאייו מאמיר בעל 'שפת חיים'. ורבנו אברהם ן כינבישטי נאטיניו משאלוניקי בעל 'אלף כסף'.

להלכה נחלקו גדולי הדור לשני מחנות, רבנו יצחק מאייו (שו"ת שפת חיים חו"ד סי ט"ז) האריך בתשובה לאסור כל איחור של החתונה אף בהסכמת אבי הכלה, עקב איסור ביטול שבועתו של החתן. לפסק זה הצטרפו גדולי אומיר באותה העת רבנו רפאל יוסף חון בעל 'חקרי לב' (שם סי' י"ג, ובארוכה בשו"ת חקרי לב ח"ג סי') והראשון לציון מהר"ט דאנון (שפת חיים שם סי' י"ח, ובארוכה בכבוד י"ט הל' שבועות פ"ג ה"א). לעומתם רבנו אברהם נאטיניו (שו"ת מצרף לכסף, אלף כסף, חו"ד סי' ט"ז) העלה דבמקום אונס כזה בטלה שבועתו של החתן ויכול לדחות החתונה אף שלא בהסכמת חותנו. לפסק זה הצטרפו גאוני שאלוניקי רבנו יוסף ן יעיש ורבנו חיים חנוך פיאפאנו (ראה מצרף לכסף שם). לפנינו תשובתם ההיסטורית של חכמי שאלוניקי חתומה בחתימות יד קודשם. (גוף התשובה כתובה כאוטוגרף עם הוספות ומחיקות, יתכן וכל התשובה בכתב ידו של הרב נאטיניו). יש לציין שבכל ספרו של הרב נאטיניו 'אלף כסף' לא מופיע שום תשובה נוספת שבה הוא טורח להחתים רבנים 'מסכימים' נוספים, כמו שלפנינו, ומשכך יש ללמוד על חשיבות השאלה והשואלים.

הנאון רבנו אברהם ן כינבישטי נאטיניו (נפטר תקס"ט), מראשי הרבנים בשאלוניקי וכונה 'הרב הכולל' (חבר במעוצת ג' הרבנים שהנהיגו את שאלוניקי), בן לבעל 'תרומת כסף' ונכד בעל 'צרוור הכסף'. מחשובי הרבנים בשושלת הנאונים למשפחת נאטיניו, שהרביצו תורה בשאלוניקי למעלה 250 שנה (משנת ת"י עד תר"מ). חיבורו נדפס יחד עם ספרו של אביו שו"ת מצרף לכסף ונקרא 'אלף כסף'.

הנאון רבנו יוסף ן יעיש (נפטר תקס"ח), מראשי הרבנים בשאלוניקי (חבר במעוצת ג' הרבנים שהנהיגו את שאלוניקי) מן החותמים נד המוכס היהודי שכתב מלשינות על אחד מעשרי העיר (ראה באר המים סי' צ"ב), חותם בראש המסכימים לכוכבא דשביט' למוהר"א זינטורא (שאלוניקי תקנ"ט). חיבורו (בכתי"י) יוסף למר. ראה עוד אודותיו בתולדות היהודים בתורקיה וארצות קדם' עמ' 96.

הנאון רבנו חיים חנוך פיאפאנו (נפטר תקע"ט), מדייני שאלוניקי החשובים, כונה 'אביר הרועים' (עין המים דרוש כ"ט). בהשתדלות והגהתו נדפס לראשונה שו"ת אבקת ריכל למהר"י קארו זיע"א (שאלוניקי תקנ"א).

◆ [7] דף, 13 עמודים כתובים, מצב טוב מאד, מעט בלאי עם חסרון אותיות בודדות, כתמים קלים בקצוות, סימני קיפול, כריכה חדשה.

מהדורה יחידה

ספר - קרבן אליצור

על מסכת ע"ז

שאלוניקי, תקל"ז. נדפס בחיי המחבר.

מאת רבי מנצור מרוזק מחכמי אר"ז, ומראשי חכמי בית אל בירושלים העתיקה. היות שרבנו מנצור התייתם בעודו צעיר, וגדל על ברכי הראשון לציון רבנו שמואל מיוחס, בהסכמתו לספר זה הליין רבנו שמואל על רבי מרוזק "יש אב מעיד על בנו".

◆ [2], קצו, ח דף. מצב בינוני, סימני עש רבים לאורך הספר גם לתוך הטקסט, הספר בשלמותו במצב מפורק, כריכה רופפת.

מחיר פתיחה:
\$ 100

הערכה:
\$ 150-200

ספר בני דוד קושטא תצ"ה, הקדשת אשת המחבר

חתימת המקובל חכם מנצור מרוזק ראש ישיבת 'בית אל'

עותק המקובל רבי מנצור מרוזק מחאלב (קרוב אליצור).

ספר בני דוד. והוא חבור על סדר הרמב"ם וגם איזו שאלות ותשובות ופסקי דינים וחדושים, חברים הדיין כמוהר"ר דוד פאלקון זלה"ה, ובסוף הספר קונטרס עיגונא דאיתתא וכלל הדינים המובאים בכל ספרי הפוסקים. קושטאנדינא תצ"ה.

המחבר נפטר טרם הספיק להדפיס את ספרו, ונדפס ע"י אשת המחבר, לונא די פאלקון.

בשער הספר נאמר: "ועל טוב יזכר שמה של הרבנית הכבודה אשה יראת ה' מרת לונה מב"ת אלמנת הרב המחבר ז"ל אשר הזילה כסף מכיסה ומממונה לעשות נחת רוח לבעלה הרב המחבר זלה"ה". (ראה א. יערי, מחקרי ספר, נשים במלאכת הקודש 95).

נדפס ע"י יונה בן יעקב בקושטאנדינא שנת תנח"ל [קושטא תצ"ח-1738]. בספריה הלאומית נמצא באוסף נדירים.

עם כמה הגהות והערות בכתב יד ספרדי.

בשער הספר: "מתנה גמורה מאת לה בוליסא לונה די פאלקון לי לשמי הצעיר אל"א".

חתימת הרב"ש, רבי דוד בן שמעון.

בדף אחרון: חתימה מסולסלת "מנצור מרוזק". הערה בענין הלכתי.

רבי דוד פאלקון. מחכמי ודייני טורקיה במאה הי"ח (נפטר תצ"ז).

ספר בני דוד. חידושים על הרמב"ם, קונטרס הסכלונות וחידי' על יו"ד. ה'שאלות ותשובות' מפורות בתוך חידושי על הרמב"ם. בספר נכללו גם תשובות של רבנים אחרים, כמו ר' אפרים נבון, ר' שמואל הלוי, ר' אליה אלפנדרי, ר' משה הכהן. בספר הובאו תשובות שהשיב לשואלים בשנת תע"ז.

קונטרס עיגונא דאיתתא. כולל כל הדינים המובאים בכל ספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים. בתוכו שו"ת דשייכי לעיגונא דאתתא, בו מופיעים ב' תשובות (משנת תע"ז) בענין 'האשה האשכנזית' שנשבתה על ידי הטטרים והקוקים שרצחו את בעלה ואותה החזיקו בשבי שמונה שנים עד שנפרתה בקושטאנדינא. התשובה הראשונה מאת רבי חיים אלנאי, והשנייה מאת המחבר. הקונטרס כולל 1 תשובות ופסקי דין נוספים בענייני עגונות.

החכם השלם המקובל רבי מנצור מרוזק. (תקמ"ט), מגדולי רבני ירושלים, עלה מארם צובא והא כבר חכם נודע, חתם שני אחר הראשון לציון מהרי"ט אלנאי. היה מלומדי "בית יעקב פיררה", אצל הרבנים לבית מזרחי בעלי פרי הארץ ופרי האדמה. בשנת תקמ"ב חתם על תקנת העגונות, היה מראשי ישיבת "בית אל" הנודעת בחכמיה. תלמידו ר' מרדכי נבון כותב ההקדמה לספר רבו, הוא חתום עם חבריו החכמים המפורסמים בקדושתם. הרש"ש, ר' רפאל יוסף בן רובי, ר' אליהו צבי, ור' חיים נסים הכהן. היה מעורב במחלוקת בקהלת אר"ץ - בין הר"ש לניאדו ור' יהודה קצין ופסק כדעת ר' יהודה קצין. בני דורו סיפרו עליו שהיה לו הדרת פנים נפלאה עד שהיה מפיל חתימתו על כל הרואה פניו, חיבר ספר: 'בן פדהצור' - דרשות, 'צור תעודה' - על הרמב"ם, 'קרוב אליצור' - שו"ת, ועוד.

♦ [2] צג, לד, דף. 30 ס"מ בקירוב. מצב כללי טוב, כריכה חדשה. מעט סימני עש בעיקר בתחילת הספר, מעט חוזקים וכתמים.

ספר בני דוד

ועל שם אבותינו קיים חיינו ונשמתנו ונשמת כל ישראל

והוא חיבור יפה על סדר הרמב"ם ול ונס איוו שאלות ותשובות ופסקי דינים וחדושים חכמים וקבצים החכם השרם הרד"ן המצויין עצום ורב כמותר דוד פאלקון זלה"ה :

ונספך בספר זה יסד קונטרסים עיוניים דאיתמא וכלל כל הדיוטים הנוכחים בכל סמרי הפוסקים ראשונים וחדושים והוא תועלת רב להקל על המבקשים לימודם כי נשקל המלא ימצא כל המבקשים :

ועל טוב זכר שמה של הרבנות הכבודתה אשר יראת ה' מרת לונה מכלת חלמת הרב המחמיר ז"ל אשר הוילה כסף מזכיה וממונה לפשות נחת רוח לבעלה הרב המחמיר זלה"ה מאת ה' תשי"ה משכונתה . ונתנו יד עשה גם כן קדומו של הרב המחמיר זכרו יין עליהם כ"ר :

נרפם פה
קושטאנדינא

אשר תחת ממעלת ארוננו הילך שלמן מחמוד יהושע הו"ח :

שנת כי יאנה הנחיל את העם הזה לפ"ק

ביום ספוקן וספדנים כ"ר יום נכסמ"ר ישיב ז"ל

מקנה נשיב מן לך בולט
לגט ד פאלקון ל לעומ
באשנו מלל

מקנה נשיב מן לך בולט
לגט ד פאלקון ל לעומ
באשנו מלל

מחיר פתיחה:
\$ 350

הערכה:
\$ 400-500

מלל לאברהם, דברי משה, ליזורנו, תר"ג/ג/תר"ד, מהדורה ראשונה.

חתימה והגהות חכם רבי חיים סתהון בעל "ארץ חיים"

מלל לאברהם, דרשות עה"ת, מאת רבי אברהם סתהון ראב"ד ארם צובה. עם ספר דברי משה (בשער נפרד) מאת בנו רבי משה. ליזורנו, תר"ג/תר"ד. מהדורה ראשונה.

בשער הספר חתימת רבי חיים סתהון מארם צובה, בספר הגהה בכתב ידו. בדף המפתחות הוסיף רבי חיים לצד מפתח ההספדים, פירוט ושמות הרבנים שנספדו על ידי המחבר, כשהוא מוסיף להם בכתב ידו 'תארי'ם כיאה לתפארתם.

בין ההספדים הוספד גם הרה"ק רבי מנצור מרוזק ז"ל נדפס בתוך ההספד על מהר"י קצין. ראה לעיל

הגאון רבי חיים סתהון (תר"ל-תרע"ו). בנו של הגאון חכם מנשה סתהון. היה מגדולי הרבנים בצפת, התפרסם ע"י ספרו הנודע "ארץ חיים" הכולל ענינים הנוגעים לארץ ישראל ומנהגים ותקנות והסכמות של ראשונים ואחרונים בארץ ישראל, עם חדושי תורתו בבקיאות ועיון.

♦ ז, [1], קסז, [1], מ, [1] דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב. פגם רטיבות קטן בשולי הדפים ללא קירוב לטקסט. חיזוק בשולי השער. כריכה חדשה עם שדרת עור וכיתוב מוזהב.

מחיר פתיחה:
\$ 150

הערכה:
\$ 200-300

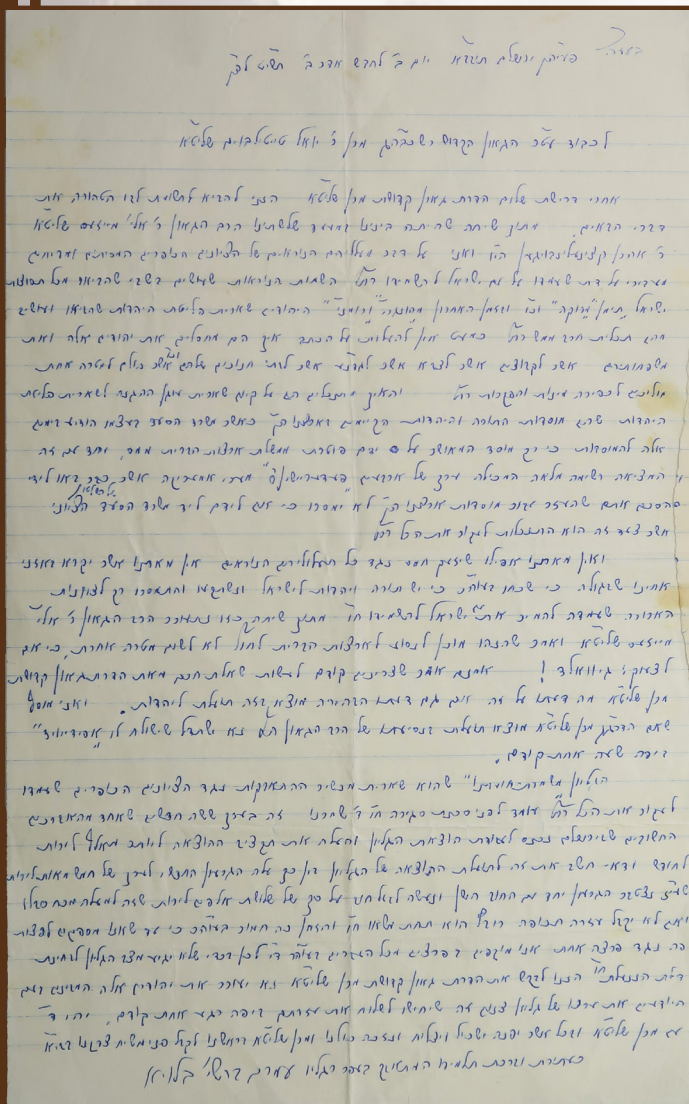

"תלמידו המתאבק בעפר רגליו"

מכתב קודש לכבוד הרה"ק מסאטמאר אודות הגליון משמרת

חזמותינו מרבי עמרם בלויא זצ"ל.

בהמכתב מגולל רבי עמרם שנדברו ראי' ה' הוא ורבי אברהם אלי' מייזעס ורבי אהרן קאצינעלנבוין אודות מעלליהם של הציונים שהעבירו על הדת ויצאי תימן ומרוקו וגם מעולי הונגריה וגם מנסים לעשות צרות להיהודים אשר לא כרעו לכב

ושרבי אברהם אלי' מייזעס רוצה לנסוע לארה"ב לצעוק גיוואלד ושואל אם בעיני הרה"ק נראה זאת כנוכח, וגם מבקשו לעורר לחזק את גליון משמרת חו" מותניו שהוא הגליון החיווק ליהדות הנאמנה והאברך העומד בראשה אינו יכול לכב לשאותה

וחותם בכרכות... "כעתירת וברכת תלמידו המתאבק בעפר רגליו עמרם ברש"י בלוי"

רבי עמרם בלויא זצ"ל, נולד שנת תר"ס לאביו ר' יצחק שלמה זצ"ל, היה תל- מיד מובהק של הצדיק רבי שמואל דייטש זצ"ל, ונערץ ומקורב לגדולי ישראל כהרב מבריסק, והחזו"א, והרה"ק מסאטמאר, זצ"ל. ידוע כפי כל לדוגמא למסירות נפש ממש לשם שמים לכל קדשי ישראל בלי חשבונות. היה כלוא הרבה בבית הסוהר לתקופות ארוכות ואף כמה פעמים השליך נפשו בסכנת חיים ממש בלא גזמא לכבוד השי"ת ותורתו הק'. נפשו הטוהרה לא סבלה חילול שמו ית' והיה מוכן למסירות נפש ממש. כשמרן החזו"א איש זצ"ל הלך לבקר בבית הסוהר בעת שנאסר כמחאה על חילול שב"ק התבטא שהוא הולך לבקר את השבת בעצמה כאשר רבי עמרם זועק מלב כל ישראל את

זעקת השבת קודש. מספרים שכשנלב"ע ט"ו תמוז תשל"ד לפ"ק. אמר אז הרבי הק' מריבניץ זצ"ל בהיותו באמריקא שרואה שלפיד אש עלה השמימה מירושלים עיה"ק. ר' יואליש קרויס זצ"ל היה רגיל להביא לחיים בביהמ"ד דחסדי סאטמאר ברח' יואל בירושלים והיו שואלים איהו

יומא דהילולא היום וענה ר' עמרם בלוי'אס יארצייט אמרו לו הלא בתמוז ההילולא שלו אמר כל יום היה מוסר נפשו ע"כ גם היום ההילולא שלו.
גלב"ע ט"ו תמוז תשל"ד ביומא דהילולא רבא של רבינו האוה"ח הק' זצלה"ה.

[בס' גדולי התורה והחסידות מביא המח' ר' יצחק אגרונוב שליט"א חידוש משלו כי שם "רבי עמרם בלוי"א בגימטריא "רבי חיים בן עטר"]

סיפר ר' עזריאל גליק ע"ה משב"ק אצל רביה"ק מסאטמאר וצוק"ל: פעם בקיץ כשהישיבה שהתה מחוץ לעיר היה בין הבחורים בישיבת סאטמאר מחלוקת בענין קנאות והגיע הראש ישיבה הגה"צ רבי נתן יוסף מייזעלס ז"ל להרבי ואמר לו שהישיבה מתהפכת. קרא לי רבינו ואמר לי: עזריאל אני חושב שמחר יסגר הישיבה אם הבחורים חולקים ביניהם איני צריך ישיבה. אני רוצה שתסע להקעמפ [מקום הנפש של הישיבה] ותאמר להם דרשה בשמי ותסביר אותם מה המובן של קנאות אמת. ושאל אותי: תגיד לי ר' עמרם בלוי הוא קנאי? בוודאי שכן! ענית לו. אמר לי הרבי: הן הוא קנאי אמיתי כיון שהקנאות שלו קלוע עם מדות טובות. וסיפר לי הרבי מה ששמע על ר' עמרם: שהגיע מהונגריה אשה זקנה לארץ ישראל והגיעה לירושלים ושאלה [ווער איז די פרומסטע יוד און א"י] מי היהודי הכי חרדי בארץ ישראל שהיא רוצה לילך אליו אמר לה א' שר' עמרם בלוי הוא הכי חרדי הגיע האשה לר' עמרם ואמרה לו שרוצה להתאכסן אצלו אמר לה ר' עמרם שאין לו בביתו רק חדר שינה א' ומטבח אמרה לו שיכולים לעשות וילון במטבח לחצות החדר וכן עשה ר' עמרם והכניסה בביתו והתעכבה בביתו למשך זמן ארוך. והיה פעמים שהאשה בא הביתה וראה שר' עמרם לבד בבית ולא רצתה ליכנס משום איסור יחוד דפקה על החלון ור' עמרם יצא מביתו הפרטי כדי שתוכל ליכנס. והפטיר הרבי: הגה יהודי כזה יכול להיות קנאי. וביקש ממני לספר סיפור הזה לבחורי הישיבה שקנאות צריך להיות קלוע עם מדות טובות. [מפי ר' עזריאל גליק ע"ה הובא בספרו עזר בקודש]

ביתנו וירושלם הילולתו קאמט רגליו

עזריאל גליק קאמט רגליו

מחיר פתיחה:
\$ 500

הערכה:
\$ 1,000-1,500

מכתב בעד המז"ל ספרי 'כתר תורה'

הרה"ק רבנו יקותיאל יהודא טייטלבוים אב"ד סיגעט למהרי"צ דושינסקיא זיע"א.

מכתב חתום בטהרת קולמוסו של הרה"ק רבנו יקותיאל יהודא טייטלבוים אב"ד סיגעט למהרי"צ דושינסקיא זיע"א – פולמוס המדפיסי ספרי 'כתר תורה' על תר"ג מצוות.

המכתב מלא מסירות של רב ומנהיג לבני קהילתו להציל העשוק מעושוקו. הפותח: ..הנה בזה על דבר צעקת לגימה איש א' יקר רוח ונכבד מפה ה"ה הרב הגדול מוה"ר אביגדור גר"ו, אשר מתפרנס מבית מסחר ספרים אשר ירש מאביו המנוח הרב הגדול שמו נדע בשערים ובפרט במ" דינתינו ה' מפורסם לאדם גדול ה"ה מוהר"ר יעקב גר"ו זל"ה ... והנה האב הז"ל ה' קונים תמיד כל ימיהם סחורה.. מהפירמא' לזין אפשטיין.. והנה מנהל הפירמא הז"ל.. עקר דירתו מווארשי.. וקבע דירתו בעיה"ק ירושלים תובכ"א, אמנם קודם שעקר דירתו מווארשא הדפיס הרה"ג מוהר"א הז"ל אצלו עוד בווארשא ספרי כתר תורה עברי טייטש על תר"ג מצוות, ולא הספיק הר"א הז"ל למשוך ספריו הז"ל עד שח' לזין אפשטיין עקר דירתו משם.. ונשארו בווארשא עוד סך שני מאות ספרי כתר תורה.. אשר מחירם עולה לסך גדול והמה קנין כספו של הרה"ג מוהר"א הז"ל.. והב' מאות ספרים ספרי כתר תורה הז"ל אשר מונחים בווארשא המה כל רכוש, והוא של ידידי מוהר"א הז"ל.. ואין לו דרך אחרת כי אם לבקש מאת כהדר"ג שימחול להשתדל אצל היורשים של ה' לזין אפשטיין... ואקוה כי בטח יעשה כתה"ר בחכמתו כל מה דאפשר בענין זה, ובכן אשא אל שמים ידי, לצור מושיעו ומשגבו, יצילהו ה' משבי, וינחילהו ארץ צב"י, הלא זה דברי בקומי ובשכבי א"ד ידירו דושת"ה כאחבה רבה אה"ע [אהבת עולם] יקותיאל יהודא טייטלבוים.

♦ 1 דף שני עמ' כתובים, מצב טוב מעט בינוני, כתם רטיבות (ראה תמונה) קרי, כתוב על בלאנק רשמי, שורה אחרונה וחתימה בכתיב יד רבנו.

בדפוס האחים לויין-אפשטיין

ספר כתר תורה על תרי"ג מצוות באידיש על סדר הפרשיות דפוס 'לויץ עפשטיין'

וזארשא תרצ"ג. נדיר!

ספר כתר תורה על תרי"ג מצוות זו מצוות דרבנן ביחד כת"ר מצוות.

באידיש על סדר הפרשיות

לרבי אביגדור בו הגה"ץ רבי יעקב גרינוואלד

בהסכמת מאורי הדור החפץ חיים האהבת ישראל מוויזניץ הגרי"ח זאנענפעלד ועוד.

דפוס לויץ עפשטיין וזארשא תרצ"ג.

◆ מצב טוב – טוב מאד. הכל מקורית.

מחיר פתיחה:

\$ 130

הערכה:

\$ 150-200

"בין ליטא לירושלים"

הקדשת מרן הסטייפלר למקובל חכם עובדיה הדאיה בעל "ישכיל עבדי" זיע"א.

קהלות יעקב, מו"מ בסוגיות עמוקות בש"ס וראשונים, ירושלים תרצ"ו – מהדורה ראשונה.

בשער הספר הקדשה נאה בכתב יד המחבר הקדוש לאחד ממנהגי יהדות המזרח באותה העת, הגאון המקובל חכם עובדיה הדאיה. 'מנחה היא שלוחה לכבוד הרב הגאון .. [תיבה קצוצה].. מוהר"ר ר' עובדיה הדאיה שליט"א מחבר ספרים "ישכיל עבדי" וכו' בעיה"ק ת"ב. מאת המ-חבר מכבדו כערכו הרם יעקב ישראל קניבסקי"

קשרי הידידות בין מרן יעקב ישראל קניבסקי הסטייפלר למקובל חכם עובדיה הדאיה זצ"ל

קשרי ידידות בלתי ידועים היו בין מרן הסטייפלר לחכם עובדיה הדאיה, וכפי שמתבטא בשליחת ספריהם זה לזה, רבנו הסטייפלר אף טרח לשאת ולתת כדרכה של תורה עם חכם עובדיה על ספריו 'ישכיל עבדי' אשר שלח לו. וכפי שכתב לו ברוב כבוד "...למע"כ הרב הגאון הגדול סיני ועוקר הרים וכו' כקש"ת מהר"ר ר' עובדיה הדאיה שליט"א אחרי דרך מבוא השלום בכבוד הראוי לגאון שכמותו יר"כ, הנני לבוא בתודה רבה ותשו"ח"ח לפאר"מ שליט"א האי מתנתא דתורה דשדר לן חורפיה, ספרים הנחמדים, מהם ניכר רוב עמלו בתוה"ק, השי"ת יזכהו ללמוד וללמד מתוך הרחבה ויארץ ימים על ממלכתו עד ביאת הגואל ב"ב אמן. ובכדי שלא תהא כביאה ריקנית, אכתוב איזה הערות... (ישכיל עבדי ח"ג י"ד סי' א'), ראה שם עוד איגרותיהם זה לזה ברוב כבוד וידידות). לפנינו עוד נדבך של ידידות זו כאשר הסטייפלר שלח לחכם עובדיה את הספר הראשון בסדרת ספריו 'קהלות יעקב' ועליו הקדשתו האישית. לפנינו פיסת הוד מידידות מופלאה בין שני ענקי עולם אלו זיע"א.

◆ מצב מצוין, טשטושי דפוס בכמה דפים, כריכה חדשה מפוארת.

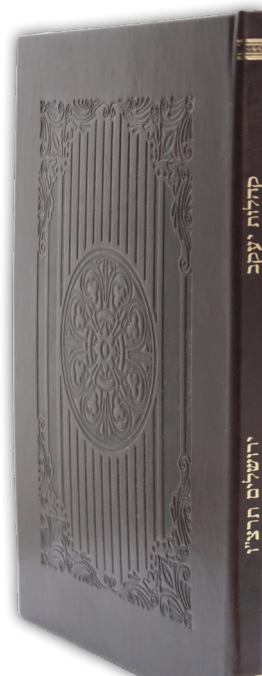

מחיר פתיחה:

\$ 400

הערכה:

\$ 500-800

חידושי תורה ודרשות

בכתב יד בעל ה'ישועות משה' מזיז'ניץ זיע"א

נדיר מאד

שני עמודים בכתב ידו הטהור של הגה"ק רבי משה יהושע הגר מזיז'ניץ בעל ה'ישועות משה' זיע"א, בהם פותח רבנו צהור לאישיותו הכבירה. חידושי תורה בסגנון זה שרשם רבנו לעצמו לזכרון כמעט ולא נראו במכירות. בשנים האחרונות הוקם מכון 'ישועות משה' המפענח את 'מראי מקומות' אלו לכדי מאמרים שלמים.

חידושי 'ישועות משה' זיע"א

דף כתוב משני צדדיו בכתב יד הגה"ק רבי משה יהושע הגר מזיז'ניץ, מלא בחידושי תורה ודרש על בלאנק רשמי עוד משנותיו הצעירות כחיי אביו הקדוש בעל האמרי חיים זיע"א בעודו מכהן כאב"ד ור"מ שיכון ויז'ניץ.

תוכן הדברים הינו שורות זכרון שרשם רבנו מלפניו מדברי כיבושין שכנראה נאמרו מפי קודשו בדרשותיו שמסר בגולה, כמצוין בכת"ק בראש הדף 'וויען תשט"ז – ציריך תשכ"ו, העוסקים בענייני הקמת מוסדות חינוך ודברי מוסר שכנראה נאמרו במעמדים שונים... שותפות אני מבקש לא נדבות, חדש, שבוע יום... וע"ז גם את[ם] תתעוררו לחינוך הילדים ומה לו לאב אם אין לו בניס אמתיים... התורה צועקת מתחנת, ולא שמעו צעקת התורה... הכל הוא עבורכם ובניכם.. כמו כן רשימת 'מראי מקומות' הלכתיים. הכל כאמור בכתב יד קדשו.

הנאון הקדוש רבי משה יהושע האגער מזיז'ניץ (תרע"ו – תשע"ב), נשיא מועצת גדולי התורה, ומגדולי הצדיקים בדור האחרון אשר רבים נושעו מפיו. נולד בגרוסוורדין לאביו הגה"ק בעל 'אמרי חיים'. בצעירותו למד בוויז'ניץ אצל דוד הגה"ק בעל 'דמשק אליעזר', כבר בגיל עשרים נסמך להוראה בידי גדולי הדור. בתרצ"ט נתמנה לראב"ד בוילחוביץ. בתש"ד נמלט מציפורני הנאצים ועלה לארץ ישראל. בתש"ה מונה ע"י דודו בעל 'דמשק אליעזר' לעמוד בראשות הישיבה שהקים בתל אביב. בתש"ב נקרא ע"י אביו לכהן כאב"ד שיכון ויז'ניץ בבני ברק וכראש הישיבה (יש לציין שבשנים אלו כיהנו כרמ"ם בישיבה הנאונים הגר"נ קרליץ והגר"ג גדל זצ"ל). בתשל"ב לאחר פטירת אביו האמרי חיים מונה ע"פ צוואתו לממשיך דרכו באדמור"ת. היה אחד ממנהגי הדור הבולטים אשר רבים שחרו לפתחו לעצה וברכה. נפטר בשיבה מופלגת בגיל 96 ואלפים השתתפות בהלווייתו זיע"א.

◆ [1] דף, שני עמודים כתובים, מצב טוב מאד.

"זהטלית יפרוש כנפיו עליהם"

'טלית של מצוה'

שנים מצדיקי דורינו התעטפו בטלית אחד,

מרנן כ"ק הרבי מגור וזהרבי מראחמסטריווקא שליט"א.

טלית זו התעטף בו כ"ק הרבי מראחמסטריווקא שליט"א כשנה שלימה בעבודתו בקודש בתפילתו בשבת וימים טובים, ובכל הזמנים הגבוהים הטלית ספוג עם מצוות ותפילות.

כשהגיע העת שנכדו החביב בן לחתנו רבי שמואל אבא שליט"א נכנס לבריתו של אברהם אבינו ע"ה כיבד בטלית זו כ"ק הרבי מגור ללבושו בעת הסנדקאות והתעטף בו כ"ק הרבי מגור שליט"א.

הרבה עדים יש למעשה היו האלפים שנכחו במעמד נורא הוד זה, בעת אשר בא המשב"ק של הרבי מראחמסטריווקא הרה"ח ר' יעקב א. שליט"א להגיש טליתו לכ"ק אדמו"ר מגור שליט"א שכבוד בסנדקאות, לעיני כולם עצר בעדו כ"ק אדמו"ר מראחמסטריווקא שליט"א באומרו כי ברצונו להביא את הטלית שלו לכ"ק אדמו"ר שליט"א, מיד חזר המשב"ק לחררו של האדמו"ר והביא משם טלית זו של כ"ק אדמו"ר שליט"א להתעטף בו כ"ק אדמו"ר מגור שליט"א בסנדקאות, ויהי לפלא.

אחר זמן נתן כ"ק הרבי מראחמסטריווקא טלית זו שלבש כ"ק הרבי מגור שליט"א לאות הכרת הטוב למתנה.

מצורף אישור מגבאי בית אדמו"ר מראחמסטריווקא שליט"א.

מחיר פתיחה:

\$ 18,000

הערכה:

"לשנה טובה"

מכתב ברכות באידיש יחיד במינו
מבת רבי שמעלקא [בן רבי משה לייב
סאסובער זצוק"ל. לש"ב הרבנית הראש
לבית באהוש.

Carl v. Leon König, Papierhandl., Ozeronovitz, 381

Gruss aus der Bukowina

Handwritten text in Yiddish script, likely a letter or document. The text is written in a cursive style and is arranged in several columns. The top part of the page has a header that reads "לשנה טובה" (Happy New Year). The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. There are some faint markings and a small stamp or seal visible in the lower right corner of the page.

מהרבנית הצדקנית בילא יענטא ע"ה בת הרה"ק רבי יקותיאל שמעלקא זצוק"ל מסאסוב בן הרה"ק רבי ר' משה לייב סאסובער זצוק"ל זי"ע לבת דודה הרבנית שיינא רחל (פרידמאן) אשת הרה"ק רבי יצחק מבאהוש זצוק"ל, ראש שושלת בוהוש (הג' דו אלטע באהושער) שהיתה בת הרה"ק רבי דוד (האגער) זצוק"ל מזאבלטוב (הידוע בשם ר' דוד זאבילטובער)

לשנה החדשה ברכות ואיחולים מרשם (רעצעפט) מליצי מלא ברכות בריאות שפע ופרנסה מזל והצלחה עם כל מיני ברכות ואושר וכל טוב סלה,

נכתב על גלויה שמצד א' תמונת "הצמח צדיק" רבי מנחם מענדיל זצוק"ל (האגער) מוויזניץ,

בשפת "אידיש", לבוב כ"ט אלול תרס"ג, 9.2 x 14.3 ס"מ מצב טוב, קרע והדבקה בצד,

א לשנה טובה בריוולע פיל מיט ברכות און גוטע וואנטשען פון דו רעבצין מרת בילא יענטא ע"ה דו טאכטער פון הרה"ק רבי שמעלקא סאסובער זצוק"ל דו זוהן הרה"ק רבי ר' משה לייב סאסובער זצוק"ל זי"ע צו איר קאזינע (שוועסטער קינד) דו ערשטע באהושער רעבצין מרת שיינא רחל ע"ה דו רעבצין פון הרה"ק רבי איציקל באהושער זצוק"ל, דו טאכטער פון הרה"ק רבי דוד זאבילטובער זצוק"ל

צום נייעם יאהר ברכות און וואנטשען און א רעצעפט פון 50 גרם גוט געלאהנט 18 פונד זיסקייט פון הימעל און אזוי פון פיל ברכות פון געזונד שפע פרנסה מזל און הצלחה מיט אלע מינע ברכות און גליק וכל טוב אויף אלע מאל,

גישריבן אויף א פאסט קארטעל וואס פין איין זייט איז דא א בילד פונעם "צמח צדיק" זצוק"ל פון וויזניץ,

געשריבן אין אידיש, לבוב כ"ט אלול יאהר תרס"ג, 9.2 x 14.3 ס"מ א קליין ריס פארקלעבט אינדערויט, אן גוטע מצב,

הרבנית הצדקנית מרת בילא יענטא ע"ה היא אחת משלושת הבנות של הרה"ק ר' יקותיאל שמעלקא זצוק"ל מסאסוב (בנו יחידו של הרבי ר' משה יודא לייב זצוק"ל מסאסוב) היתה נשואה לרבי בצלאל רבינוביץ זצוק"ל בן הרה"ק ר' נחמיה מביחאו זצוק"ל (בן היהודי הקדוש מפרשיסחא זצוק"ל)

מקבלת המכתב הרבנית הצדקנית מרת שיינא רחל ע"ה מבוהוש היא בת דודה, בהיותה בת לרבי דוד מזאבלטוב שהיה נשוי לבת היחידה של הרבי ר' משה יודא לייב זצוק"ל מסאסוב, הנוסף לקירבה המשפחתית התחנך רבי יקותיאל שמעלקא הג"ל בבית הרה"ק רבי מנחם מענדל זצוק"ל מקאסוב בעל ה"אהבת שלום" זקנה של הרבנית מבוהוש בהיותו יתום מאביו מגיל שבע, כך שההכרות היתה קרובה,

מכתב הגלויה נכתבה באידיש המדוברת בכ"ט אלול תרס"ג ערב ראש השנה של שנת תרס"ד והיא מלבבת וידידותית מאד ומלאה אהבה וטיב לב, במכתבה היא כותבת שהיא שולחת "רעצעפט" (מרשם) להרבנית ולכל משפחתה והקב"ה וודאי יעזור להם בזה בזכות אבותיה הקדושים.

המכתב מתחיל: שלום וכ"ט לש"ב הרבנית הישרה הנדיבה החכמה המשכלת בת קדושים יראת ה' צדקתה עומדת לעד מ' שיינה רחל שליט"א ובסיום: עם וואנטשט איך אייער גיטער פריינד וואס בעהט פיר אייער גיזונד אין לעבין אין הצלחה אין כל טוב שבעולם אויף... אמן כ"ד ביילא יענטא בת הרב הצדיק הקדוש וטהור מסאסוב זללה"ה

[ציטוט חלקי]

ב"ה דאס איז דיא רעצעפט

50 גראם גיט געלאהנט

77 " מזל מיט הצלחה מיט כל טוב

30 " גיזונדהייט מיט האפנונג להש"י

44 ליטער ברכות פון הקב"ה צום נייעם יאהר וואס איהר וועט בעטין זאל מקויים ווערין...

זי עם ווינשט איך א כתיבה וחתומה טובה מיט כל מיני ישועות טובות עד מאה ועשרים שנים לעמבערג כ"ט אלול תרס"ג.

מחיר פתיחה:

\$ 1800

הערכה:

\$ 2000-3000

תנאי הבית מכירה

- ◆ הקונה מקבל על עצמו להתנהג עם החפץ הנמכר (גם אחר הקניה) בצורה הראויה לחפץ קדוש.
- ◆ יש לפעמים אצלינו אפשרות לקנות לפני המכירה על זה יצטרך הקונה לשלם לפני זמן המכירה.
- ◆ זכור על כל הצעה יתווסף 26% דמי עמלה.
- ◆ על הקונה לשלם על החפץ תוך שבוע מהמכירה ואם שילם תוך שבוע.
- ◆ אם הקונה לא ישלם עד חודש ימים יכול הבית המכירה לבטל המכירה בלי לבטל התחייבות המציע על דמי עמלה ולמכור הפריט לכל מי שירצו. ויחויב לשלם דמי העמלה כנ"ל כאשר החפץ עצמו נשאר בבית המכירה. באם בית המכירה ירצה למכרו לו עוד הפעם יצטרך לשלם שוב דמי עמלה מחדש.
- ◆ אם לא שחרר הזוכה את הפריט אחר ששילם. אחר 15 יום. או שיבחר לשלם לבית המכירה על משלוח באחריות הזוכה, או שאין לנו עוד אחריות על זה ומוותר על כל טענה ותביעה כלפינו בכל אופן שהוא.
- ◆ משלוח במחיר קבוע: על כרך של ספר \$30 ועל כל כרך נוסף עוד \$10 [לא משנה גדלו וקטנו ואם המשלוח לבן עיר או לבן כרך] וכתב יד נידון ככרך.
- ◆ בית המכירות תמנה מנהל המכירה, מנהל המכירה יהא רשאי למנוע השתתפות מאנשים שאינו מעוניין בהשתתפותם, וגם להגיד מי זכה במכירה, ולהוציא פריט מהמכירה וגם לבטל מכירה של פריט כלשהו, ולהכניס פריטים ולשנות דברים, אחר הדפסת הקטלוג.
- ◆ הצעה וזיתר כל טענה לגבי מצב בהגשת בשימת הצעה וזיתר המציע על שום טענה לגבי המצב וטיבו של החפץ, [בית המכירות עושה כמיטב יכולתו לתאר את מצבו של הפריט על הצד המדויק ביותר. כל המשתתף במכירה רשאי לבקש תצלומים נוספים ובירור מצב של הפריט לפני שיגיש הצעת מחיר. ולא תתקבל כל טענה על מצב של פריט לאחר הגשת הצעת מחיר, וכל המשתתף במכירה מוותר על כל טענה מסוג זה.]
- ◆ אם יזכה לנו שטעינו במידע ובתיאור של הפריט נחזיר לקונה התשלום בהחזרת הפריט עד 30 יום מהמכירה.
- ◆ בכל ענין הנוסח העברי קובע.
- ◆ המכירה מתנהל בדולר של ארה"ב.
- ◆ התשלום יתקבל במזומן, ובכרטיס אשראי, תשלום בכרטיס עולה עוד 02.6 %
- ◆ בית המכירות יש לו הזכות לא לשחרר הפריטים עד שיעבור התשלום בשלימות.
- ◆ הקונה מתחייב לא לבטל הקניה אחר ההצעה ולא לבטל הכרטיס אשראי אחר הקניה באם יבוטל יקבל עליו הקונה קנס \$500
- ◆ אם ח"ו יהיה דין ודברים ילכו הצדדים לדין תורה לבי"ד של יהודים חרדים. ויתנהגו כפי דעת תורתנו הק'.

אור
החיים
ח"א

אור
החיים
ח"ב

ויניציאה
תק"ב

ויניציאה
תק"ב